

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/363/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7109208078
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7109208078.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Jarmily Maximovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu A.. B. D., H.. XX.X.XXXX, C. Z. P., Ružová 504/7, zast. JUDr. Jurajom Kusom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Michalovce, Námestie osloboditeľov 10, proti žalovanému PEREX a.s. so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 39/A, IČO: 00 685 313, zast. Advokátskou kanceláriou LEGAL PROFESSIONALS, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Tehelná 25, IČO: 36 857998, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 36C/148/2009-718 zo dňa 18.9.2018 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 75.000,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o náhrade trov konania.

Priznáva žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému uverejniť v denníku Pravda v piatich po sebe nasledujúcich vydaniach na druhej strane štandardnou veľkosťou a druhom písma ospravedlnenie nasledovného znenia: „OSPRAVEDLNENIE ADVOKÁTOVI A.. B. D.: Dňa 3.2.2004 sme na strane 2 denníka Pravda uverejnili článok pod názvom „Podvod za 30 miliónov nevyšiel“, súčasťou obsahu ktorého boli výroky, v zmysle ktorých: „Takmer 30 miliónov korún chcel podvodom od poisťovne získať košický advokát, michalovský sudca a exekútorka.“ „K. A. K., G. F. Ž. B. B. B. D. už polícia trestne stíha. Advokát a exekútorka tri razy nezákonne podali návrh na začatie exekúcie proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov s tým, aby sa návrh dostal k správne sudcovi, tvrdí minister spravodlivosti M. F.“ „Podľa neho nielenže porušili zákon tým, že v tej istej veci dávali viac ráz žiadosť, ale aj falšovali sumu na verejnej listine. Na poverení na exekúciu zmenili písacím strojom sumu z 1 milióna na 29 miliónov aj osobu, ktorá má túto sumu dostať, povedal F.“ „Tá ako vedľajší účastník súdneho konania mala na základe sfaľovaného poverenia k exekúcii zaplatiť 29 miliónov korún. Náhradu manželom pritom už bezprostredne po nehode zahraničná poisťovňa vyplatila.“ Dňa 24.5.2004 sme na titulnej strane denníka Pravda s pokračovaním na strane 3 uverejnili článok pod názvom „Advokáti už dokážu obísť elektronickú podateľňu“, súčasťou obsahu ktorého boli výroky, v zmysle ktorých: „Košický advokát, michalovský sudca a exekútorka chceli podvodom od poisťovne získať takmer 30 miliónov korún. Advokát a exekútorka tri razy nezákonne podali návrh na začatie exekúcie proti poisťovni kvôli tomu, aby sa návrh dostal správne sudcovi, tvrdí minister spravodlivosti M. F.“ Dňa 29.7.2004 sme na strane 2 denníka Pravda uverejnili článok pod názvom „Exekútorku z Michaloviec obvinili“, súčasťou obsahu ktorého boli výroky, v zmysle ktorých: „Na podozrivú exekúciu, do ktorej mal byť zapletený aj sudca A. K. a advokát B. D., upozornil vo februári minister spravodlivosti M. F.. Milióny vyplatené neboli.“ Uvedenými výrokmi sme verejnosť nepravdivo informovali o osobe advokáta A.. B. D., čím sme neoprávnene zasiahli do jeho cti, ľudskej dôstojnosti, dobrého mena, povesti a do

jeho súkromia. Za tento neoprávnený zásah sa advokátovi A.. B. D. ospravedlňujeme“. Zároveň sa žalobca domáhal od žalovaného náhrady nemajetkovej ujmy v sume 15.000.000 Sk (497.908,78 €) a žiadal priznať náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že od r. 1976 je nepretržite činný v oblasti advokácie, od r. 1978 ako advokát je zapísaný v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory (SAK) so sídlom Advokátskej kancelárie Františkánska 3, Košice, žalovaný ako vydavateľ denníka Pravda distribuovaného v tlačenej forme na celom území SR a v elektronickej forme prostredníctvom verejnej dátovej siete na adrese www.pravda.sk, www.dennik.pravda.sk v predmetných článkoch v dňoch 3.2.2004, 24.5.2004 a 29.7.2004 nepravdivé výroky, ktorými žalobcu absolútne bezdôvodne a neopodstatnene krivo obvinil zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu (§ 41 ods. 2 pôvodného Trestného zákona), za spáchanie ktorého môže byť súdom uložený trest v rozmedzí zákonnej sadzby 5 až 12 rokov (§ 250 ods. 5 pôvodného Trestného zákona), z jednotlivých výrokov navyše vyplýva, že trestného činu sa mal žalobca dopustiť ako člen organizovanej skupiny, čo predstavuje mimoriadne závažnú priťažujúcu okolnosť v zmysle ust. § 34 písm. g) pôvodného Trestného zákona. K 1. článku žalobca uviedol, že tento je uverejnený na druhej strane denníka v rubrike Slovensko a je zvýraznený orámovaním oddeľujúcim jeho text od zvyšného obsahu strany, nadpis článku: „Podvod za 30 miliónov nevyšiel“ je graficky zvýraznený hrubým a zväčšeným písmom a súčasťou textu článku sú uverejnené nasledovné výroky: a) „Takmer 30 miliónov korún chcel podvodom od poisťovne získať košický advokát, michalovský sudca a exekútorka“, b) „Sudcu A. K., exekútorku F. Ž. a advokáta B. D. už polícia trestne stíha“, c) „Advokát a exekútorka tri razy nezákonne podali návrh na začatie exekúcie proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov s tým, aby sa návrh dostal k správne sudcovi, tvrdí minister spravodlivosti M. F.“, d) „Podľa neho nielenže porušili zákon tým, že v tej istej veci dávali viac ráz žiadosť, ale aj falšovali sumu na verejnej listine“, e) „Na poverení na exekúciu zmenili písacím strojom sumu z 1 milióna na 29 miliónov aj osobu, ktorá má túto sumu dostať, povedal F.“, f) „Tá ako vedľajší účastník súdneho konania mala na základe sfalšovaného poverenia k exekúcii zaplatiť 29 miliónov korún“, g) „Náhradu manželom pritom už bezprostredne po nehode zahraničná poisťovňa vyplatila“. Žalobca argumentoval tým, že nikdy sa nedopustil konania naplňajúceho pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu, žalovaný publikoval absurdné a neobjektívne spravodajské informácie, ktoré v najvyššej možnej miere neopodstatnene kriminalizovali jeho konanie a hodnotili jeho úmysel ako smerujúci k získaniu 30.000.000 Sk od poisťovne podvodom, citované výroky nemajú pravdivostnú výpovednú hodnotu a sú výrazne difamujúce, faktografické údaje sú prezentované účelovo a skreslene so zjavným rozmerom škandalóznosti a s úmyslom vzbudiť u osoby čitateľa rozhorčenie a pobúrenie, ktoré vzhľadom na objektívny stav nie je namieste; výroky žalovaného sú vykonštruované a nemajú žiadny konkrétny vecný základ. Žalobca dôvodil svojou bezúhonnosťou a uviedol, že nekonal v súčinnosti s A.. A. K. B. A.. F. Ž. v úmysle získať podvodom od poisťovne 30 miliónov, nikdy nebol trestne stíhaný a nebolo proti nemu vznesené obvinenie zo spáchania žiadneho trestného činu, že nepodal nezákonne tri návrhy na vykonanie exekúcie proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov a dôrazne sa dištancuje od úmyslu obísť právne predpisy a systém prideľovania vecí jednotlivým zákonným sudcom, nie je si vedomý žiadneho falšovania verejnej listiny, ani iného nezákonného grafického zásahu do textu poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na základe návrhu bývalého ministra spravodlivosti SR M. F. bolo proti nemu začaté disciplinárne konanie, ktoré rozhodnutím disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory z 21.11.2006, právoplatne dňa 13.12.2006 bolo zastavené z dôvodu, že konanie žalobcu nie je disciplinárnym previnením. Poukázal tiež na to, že A.. A. K. bol rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku z 2.12.2005 sp. zn. BB-4Tš 7/2005 v celom rozsahu oslobodený spod obžaloby, tento rozsudok bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Toš 1/2006 z 30.10.2006 a z dôvodu, že skutok mal byť posúdený z hľadiska kritérií disciplinárneho previnenia, vec bola postúpená Najvyššiemu súdu SR - disciplinárnemu súdu, ktorý rozhodnutím sp. zn. 2Ds 3/2004 z 22.11.2006 A.. A. K. spod návrhu na začatie disciplinárneho konania oslobodil. Rovnako nepravdivým je i tvrdenie o uspokojení nároku poškodenej Z. K., ktorý bol uplatnený žalobou v konaní pred Okresným súdom Michalovce č.k. 7C/519/2002, zo strany zahraničnej poisťovne (výrok g/). K 2. článku žalobca uviedol, že tento bol uverejnený s určitým časovým odstupom od publikovania prvého článku, na titulnej strane vydania denníka zo dňa 24.5.2004 s pokračovaním na strane 3 v rubrike Slovensko, tematicky je zameraný na spochybnenie funkčnosti systému tzv. elektronickej súdnej podateľne, pričom samotný názov článku „Advokáti už dokážu obísť elektronicke podateľňu“ priamo evokuje u čitateľa dojem o úmyselnom protiprávnom a špekulatívnom postupe advokátov pri podávaní návrhov na začatie súdneho konania. V tejto súvislosti sú v článku na strane 3 prezentované výroky: h) „Košický advokát, michalovský sudca a exekútorka chceli podvodom poisťovne získať takmer 30 miliónov korún, i) „Advokát a exekútorka tri razy nezákonne podali návrh na začatie exekúcie proti poisťovni kvôli tomu, aby sa návrh dostal správne sudcovi, tvrdí minister spravodlivosti M. F.“, ktoré boli objektívne spôsobilé zasiahnuť

do práva na ochranu osobnosti žalobcu a výpovedná hodnota týchto výrokov sa de facto zhoduje s výrokmi pod písmenami a), c). uverejnenými v 1. článku. Vzhľadom na spoločensky extrémny rozmer spravodajských informácií publikovaných v 1. článku je podľa žalobcu absolútne nesporné, že údaj košický advokát, resp. advokát, nie je v tomto prípade možné považovať za dostatočne všeobecný, anonymný a nestotožniteľný s jeho osobou, publikované údaje a tvrdenia v danom kontexte umožňujú aj nezainteresovanému čitateľovi úplnú identifikáciu jeho osoby, pričom totožný záver platí aj o celkových okolnostiach daného prípadu, ktoré denník uverejnil aj v minulosti. K 3. článku žalobca uviedol, že tento bol v denníku uverejnený dňa 29.7.2004 na 2. strane v rubrike Slovensko, jeho obsah je venovaný vzneseniu obvinenia voči A.. F. Ž. pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, skutkovo článok vychádza zo skutočností uverejnených v prvom článku a po výrazne nadnesenom a neopodstatnenom kriminalizovaní osoby exekútorky je publikovaný nasledovný výrok: „j) Na podozrivú exekúciu, do ktorej mal byť zapletený aj sudca A.. K. a advokát B. D., upozornil vo februári minister spravodlivosti M. F.. Milióny vyplatené neboli.“ Žalobca uviedol, že znenie článku vytvára priame prepojenie na vykonštruované a svojvoľne prezentované fakty obsiahnuté v 1. článku, tvrdenie, že bol zapletený do podozrivej exekúcie, ktorá mala byť v kontexte tohto článku nezákonná a v ktorej sa mali menovaní úmyselne pokúsiť protiprávne obohatiť o sumu 30 miliónov Sk, navyše pritom spáchať poisťovací podvod, je nepravdivé, pričom poukázal tiež na to, že trestné konanie vedené proti A.. F. Ž. bolo právoplatne zastavené. S poukazom čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 až 3 Ústavy SR, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 10 ods. 1, § 16 ods. 2 zákona č. 81/1966 Z.z. a ust. § 11 Občianskeho zákonníka žalobca dôvodil, že protiprávnym postupom žalovaného bol absolútne bezprecedentne a v rozpore so základnými zásadami novinárskej etiky, princípom prezumpcie neviny a právnym poriadkom SR verejne označený za páchatel'a obzvlášť závažného trestného činu, pričom bol identifikovaný menom, priezviskom a miestom pôsobenia, v dôsledku čoho došlo k nereparovateľnému spoločenskému a profesionálnemu degradovaniu jeho osobnosti a k deštrukcii jeho postavenia, kriminalizácia jeho osoby priamo súvisiaca s výkonom advokátskej praxe mala za následok jeho profesionálny kolaps. Poukázal na to, že denník Pravda má celoslovenskú pôsobnosť, patrí k jednému z najčítanejších denníkov na slovenskom mediálnom trhu a jeho mimoriadne výrazný mienkotvorný vplyv je nespochybniteľný, pričom dostupnosť úplného znenia textu sporných článkov prostredníctvom internetu zároveň umožňuje verejnosti prístup kdekoľvek na svete. Argumentoval ďalej tým, že celý profesionálny život sa bezvýhradne venoval výkonu advokátskeho povolania, v čase uverejnenia jednotlivých článkov mal 50 rokov a bol na vrchole svojich pracovných a spoločenských aktivít, pričom dôsledky bezprecedentného zneužitia slobody slova a tlače sa v extrémnych rozmeroch prejavili vo všetkých sférach jeho života. V čase zverejnenia prezentovaných difamujúcich informácií zamestnával v advokátskej kancelárii spolu 8 advokátskych koncipientov a početný administratívny personál, poskytoval právne služby na celom území SR s kanceláriami v Košiciach, Bratislave, Poprade a Michalovciach, v danom období predstavovalo prevažnú časť jeho agendy zastupovanie obetí dopravných a pracovných úrazov (vyše 420 klientov) v občianskych súdnych konaniach o náhradu škody na zdraví, pričom v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v bezprostrednej časovej nadväznosti sa značne oslabilo personálne obsadenie jeho advokátskej kancelárie, keď pracovný pomer skončili postupne šiesti kvalifikovaní advokátski koncipienti, tiež jeho dcéra, osobná sekretárka, účtovníčka a daňová poradkyňa, zmluvu o poskytovaní právnych služieb mu vypovedala Matica slovenská, ktorú dlhodobo zastupoval za mimoriadne výhodných podmienok a v jej priestoroch sídlila jeho kancelária v Bratislave, ktorá skutočnosť spôsobila absolútne utlmenie jeho činnosti a zamestnancov na celom území západného Slovenska a spôsobila bezmála úplný zánik pobočky v Bratislave; k jej čiastočnému obnoveniu došlo s výraznými finančnými nákladmi až koncom r. 2004. Bulvárna vykonštruovaná kauza vyvolala neopísateľnú systematickú vlnu negatívnych reakcií a ohlasov v odbornej, predovšetkým justičnej a advokátskej verejnosti a spôsobila narušenie dôvery na strane takmer všetkých jeho klientov s následným odstúpením od zmlúv o poskytovaní právnych služieb a odvolaním plnomocenstiev, čím mu vznikla finančná škoda vo výške niekoľko desiatok miliónov Sk, ďalej ho negatívne zasiahla vo sfére verejného a spoločenského života, v ktorej bol mimoriadne aktívny, v reakcii na vzniknutú situáciu zo závažných zdravotných dôvodov prerušil styk s verejnosťou, začali sa mu vyhýbať mnohí priatelia, známi a kolegovia, nepriaznivé následky nastali aj v oblasti medziľudských vzťahov jeho manželky, vlastných detí a detí jeho manželky, v dôsledku osobnej diskreditácie bol nútený vzdať sa členstva a funkcie prezidenta klubu Patriot (ktorého bol zakladateľom), ktorý vyvíjal pomerne významné aktivity v oblasti komunálnej a parlamentnej politiky, žalobca ako odborný poradca niekoľkých poslancov Národnej rady SR sa zapájal do legislatívneho procesu, jeho skrátenejší profil bol uverejnený v svetoznámej publikácii Who is who in the Slovak republic, pričom po protiprávnom škandalizovaní jeho osoby bol nútený ukončiť tiež prevádzku vlastného klubu IURIS Club sídliaceho na Františkánskej 3 v Košiciach; jeho

povesť a dobré meno boli výrazne poškodené aj vo vzťahu ku Slovenskej advokátskej komore ako stavovskej organizácii, uverejnenie zločineckého príbehu mal výrazne negatívny vplyv i na jeho rodinný a osobný život, v ktorom došlo k podstatnému narušeniu faktických rodinných väzieb, s výnimkou úplne najbližšej rodiny a osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti, ktoré pociťovali (a pociťujú aj v súčasnosti) značný tlak okolia a negatívny dopad vzniknutej situácie. Argumentoval ďalej tým, že po uverejnení prvého článku sa mu mimoriadne zhoršil jeho zdravotný stav, bol vystavený extrémnemu stresu, práceneschopný od marca do júla 2004 (v domácej liečbe), a následne až do konca septembra 2004 v kúpeľnej liečbe, bol opakovane hospitalizovaný pre diagnostikovanú nešpecifickú ischemickú chorobu srdca a psychicky veľmi obtiažne zvládal vzniknutú situáciu, v dôsledku čoho bol nútený vyhľadať odbornú pomoc niekoľkých medicínskych a nemedicínskych špecialistov v danej oblasti, pričom aj v súčasnosti je naďalej pod pravidelným lekárskeym dohľadom a jeho celkový zdravotný stav musí byť preventívne monitorovaný. Tvrdil, že uverejnením sporných článkov žalovaný protiprávne zasiahol do jeho cti, dobrej povesti, súkromia, ľudskej dôstojnosti a dobrého mena, okolností, následky a nezákonnosť daného zásahu sa pritom vyznačujú enormne vysokým stupňom závažnosti, keďže ako renomovaný advokát, dlhodobo budujúci svoju profesionálnu kariéru, bol v denníku klamlivo označený za člena organizovanej skupiny a páchatel'a obzvlášť závažného trestného činu, vzhľadom na sociálny vplyv prezentovaných spravodajských informácií došlo k existenčnému ohrozeniu jeho podnikateľskej činnosti, pri ktorej sú dobré meno a povesť atribútmi osobitého a prvoradého významu, pričom jeho snaha o obnovenie pôvodnej kredibility a ním poskytovaných právnych služieb si vyžaduje nadmerné úsilie, navyše je spojená s vedomím, že úplná (resp. aspoň prevažná) reparácia je spoločensky nerealizovateľná; trvalá nálepka kriminálnika nehodného svojej profesie a postavenia je pritom dôsledkom zneužitia mediálneho vplyvu v záujme bezdôvodného uspokojenia absurdnej túžby po senzácii s náležitým rozmerom škandalóznosti, a preto vzhľadom na intenzitu zásahu, rozsah a trvanie následkov, sa žalobca domáhal okrem morálneho zadosťučinenia tiež priznania náhrady nemajetkovej ujmy v sume 497.908,78 € (15.000.000 Sk).

2. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým rozsudkom 36C/148/2009-718 zo dňa 18.9.2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 75.000,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.). Zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo súdom priznanej sumy (III.).

3. Rozhodol tak o vylúčenom nároku o uverejnenie ospravedlnenia a zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 150.000,- € na (toto) samostatné konanie, po zastavení konania uznesením 36C/153/2008-102 zo dňa 5.2.2009 (právoplatným dňa 10.3.2009), v časti žalovanej sumy 347.908,78 € podľa ust. § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. z dôvodu späťvzatia podanej žaloby žalobcom v tejto časti pred začatím pojednávania. Po vykonaní dokazovania výsluchom žalobcu a sporovými stranami navrhnutých svedkov, oboznámením listinných dôkazov a obsahu spisov Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4Tš 7/2005 a Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 14C/92/2006, posúdil podstatné skutkové tvrdenia a argumenty sporových strán a aplikoval na vec ustanovenia § 11, § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej tiež len „Dohovor“). Konštatoval, že občianskoprávna zodpovednosť podľa ust. § 13 OZ za zásah do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby je založená na objektívnom princípe, preto sa nevyžaduje popri neoprávnenosti zásahu aj zavinenie jeho pôvodcu, že Občiansky zákonník poskytuje ochranu osobnej cti a ľudskej dôstojnosti výlučne proti takému konaniu, ktoré je objektívne spôsobilé privodiť ujmu na osobnosti subjektu práva tým, že znižuje jeho česť u iných ľudí a ohrozuje vážnosť jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti, pričom nie je rozhodujúce, či k ujme skutočne došlo, stačí objektívna spôsobilosť príslušného konania takúto ujmu spôsobiť, že k zásahu do práva na česť môže dôjsť nepravdivými skutkovými tvrdeniami, ale aj takými skutkovými tvrdeniami, ktorý sú sami o sebe pravdivé, ale boli uvedené takou formou, v takých súvislostiach alebo za takých okolností, že objektívne vyvolávajú dojem pravdu skresľujúci, čím pôsobia difamačne, ako aj zverejnením neprípustných hodnotiacich úsudkov o určitej osobe a to, či je určité tvrdenie difamujúce, je potrebné posúdiť nielen podľa použitých výrazov a formulácií, ale aj podľa celkového dojmu s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti, za ktorých k tvrdeniu došlo, pričom bezvýznamná je skutočnosť, či pôvodca zásahu si bol alebo nebol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, alebo išlo len o nebanlivostné preberanie poznatkov a ich rozširovanie, že pravdivosť skutkových tvrdení musí dokázať ten, kto do cti iného difamujúcim tvrdením zasiahol (tzv. dôkaz pravdy), že samotné zverejnenie nepravdivého údaja, dotýkajúceho sa

osobnosti fyzickej osoby nemusí automaticky znamenať neoprávnený zásah do osobnostných práv, takýto zásah je daný iba vtedy, ak medzi zásahom a porušením osobnostnej sféry existuje príčinná súvislosť, ak tento zásah v konkrétnom prípade takou mierou presiahol určitú prípustnú intenzitu, ktorú v demokratickej spoločnosti už nemožno tolerovať. V prejednávanej veci vzal zreteľ na to, že došlo ku kolízii (vzájomnému stretu) dvoch chránených záujmov (práva na ochranu osobnosti žalobcu a práva žalovaného na slobodu prejavu) a predpokladom správneho rozhodnutia v takom prípade je test primeranosti, ktorý zohľadní okolnosti na oboch procesných stranách - na strane osoby domáhajúcej sa ochrany ide predovšetkým o to, do akého práva, koho, čím, s akou intenzitou a s akými dôsledkami bolo zasiahnuté a na strane osoby, proti ktorej smeruje žaloba o ochranu osobnosti ide o to, aké boli ciele a zvolené prostriedky uplatnenia slobody prejavu. Uviedol v tejto súvislosti, že sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti a jednu zo základných podmienok jej rozvoja a sebarealizácie jednotlivca, v ktorej je každému dovolené vyjadrovať sa k verejným veciam a vynášať o nich hodnotové sudy, že sa uplatňuje nielen vo vzťahu k informáciám a myšlienkam, ktoré sa prijímajú priaznivo, resp. sa považujú za neurážlivé a neutrálne, ale aj k tým, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva; vyžaduje si to pluralizmus, znášateľnosť a veľkorysosť, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej spoločnosti, že vecou verejnou sú všetky agendy štátnych inštitúcií, ako aj činnosť osôb pôsobiacich vo verejnom živote, napr. miestnych aj celoštátnych politikov, úradníkov, sudcov, advokátov, prípadne kandidátov, či čakateľov na tieto funkcie a tieto činnosti môžu byť verejne posudzované, pričom pri ich kritike platí z princípu demokracie vyplývajúca ústavná prezumpcia, že ide o kritiku dovolenú (II. ÚS 152/08). Samotné uverejnenie nepravdivého údaja dotýkajúceho sa osobnosti fyzickej osoby zakladá spravidla neoprávnený zásah do práva na ochranu jej osobnosti (rozsudok Najvyššieho súdu ČR Cdon/24/95 z 19.7.1995). Pri strete práva na informácie a ich šírenie s právom na ochranu osobnosti a súkromného života je potrebné skúmať mieru (intenzitu) tvrdeného porušenia základného práva na ochranu osobnosti (osobnej cti a ľudskej dôstojnosti), a to práve v kontexte so slobodou prejavu a s právom na informácie a so zreteľom požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv a ich ochrany a riešenie konfliktu medzi týmito právami vyžaduje, aby súd s prihliadnutím na okolnosti prípadu zväzil význam proti sebe stojacich záujmov, aby jednému právu nebola bezdôvodne daná prednosť pred druhým. Rozhodnutie súdu v takomto prípade musí vychádzať zo zásady proporcionality, musí byť vyvážené a do práva na slobodu prejavu zasahovať len ak je to nevyhnutné. Článok 26 ods. 4 Ústavy SR a článok 10 ods. 2 Dohovoru explicitne uvádzajú dôvody obmedzenia slobody prejavu, pričom ide o obmedzenia, ktoré musia vždy zodpovedať demokratickému charakteru spoločnosti. Dôvodom takého obmedzenia môže byť aj ochrana práv a slobôd iných, teda okrem iného aj záruky vyplývajúceho zo základného práva na ochranu osobnosti v rozsahu garantovanom čl. 19 Ústavy SR a konkretizovanom najmä v ust. § 11 a nasl. OZ, ktoré ustanovenia nemožno aplikovať izolovane, ale je nutné ich vykladať i aplikovať v súlade s Ústavou SR a Dohovorom. Ústavný súd Slovenskej republiky obmedzenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody, a teda aj slobody prejavu, považuje za ústavne akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré bolo ustanovené zákonom, resp. na základe zákona, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t.j. ospravedlňuje ho existenciou naliehavej spoločenskej potreby a ak je primerané, t.j. v súlade so zásadou proporcionality (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 107/2010 z 28.10.2010). Obmedzenie práva na slobodu prejavu v prípade jeho stretu s právom na ochranu osobnosti má vo všeobecnosti v slovenskej právnej úprave zákonný podklad, najmä v ust. § 11 a nasl. OZ a sleduje aj legitímny cieľ, ktorým je ochrana osobnosti (občianskej cti, resp. dobrej povesti). Rozhodujúcou otázkou pre posúdenie jeho akceptovateľnosti v konkrétnom prípade je preto otázka jeho primeranosti, teda, či obmedzenie práva na slobodu prejavu zodpovedá zásade proporcionality. Podľa judikatúry EŠLP i Ústavného súdu SR primeranosť zásahu do konkrétneho základného práva alebo slobody v prípade jeho kolízie s iným základným právom alebo slobodou, súd skúma vykonaním testu proporcionality, ktorý ako jeden z interpretačných a aplikačných nástrojov verejného práva zahŕňa tri kritériá. Prvým je kritérium vhodnosti, prostredníctvom ktorého skúma, či právny prostriedok použitý jednou sporovou stranou na ochranu konkrétneho základného práva alebo slobody smeruje k cieľu, ktorý je dostatočne dôležitý na poskytnutie súdnej ochrany a či medzi nimi existuje racionálna väzba, druhým je kritérium nevyhnutnosti, ktoré má zodpovedať otázku potrebnosti použitia tohto právneho prostriedku v tom zmysle, či by stanovený (rovnaký) cieľ nemohol byť dosiahnutý inými (šetnejšími) prostriedkami nedotýkajúcimi sa toho ktorého základného práva alebo slobody druhej sporovej strany a tretím je kritérium primeranosti, resp. proporcionality v užšom slova zmysle, ktoré spočíva v porovnávaní empirických, systémových, kontextových a hodnotových argumentov, pričom v konaní o ochranu osobnosti sa štandardne vykonáva preskúmaním samotných (t.j. použitých) výrokov perspektívou odpovedí na otázky kto, o kom, čo, kde, kedy a ako hovoril, resp.

uverejnil s tým, že jednotlivé odpovede sa ohodnotia prvostupňovou stupnicou a ich súčtom sa zistí miera uspokojenosti práva na ochranu osobnosti jednej sporovej strany, ako aj intenzita (nízka, stredná alebo podstatná) zásahu do práva na slobodu prejavu druhej sporovej strany. Po vykonaní testu proporcionality tak bude jednému z dvoch oproti sebe stojacich základných práv a slobôd priznaná väčšia dôležitosť, v dôsledku čoho však to druhé s menšou dôležitosťou nestráca svoju platnosť. Pri hľadaní odpovedí na jednotlivé otázky v rámci testu proporcionality je potrebné dôsledne rešpektovať relevantnú judikatúru ESLP a Ústavného súdu SR v jej prepojení s konkrétnymi okolnosťami v danej veci. Z judikatúry ESLP možno tiež vyvodiť nasledovné základné princípy a kritéria aplikované ESLP: - kľúčová úloha médií, ktoré sú strážnym psom demokracie a veľmi prísne posudzovanie každého zásahu do slobody prejavu médií, - zvýšená ochrana šíreniu informácií a myšlienok vo veciach verejného záujmu, - väčšia miera kritiky osôb verejne známych a verejne činných, - rozlišovanie, či informácia je skutkovým tvrdením alebo hodnotiacim úsudkom a vysoká miera ochrany hodnotiacich úsudkov, - hodnotiace úsudky musia vychádzať z určitého skutkového základu, - ochrana nielen obsahu prejavu, tvrdenia, či myšlienky, ale aj spôsobu, resp. formy, ktorými sú vyjadrované, - zvýšená ochrana tvrdení urobených v dobrej viere a právo médií na ospravedlniteľný omyl, - predvídateľnosť a primeranosť sankcie za poškodenie dobrej povesti. Vychádzajúc z uvedených zásad v prejednávanej veci súd prvej inštancie vykonal test proporcionality hľadaním odpovedí na otázky: KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO povedal. Vychádzal z názoru, že otázkou verejného záujmu je nesporné aj pôsobenie advokáta (žalobcu) ako osoby verejne činnnej, pričom význam informovania o týchto otázkach sa zásadným spôsobom zvyšuje vtedy, ak ide o spravodlivosť v širšom slova zmysle, resp. zabezpečenie jej riadneho výkonu, ktoré nevyhnutne musia byť predmetom verejnej kontroly. Žalovaný je nositeľom slobody prejavu, a preto sa na neho vzťahuje zvýšená ochrana (privilegované postavenie) poskytovaná novinárom, resp. masmédiám, ktorú bolo potrebné pri rozhodovaní sporu primeraným spôsobom zohľadniť. V tejto súvislosti akcentoval, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd vyplývajúci z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy a všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). V niektorých situáciách však musí sloboda prejavu ustúpiť - limity vyjadrené článkom 26 ods. 4 Ústavy SR explicitne uvádzajú dôvody obmedzenia slobody prejavu, ktorým môže byť aj ochrana práv a slobôd súkromných osôb pred neoprávnenými zásahom zo strany iných súkromných osôb alebo štátu. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie mal preukázať, že sporné články z odborného hľadiska sú spravodajstvom, medializovaná kauza sa týkala okrem iného žalobcu ako advokáta a bola spájaná s jeho údajným podvodným konaním v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie jeho klientov ako oprávnených osôb a obchádzaním elektronickej súdnej podateľne. Za nesporné pokladal, že 1. článok pod názvom: „Podvod za 30 miliónov nevyšiel“ žalobcu priamo identifikoval menom a priezviskom, nadväzoval na tlačovú konferenciu zvolanú Ministerstvom spravodlivosti SR dňa 2.2.2004, na ktorej vtedajší minister spravodlivosti A.. M. F. informoval médiá a prítomných novinárov o podaní trestného oznámenia, o konaní žalobcu ako advokáta v súvislosti so súdnym konaním o náhradu škody spôsobenej pri dopravnej nehode, ako aj o viacnásobnom podávaní návrhov na vykonanie exekúcie s cieľom obísť elektronickej podateľňu a náhodné pridelovanie spisov. Na tejto tlačovej konferencii bol žalobca identifikovaný menom a priezviskom, pričom o informáciách poskytnutých vtedajším ministrom spravodlivosti informovali aj iné médiá, konkrétne TA3, STV, Markíza a TV JOJ. Vzal do úvahy, že novinári informovali verejnosť o veciach verejných a tiež o žalobcovi, advokátovi vykonávajúcom advokátsku činnosť ako o osobe verejného záujmu (verejne činnnej). Stotožnil sa s obranou žalovaného v tom, že od vydavateľa periodickej tlače nemožno požadovať, aby selektoval informácie získané od štátneho orgánu, na ktoré sa mohol s dôverou spoliehať, pretože je na orgánoch štátu, aby zvažili, ktoré informácie a v akom rozsahu možno prostredníctvom novinárov (masmédií) verejnosti sprístupniť v súlade s platnými právnymi predpismi (nález Ústavného súdu SR IV.ÚS 284/2012 zo 6.6.2013). Poukázal na to, že periodická tlač a informačné prostriedky majú právo a povinnosť informovať o skutkoch nesúcich znaky trestnej činnosti, ktoré svojou závažnosťou vzbudzujú oprávnený záujem verejnosti a podľa judikatúry ESLP novinári (tlač), pokiaľ prispievajú k verejnej diskusii o záležitostiach legitímneho verejného záujmu, musia mať bežne právo spoliehať sa na obsah oficiálnych správ (orgánov štátnej správy, orgánov činných v trestnom konaní a pod.) bez toho, aby boli povinní vykonávať nezávislý prieskum, lebo inak by mohla byť podkopaná životne dôležitá úloha strážneho psa, ktorú novinári zohrávajú, čo platí aj vtedy, ak tieto oficiálne správy obsahujú nepravdivé informácie. Podľa posúdenia súdu prvej inštancie informácie uverejnené v 1. článku a výroky označené žalobcom písmenami c), d), e) vychádzali z oficiálnych informácií poskytnutých vtedajším ministrom spravodlivosti SR na oficiálnej tlačovej konferencii, ktoré neboli prezentovaním súkromného názoru ministra A.. M. F.,

ale vzhľadom na spôsob zvolania tlačovej konferencie, miesto konania a osobu poskytujúcu informácie, sa v danom prípade sa jednalo o oficiálne poskytnutie informácií štátnym orgánom zástupcom médií, teda o oficiálny tlačový výstup (správu), ktorú médiá a aj novinári žalovaného prevzali a informovali o tom verejnosť. S poukazom na výpoveď svedka A. M. F., ktorý potvrdil, že ako minister spravodlivosti informoval médiá na tlačovej konferencii o tomto prípade, ako aj o podozreniach voči žalobcovi a že napadnuté výroky v žalovaných článkoch sú citáciou jeho vyjadrení uvedených na tlačovej konferencii MS SR, a tiež s odkazom na konštantnú judikatúru EŠLP súd dospel k záveru, že ohľadne výrokov pod písm. c), d), e) v 1. článku, ktorými podľa tvrdenia žalobcu v jednotlivosti malo byť zasiahnuté do jeho osobnostných práv, žalovaný ako vydavateľ tlače v danom prípade nenesie zodpovednosť za správnosť alebo úplnosť oficiálnych informácií poskytnutých štátnymi orgánmi, pretože novinári žalovaného ako vydavateľa denníka Pravda mali právo spoliehať sa na obsah oficiálnych správ bez toho, aby boli povinní vykonávať nezávislý prieskum, majúci za to, že zverejnením týchto informácií informujú o záležitostiach verejného záujmu. Pokiaľ ide o výroky v 1. článku označené v žalobe pod písm. a), b), súd po vykonaní testu proporcionality dospel k záveru, že tieto informácie, resp. inkriminovaná časť článku sa týkali žalobcu (v článku identifikovaného menom a priezviskom), ktorý bol podrobený kritike a o jeho osobe boli uverejnené informácie súvisiace s výkonom jeho profesie ako advokáta, ktoré mali v kontexte celého článku úzku vecnú súvislosť s hlavným predmetom článku - tieto dva výroky sú voči osobe žalobcu nepravdivými (ide o skutkové tvrdenia), ktorými žalobcu najmä vo výroku písm. a) „Takmer 30 miliónov korún chcel podvodom od poisťovne získať košický advokát...“, žalovaný vykresľuje ako podvodníka, ktorý chcel podvodom od poisťovne získať takmer 30 miliónov Sk. Súd poukázal na to, že uvedené výroky a použité slovné spojenie „chcel podvodom získať“ sú napísané ako fakt, evokujú (aj u priemerného čitateľa) vykresliť žalobcu ako osobu konajúcu s úmyslom získať takmer 30 miliónov korún podvodom, t.j. konaním naplňujúcim znaky trestného činu podvodu, čo je podporené v písmene b) slovným spojením „...a advokáta B. D. už polícia trestne stíha“, teda ako osobu vinnú z podvodu, výrok pod písm. a) v podstate už vopred dáva odpoveď na otázku o vine žalobcu bez toho, aby bola dodržaná zásada prezumpcie neviny. Týmito nepravdivými skutkovými tvrdeniami podľa posúdenia súdu prvej inštancie bolo neoprávnené zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný „nie veľmi vhodným spôsobom“ podal v tomto výroku informáciu o kauze, o ktorej sa dozvedel bezprostredne pred zverejnením článku na tlačovej konferencii MS SR dňa 2.2.2004 a prostredníctvom tlačovej správy vydanéj dňa 2.2.2004 o 8.31 hod. vtedajšieho hovorca ministra spravodlivosti SR, ktorý informoval o tom, že minister spravodlivosti SR podal trestné oznámenie okrem iného aj na žalobcu ako advokáta, s okamžitou platnosťou mu pozastavil výkon funkcie a zároveň bolo oznámené, že bližšie informácie budú podané samotným ministrom na mimoriadnom brífingu o 16. hod. v budove ministerstva. Súd argumentoval v tejto súvislosti, že pri realizácii slobody prejavu musia byť dodržané určité pravidlá a nesmú byť prekročené prípustné hranice zásahov do osobnej cti, dobrej povesti a mena iných osôb. O žalobcovi bola vyslovená nepravda a zverejnenie (či už vedomé alebo nevedomé) nepravdivých informácií o fyzickej osobe treba v zásade vždy posudzovať ako neoprávnený zásah do osobnostných práv. Nepravdivú informáciu o trestnom stíhaní žalobcu žalovaný zverejnil s uvedením jeho mena a priezviska ešte skôr, než voči nemu bolo začaté nie trestné, ale disciplinárne konanie, a preto žalovaný sa nemôže zbaviť zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Zároveň súd vzal do úvahy, že žalovaný je vydavateľom denníka Pravda s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorý má vysoký náklad, pričom vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa informácia distribuuje, tým vyššia je ochrana osobnostných práv. Za nezanedbateľnú rovnako pokladal i skutočnosť, že inkriminovaný článok bol prístupný širokej verejnosti aj prostredníctvom internetu na stránkach www.pravda.sk <<http://www.pravda.sk>> a www.dennik.pravda.sk. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný postupoval spôsobom nezlučiteľným s poskytovaním informácií týkajúcich sa verejného záujmu a javí sa, že motívom zverejnenia inkriminovaného článku bolo s poukazom na podvodné konanie a trestnú činnosť žalobcu v súvislosti s výkonom jeho povolania, ktorej sa mal dopustiť „v spolupráci so sudcom a súdnou exekútkou“, žalobcu poškodiť a skriminalizovať, a nie záujem na riadnom fungovaní justičných orgánov štátu, ako to žalovaný na svoju obranu v danom spore tvrdil. Vo vzťahu k výrokom uvedeným v 1. článku označeným žalobcom v žalobe písmenami f), g) súd konštatoval, že tieto sa vôbec netýkajú osoby žalobcu. Pri posúdení sporných výrokov v 2. článku s názvom: „Advokáti už dokážu obísť elektronickú podateľňu“ (uverejnenom dňa 24.5.2004, teda s určitým časovým odstupom od publikovania 1. článku) žalobcom označených písmenami h), i), ktorými malo byť zasiahnuté do jeho osobnostných práv, súd vychádzal z názoru, že tieto majú povahu skutkových tvrdení a stotožnil s argumentáciou žalobcu, že údaje v článku umožňujú aj nezainteresovanému bežnému čitateľovi úplnú identifikáciu osoby žalobcu, ktorú si môže spojiť s uverejnením prvého článku či už jeho zistením napr. vyhľadaním na internete, že výpovedná hodnota výroku písm. h) sa zhoduje s výrokom

pod písm. a). Podľa právneho záveru súdu prvej inštancie ide o skutkové tvrdenia nepravdivé, evokujúce u čitateľa dojem o úmyselnom protiprávnom konaní a špekulatívnom postupe žalobcu pri podávaní návrhov na začatie exekúcie a taktiež o nepravdivú informáciu v súvislosti s údajným podvodným konaním žalobcu s úmyslom získať takmer 30 miliónov korún, pričom spojenie týchto výrokov v sebe neopodstatnene kriminalizuje žalobcu, tieto výroky prezentované v tomto článku už účelovo a s úmyslom vzbudiť u osoby čitateľa rozhorčenie a pobúrenie, poukazujú na úmysel (aj) žalobcu obohatiť sa nekalým (podvodným) konaním. V súvislosti s odpoveďou na otázku KEDY bolo kritizované, súd argumentoval tým, že tento článok bol napísaný a zverejnený dňa 24.5.2004 a vzhľadom na časový odstup 21 dní od zverejnenia 1. článku, podľa názoru súdu mali byť informácie novinármi podané po ich overení. V tom čase už bolo zrejmé, že voči žalobcovi nebolo vedené žiadne trestné stíhanie (bolo vedené disciplinárne konanie, ktoré v tom čase právoplatne skončené nebolo), taktiež nebola preukázaná nezákonnosť podania návrhov na začatie exekúcie proti poisťovni ako povinnému práve z toho dôvodu, aby sa návrh dostal správne sudcovi a tieto okolnosti, resp. informácie v tom čase novinári žalovaného si mali možnosť overiť, čo neučinili. Taktiež pri posúdení obsahu 3. článku s názvom „Exekútorke z Michaloviec obvinili“ uverejneného v denníku Pravda dňa 29.7.2004 na 2. strane v rubrike Slovensko a v ňom publikovaného výroku, ktorý žalobca označil písm. j), súd prvej inštancie s použitím testu proporcionality sa zaoberal otázkou stretu práva na slobodu prejavu s právom na ochranu osobnosti. Zistil, že článok je venovaný vzneseniu obvinenia voči exekútorke F. Ž. pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa v prípade 30 miliónového poisťovacieho podvodu, autor v článku poukazuje na postup exekútorke v rozpore so zákonom a okrajovo sa zmieňuje o „zapletení“ do „podozrivej“ exekúcie aj samotným žalobcom, na čo mal upozorniť vo februári vtedajší minister spravodlivosti A. M. F.. Poukaz v závere článku na podozrivú exekúciu v spojení so zverejneným menom žalobcu, podľa úvahy súdu prvej inštancie možno vyhodnotiť ako spojitosť s údajným nezákonným konaním exekútorke. Súd zastával názor, že uverejnené informácie vo vzťahu k žalobcovi mali povahu skutkových informácií, ale aj hodnotiacich úsudkov (v čase zverejnenia článku bolo voči žalobcovi vedené disciplinárne konanie práve v súvislosti s exekúciou, ktorú novinár vyhodnotil ako podozrivú - ide o hodnotiaci úsudok), ktoré však postrádali akýkoľvek podklad v skutkovom základe veci vo vzťahu k žalobcovi. Tento článok bol zverejnený už v čase, kedy informáciu o tzv. zapletení žalobcu do podozrivej exekúcie, novinár (vydavateľ) si mal možnosť (a aj mohol) overiť. Súd nepopiera právo novinára dopustiť sa aj určitého zjednodušenia či dokonca nepresnosti, avšak za súčasného rešpektovania zásady, že uverejnenie informácií v relevantnom čase zodpovedalo reálne existujúcim skutočnostiam. Podľa právneho záveru súdu slovné spojenia a výrazy, ktoré novinár použil pri vyslovení hodnotiacich úsudkov v 3. článku vo vzťahu k žalobcovi vo vytykanom výroku, sú evidentne v značnom nepomere k cieľu kritiky, keď z vytykaného výroku je zrejmé obvinenie žalobcu z účasti na podozrivej exekúcii, v súvislosti s ktorou bola obvinená exekútorke F. Ž., voči ktorej smeruje celý článok a hodnotiaci úsudok podľa posúdenia súdu je neprimeraný, svojím obsahom, formou a cieľom presahuje rámec objektivity a ako taký je objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť osobnostné práva žalobcu chránené ust. § 11 OZ, pričom sa nevyžaduje vyvolanie následkov.

4. Po zhodnotení vykonaných dôkazov súd prvej inštancie uzavrel, že v danom prípade výrokmi v sporných článkoch označenými v žalobe písmenami a), b), h), i), j) došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, pričom vo svojich úvahách zohľadnil, že išlo o opakované porušenie práva na osobnú integritu žalobcu a zásah bol dlhodobý, že žalovaný sa dostatočne neriadil preverením informácií, ktoré zverejnil a šíril o žalobcovi a navyše uverejnil celé jeho meno a priezvisko, najmä v 2. článku (uverejnenom dňa 24.5.2004), kedy si už mohol dostatočne a pri náležitej opatrnosti preveriť zverejnené informácie, opakovane uvádzal o žalobcovi nepravdivé informácie o jeho údajnom podvodnom konaní a nezákonnom podaní návrhov na začatie exekúcie, v inkriminovaných článkoch poskytol nepravdivé, resp. pravdu skresľujúce informácie, a preto pri konflikte slobody prejavu a práva na ochranu osobnosti v danom prípade podľa posúdenia súdu prvej inštancie bolo potrebné uprednostniť právo na ochranu osobnosti žalobcu. S poukazom na odstup času, ktorý ubehol od zverejnenia inkriminovaných článkov, súd mal za to, že požadované zadosťučinenie formou ospravedlnenia je už neaktuálne a uverejnenie ospravedlnenia vzhľadom na časový odstup by sa miňalo svojmu účinku (účelu), kedy spravila vzniknutú nerovnováhu je potrebné riešiť vo forme kompenzácie zadosťučinením finančným, a preto súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobcom v 1. petite zamietol. Za dôvodne uplatnený vzhľadom na zistené skutočnosti a okolnosti posudzovaného prípadu považoval nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, majúci za to, že v príčinnej súvislosti so zásahom žalovaného spornými výrokmi žalovaného zverejnenými v inkriminovaných článkoch, ktoré boli objektívne spôsobilé vyvolať porušenie alebo ohrozenie chránených osobnostných práv žalobcu,

došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv, bola česť, vážnosť a dôstojnosť žalobcu znížená v značnej miere, preto sú splnené zákonné predpoklady zodpovednosti žalovaného za tento neoprávnený zásah a je dôvodné priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti akcentoval požiadavku primeranosti priznaného zadosťučinenia a konštatoval, že finančné zadosťučinenie za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti možno priznať, pokiaľ nebude postačujúce morálne zadosťučinenie, ak zmenšenie a vyváženie nemajetkovej ujmy nemožno napraviť inak ako prostredníctvom primeraného zadosťučinenia vo forme peňažného plnenia, keď došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby, či jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, pričom o zníženie dôstojnosti fyzickej osoby ide vtedy, ak ujmu vzniknutú v osobnostnej sfére fyzická osoba vzhľadom k povahe, opakovanej intenzite, opakovaniu, trvaníu a šíreniu okruhu pôsobenia nepriaznivého následku pociťuje a prežíva ako závažnú. Peňažná satisfakcia je opodstatnená všade tam, kde je osobnostná ujma spojená osobitne s citeľným znížením postavenia fyzickej osoby v spoločenských kruhoch, v ktorých sa pohybuje. Predpokladom vzniku tohto práva je preukázanie, že zásah do osobnostných práv mal skutočne za následok zníženie dôstojnosti alebo vážnosti dotknutej osoby v spoločnosti v značnej miere. Pokiaľ je konkrétna fyzická osoba prezentovaná aspoň niektorým pre ňu charakteristickým znakom a je neoprávnené spájaná (hoci aj nedopatrením) s kritizovanou alebo odcudzovanou činnosťou, resp. osobou, ide v zásade o zásah práva na česť a dôstojnosť takejto osoby, a ak dôjde k takémuto zásahu verejnou publikáciou napr. v celoštátne širenej tlači, bude spravídla (s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam prípadu), takýto zásah je objektívne spôsobilý znížiť dôstojnosť, resp. vážnosť tejto osoby v spoločnosti v značnej miere tak, ako to má na mysli ust. § 13 ods. 2 OZ. Pri posudzovaní miery, v akej bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti, súd vychádzal z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v osobnom, rodinnom, spoločenskom a pracovnom prostredí žalobcu. Výpoveďou žalobcu a svedeckými výpoveďami jeho blízkych rodinných príslušníkov, priateľov a známych mal preukázané, že žalobcom tvrdené nepriaznivé následky v oblastiach jeho súkromného, spoločenského a pracovného, v jeho profesijnej cti a vážnosti skutočne aj nastali. Vzhľadom na zistené skutkové okolnosti prípadu, intenzitu obvinení žalobcu z údajného podvodného konania a porušovania zákona v súvislosti s podanými návrhmi na začatie exekúcie, súd nemal pochybnosti o tom, že takýto zásah mohol mať a aj skutočne mal negatívny vplyv na súkromný, pracovný a profesijný život žalobcu, že sa cítil hlboko dotknutý a došlo k narušeniu kvality jeho života v rodine, ale aj v zamestnaní a spoločnosti. Kauza mala zásadný vplyv na rodinný život žalobcu, žalobca, tiež i jeho blízki rodinní príslušníci manželka, jej dcéry, dcéra a syn žalobcu obdobie po zverejnení článkov veľmi ťažko znášali, došlo k zhoršeniu zdravotného stavu žalobcu, ktorý pociťoval veľký stres a psychické problémy, jeho rodinný život bol poznačený neustálymi hádkami a zhoršením vzťahov medzi členmi jeho rodiny, okolie sa od neho dištancovalo z dôvodu skutočností uvedených v inkriminovaných článkoch v denníku Pravda, žalobca prerušil kontakty s priateľmi a známymi a svoje spoločenské aktivity v oblasti verejného a spoločenského života, v ktorých bol činný pred uverejnením článkov. Žalobca bol členom klubu Patriot (bol jeho zakladateľom), v ktorom zastával funkciu prezidenta klubu a práve v súvislosti s údajným podvodným konaním bol vedením klubu požiadany, aby sa vzdal funkcie prezidenta (uvedené mal súd preukázané z výpovede svedka IH.. S. U.). Výpoveďou svedka JUDr. Františka Sedlačka (bývalý advokátsky koncipient AK žalobcu, t.č. advokát so sídlom v Bratislave), súd mal preukázané, že po vyjdení inkriminovaných článkov v denníku Pravda sa žalobca bál o svoju kariéru, narušili sa jeho pracovné vzťahy a taktiež aj vzťah medzi ním aj jeho dcérou, ktorá v tom čase odišla z AK, po zverejnení informácií v denníku Pravda s AK žalobcu rozviazali pracovný pomer viacerí advokátski koncipienti, tiež jeho sekretárka, účtovníčka a daňová poradkyňa, znížil sa počet prípadov, v ktorých žalobca ako advokát zastupoval, došlo k vypovedaniu zmlúv o poskytovaní právnych služieb a k zániku pobočky AK v Bratislave, žalobca sa v tom čase stiahol nielen z pracovného života, ale aj zo života spoločenského, uzavrel sa do seba, prestal komunikovať, vnímal túto kauzu veľmi citlivo, došlo náhle k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, prestali s ním komunikovať jeho priatelia, v rodine boli v tom čase napäté vzťahy a narušili sa rodinné väzby. Súd uzavrel, že zásah do osobnostných práv žalobcu mal výrazný vplyv na jeho priateľský, pracovný vzťah, spôsobil podstatné narušenie faktických rodinných väzieb a v dôsledku zásahu došlo k zhoršeniu zdravotného stavu žalobcu. Podľa výpovede žalobcu vzniknutá situácia vyvolala neopísateľnú systematickú vlnu negatívnych reakcií a ohlasov a na strane takmer všetkých jeho klientov bola extrémne narušená dôvera, v dôsledku čoho došlo k odstúpeniu od zmlúv o poskytovaní právnych služieb a odvolaniu plnomocenstiev, okrem iného tiež Maticou slovenskou, ktorú zastupoval, ktorá skutočnosť spôsobila absolútne utlmenie jeho pracovných aktivít a jeho zamestnancov na celom území západného Slovenska, v odbornej, predovšetkým v justičnej a advokátskej verejnosti bola rozšírená nepravdivá informácia o tom, že je vo väzbe a Slovenská advokátska komora mu pozastavila výkon advokácie. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že v

danom prípade išlo o úmyselný útok voči jeho osobe (pozn. odvolacieho súdu: žalobcom tvrdenú úmyselnú, štvavú a klamlivú kampaň vedenú v prospech finančných poisťovacích skupín, ktorej hlavným cieľom bolo skompromitovať ho, znevážiť a zastrašiť a jeho vylúčením z radov advokácie mu zabrániť v aktívnej účasti na legislatívnom procese Národnej rady SR v súvislosti s novelizáciou vyhlášky č. 32/1965 Zb. a prijatím zákona č. 437/2004 Z.z.) s poukázaním na to, že v čase zverejnenia článkov 2. a 3. voči žalobcovi bolo vedené disciplinárne konanie na podklade návrhu podaného vtedajším ministrom spravodlivosti, a teda zo strany žalovaného sa nejednalo o svojvoľnú kritiku. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zníženie spoločenského postavenia žalobcu sa prejavilo navonok v pochybnostiach verejnosti, klientov, ako aj kolegov z právnickej obce vo vzťahu k jeho čestnosti, v ich viere v jeho údajné protispoločenské správanie, že žalobca i jeho blízka rodina museli čeliť spoločensky nepríjemným situáciám v rodinnom i spoločenskom živote, žalobca po dobu cca 6 mesiacov, resp. dvoch rokov (až do 13.12.2006, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie disciplinárneho senátu SAK z 2.11.2006) bol vystavený stresu, úzkosti a frustrácii, ďalej tým, že zaznamenal úbytok klientov pri výkone advokátskej činnosti, čo sa nepochybne prejavilo na jeho finančnej situácii. Prihliadol predovšetkým na to, že predmetná kauza zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu, a to jeho občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti v spoločnosti a najmä jeho profesijnej činnosti, nakoľko bol v rozpore so skutočnosťou označený za páchatela protiprávnej činnosti závažného charakteru, ktorá je všeobecne považovaná za protispoločenskú a nemorálnu a ako taká je spoločnosťou odsudzovaná. Problematika páchania trestnej činnosti spočívajúcej v podvode (s úmyslom spôsobiť škodu 30 miliónov Sk), je z dôvodu spoločenskej závažnosti podrobená mimoriadne negatívne a citlivému spoločenskému vnímaniu a v danom prípade bol tento následok o to intenzívnejší, že žalobca je právnikom, advokátom. Informácie o žalobcovi neostali len v obmedzenom okruhu jeho rodiny, ale osoba žalobcu sa stala objektom posudzovania v okruhu širšej verejnosti, najmä členov širokej právnickej obce, vrátane kolegov advokátov. Nemajetková ujma, ktorá žalobcovi vznikla, netrvala „len“ po dobu vyššie uvedeného obdobia, ale vo svojej podstate v jeho súkromnom, rodinnom živote pretrváva aj naďalej a podľa úvahy súdu prvej inštancie nie je možné ju odstrániť inak, ako priznaním zadostučinenia vo forme peňažnej náhrady. Vzhľadom na preukázané následky v osobnostnej sfére žalobcu, ktoré nastali nielen v súkromnom, ale aj v pracovnom, či profesijnom živote, v oblasti jeho verejných a spoločenských aktivít, s prihliadnutím i na to, že žalobcovi doposiaľ nikto neposkytol ani len morálne zadostučinenie vo forme ospravedlnenia, súd prvej inštancie dospel k záveru, že primeranou satisfakciou je priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 75.000,- €. Námietky žalovaného, ktorými spochybňoval dôveryhodnosť svedkov A.. U.. K. B. A.. L. a ich výpovede ako účelové a tendenčné s cieľom poškodiť žalovaného (A.. K. ako bývalý advokát žalobcu pripravoval predmetnú žalobu a podľa žalovaného mal záujem na výsledku sporu a svedok A.. L. a nemal vedomosť o detailoch prípadu, jeho výpoveď je odvetou za prehratý súdny spor vedený voči žalovanému), ako aj výpoveď svedka IH.. U., E. nemal žiadne vedomosti o detailoch prípadu a existujúcich podozrení voči žalobcovi, ani o podanom trestnom oznámení ministra spravodlivosti A.. F. voči žalobcovi, preto je pohľad týchto svedkov na obsah žalovaných článkov a uverejnenej informácie o osobe žalobcu podľa názoru žalovaného značne skreslený a zavádzajúci, taktiež námietky žalovaného, že zhoršenie zdravotného stavu a zdravotné problémy žalobcu neboli spôsobené žalovanými článkami v denníku Pravda, lebo existovali už dávno pred uverejnením článkov a absentuje príčinná súvislosť medzi zdravotným stavom žalobcu a článkami uverejnenými v denníku Pravda, námietky, ktorými žalovaný spochybnil tvrdenia svedkov o zhoršení vzťahov v rodine, ktoré podľa neho neboli spôsobené ani vyvolané spornými článkami - všetky uvedené námietky žalovaného súd prvej inštancie posúdil ako neopodstatnené s poukazom na ust. § 188 ods. 1, § 191 ods. 1 a 2 CSP a čl. 15 Základných princípov CSP (ich znenie citoval) a na to, že v rámci svojej obrany žalovaný má právo spochybňovať vykonané dôkazy, avšak toto spochybnenie je potrebné vykonať objektívne. Súd zdôraznil, že postupoval v zmysle cit. ustanovení a zásady tzv. voľného hodnotenia dôkazov, v zmysle ktorej pri hodnotení dôkazov nebol obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti konkrétny dôkaz hodnotiť, že dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotil podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva procesný predpis, podľa ktorého žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu, svoju úvahu oprel o zistené skutočnosti a procesné dôkazy hodnotil z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, prihliadajúc ku všetkému, čo vyšlo za konania najavo a mimo rámec jeho úvahy bolo, či bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo previnenie, a otázky osobného stavu, nakoľko tu je možné vychádzať jedine z rozhodnutia, ktoré bolo o týchto skutočnostiach vydané. Za jedinú dôvodnú pokladal obranu žalovaného týkajúcu sa spochybnenia listinných dôkazov predložených žalobcom (na čl. 142 - 173, čl. 191 - 204 spisu - WHO is WHO, výpis z OR spoločnosti VENUM, návrhy noviel zákona), ktoré podľa posúdenia súdu sú bez právneho významu k predmetu konania a prisvedčil žalovanému, že existencia alebo neexistencia zmienky o žalobcovi v tlačenej

reklamnej publikácii WHO is WHO je závislá výlučne len od ochoty žalobcu zaplatiť si za túto službu a zverejnenie informácií o jeho osobe v tejto reklamnej brožúre nezávisí od posúdenia odborných alebo morálnych kvalít žalobcu. Pokiaľ žalobca spájal svoje pôsobenie v spol. VENUM s.r.o., resp. jej zrušenie s predmetom konania, súd poukázal na fakt, že táto spoločnosť bola zrušená z toho dôvodu, že za roky 2001 a 2002 nepredložila v súlade so zákonom ani jedinú účtovnú závierku do zbierky listín, nemala zákonom predpísané základné imanie, čo vyplýva z dôkazu nachádzajúceho sa v súdnom spise na č.l. 203, resp. z výpisu z obchodného registra a z uvedeného dôvodu nie je možné spájať zánik účasti žalobcu v tejto ani v iných spoločnostiach s obsahom žalovaných článkov, pretože tu chýba akákoľvek vecná alebo časová súvislosť.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a 2 a čl. 4 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a bol toho názoru, že v prejednávanom prípade žalobcu nemožno vnímať ako procesne neúspešného v spore, lebo mu bola priznaná nemajetková ujma v sume 75.000,- €, aj keď v nižšej výške ako si uplatňoval, avšak primárnym je fakt, že došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv, pričom stanovenie výšky primeraného zadosťučinenia je vecou voľnej úvahy súdu a žalobcu nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu, a preto priznal žalobcovi 100 % náhradu trov konania z prisúdenej sumy 75.000 €, čo možno zdôvodniť cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Zároveň súd vyslovil, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

8. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania (I. a III. výrok) napadol včas podaným odvolaním žalovaný z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písmen b), f) a h) CSP, lebo bol toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, dôkazy neboli vyhodnotené objektívne, komplexne, detailne jednotlivito a všetky vo vzájomných súvislostiach (§ 191 CSP), rozsudok vykazuje ľubovôľu súdu prvej inštancie pri hodnotení dôkazov a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnutý rozsudok žalovaný považoval za nesprávny, nezákonný, arbitrárny, logicky vnútorne odporujúci a nepreskúmateľný, bez uvedenia konkrétnych dôvodov a skutočností, ktoré by preukazovali zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu v značnej miere práve a len v príčinnej súvislosti so žalovanými článkami uverejnenými v denníku Pravda v dňoch 3.2.2004, 24.5.2004 a 29.7.2004. Vytýkal súdu prvej inštancie, že úmyselne prehliadal skutočnosti a dôkazy ním produkované alebo navrhované, ktoré spochybňovali opodstatnenosť uplatneného nároku, poukazovali na účelovosť podanej žaloby a nesprávne žalovaný subjekt - absenciu pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Súd nezohľadnil fakt, že pôvodcom informácie bol štátny orgán - Ministerstvo spravodlivosti SR a informácia zo žalovaného článku bola poskytnutá v uverejnenom rozsahu na oficiálnej tlačovej konferencii MS SR, preto v súvislosti s obsahom jednotlivých výrokov, ktoré boli prednesené na oficiálnej tlačovej konferencii MS SR je pasívne legitimovaným subjektom Ministerstvo spravodlivosti SR, resp. JUDr. M. F., ktorých mal žalobca žalovať, ak nesúhlasí s vyjadreniami ministra Lipšica. Vytýkal súdu, že v rozpore s princípmi Civilného sporového poriadku prikladal väčšiu váhu a dôveryhodnosť výpovediam svedkov navrhnutých žalobcom ako výpovediam ním navrhnutých svedkov (autori článkov, svedok JUDr. F.), ktoré dôkazy nesprávne vyhodnotil a aplikoval v prejednávannej veci, že rozhodnutie je vo viacerých častiach odôvodnenia založené na predpokladoch, domnienkach a skutočnostiach, ktoré nemajú akúkoľvek oporu v obsahu vykonaného dokazovania a v obsahu žalovaného článku (pri použití logického a gramatického výkladu obsahu jeho textu), výklad obsahu článkov zo strany súdu prvej inštancie je neobjektívny, značne kreatívny a extenzívny, bez dôsledného rozlíšenia medzi tvrdeniami žalobcu ako strany sporu, informáciami a skutočnosťami pochádzajúcimi z oficiálnej tlačovej konferencie MS SR a skutočným obsahom vykonaných dôkazov. Citoval právny názor z nálezů Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 284/2012, podľa ktorého „Novinári (vydavateľ) nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu, pretože to je ich úloha a poslanie. Naopak, je na orgánoch štátu, aby zvažili, ktoré informácie a v akom rozsahu možno prostredníctvom novinárov (masmédií) verejnosti sprístupniť v súlade s platnými právnymi predpismi“. V danom prípade Ústavný súd SR nespochybne jasne vymedzil, že vydavateľ/novinár nemôže niesť zodpovednosť za informácie, ktoré získal oficiálnym spôsobom od orgánov štátu a je úlohou štátnych orgánov zvažiť a rozhodnúť, ktoré informácie, kedy a v akom rozsahu poskytnú médiám za účelom informovania verejnosti. Opačný výklad použitý všeobecnými súdmi by bol v priamom rozpore s nálezom ústavného súdu a znamenal

by nerešpektovanie jeho platnej judikatúry. Podľa názoru žalovaného v odôvodnení rozsudku súd formálnym, neúplným a veľmi povrchným spôsobom vykonal test proporcionality v súvislosti so stretom dvoch ústavných práv, ktorý nespĺňa požiadavky a kritériá v zmysle postupov aplikovaných Ústavným súdom SR (napr. nález sp. zn. III.ÚS 104/2017 z 19.4.2017) alebo ESLP. Súd aplikuje jednotlivé otázky testu proporcionality nesprávne, sám si odporuje, resp. odpovedá na úplne niečo iné ako je položená otázka, a to v rozpore so zaužívanými postupmi aplikovanými Ústavným súdom SR, čo žalovaný považuje za zásadný nedostatok rozsudku a jeho odôvodnenia, nakoľko bez riadneho a právne konformného testu proporcionality nemohol dospieť k relevantným skutkovým zisteniam a náležitému právnenému posúdeniu veci. Žalovaný nesúhlasil ani s výškou žalobcovi prisúdenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy 75.000,- €, ktorú považoval za neprimerane vysokú a mal za to, že neboli splnené podmienky podľa ust. § 13 OZ pre jej priznanie, ktoré súd prvej inštancie nesprávne aplikoval. Podľa názoru žalovaného nebolo žiadnym relevantným dôkazom preukázané, že práve a len v príčinnej súvislosti so žalovaným článkom (najmä v dôsledku širokej medializácie kauzy žalobcu, ktorú žalovaný v konaní preukázal predloženým monitoringom médií) došlo v značnej miere k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu (§ 13 ods. 2 OZ). V danom prípade súd vychádzal výlučne a len z tvrdení žalobcu ako strany sporu a relevantným spôsobom sa nevysporiadal ani s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v porovnaní s výškou nemajetkovej ujmy priznávanej obetiam násilných trestných činov, ale ani s výškou náhrady nemajetkovej ujmy priznanej Ústavným súdom SR alebo ESLP a ani s výškou náhrady v obdobnej skutkovej a právnej veci (na základe totožných žalovaných článkov) priznanej vo výške 10.000,- € žalobcovi JUDr. Soročinovi v konaní o ochranu osobnosti právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 14C 92/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, resp. s právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava III a Krajského súdu v Bratislave v právnej veci žalobkyne JUDr. Žužová c/a PEREX, a.s., ktorým súd žalobkyňu nepriznal žiadnu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný videl nesprávnosť tiež v procesnom postupe súdu prvej inštancie a tvrdil, že mu bolo znemožnené uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že v predmetnej veci rozhodoval nepríslušný súd/sudca a bolo mu odopreté právo na zákonného sudcu (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Odôvodnenie napadnutého rozsudku pokladal za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (I. ÚS 243/07) a skutkovým stavom v danej veci vyplynuvším z vykonaného dokazovania. Poukázal na to, že vo veci popisovanej v žalovanom článku podal vtedajší minister spravodlivosti SR JUDr. Daniel F. trestné oznámenie proti žalobcovi dňa XX.X.XXXX, t.j. pred uverejnením žalovaných článkov, pričom A.. F. nebol trestne stíhaný za krivé obvinenie, z čoho žalovaný vyvodzoval, že skutočnosti uvedené v trestnom oznámení boli pravdivé, vychádzali z existujúceho skutkového stavu a popisované konanie vyvolávalo dôvodné podozrenia zo spáchania trestného činu a obchádzania zákona (č. 233/1995 Z.z. a tiež zákona č. 99/1963 Zb.). Ďalej poukázal na to, že na základe podaného trestného oznámenia už dňa 30.1.2004 bolo začaté trestné stíhanie vo veci a meno a priezvisko žalobcu sa v tomto uznesení spolu s konaním opisovaným v článku priamo uvádza, že žalobca bol na základe popísaného skutkového stavu aj disciplinárne stíhaný podľa disciplinárneho poriadku SAK, kde sa subsidiárne používajú obdobné ustanovenia ako v Trestnom poriadku. Tvrdil, že v žalovanom článku bola uverejnená informácia o stíhaní žalobcu z toho dôvodu, že v čase publikovania žalovaných článkov bolo voči nemu podané trestné oznámenie na skutkovom stave popísanom v žalovanom článku a bol podaný návrh na jeho disciplinárne stíhanie, podľa názoru žalovaného žalobca teda bol stíhaný, kde rozhodnutie SAK sa stalo právoplatným dňa 13.12.2006 (teda viac ako 2 roky od uverejnenia žalovaného článku). Dodal v tejto súvislosti, že v čase publikovania žalovaných článkov ich autori ani žalobca nemohli vedieť, ako dopadne jeho disciplinárne stíhanie ani vedené trestné konanie, z uvedeného dôvodu v článkoch informoval len o existujúcich podozreniach a o skutkovom stave v čase ich uverejnenia, a to bez toho, aby ktorúkoľvek osobu označil za páchatel'a trestného činu. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že na základe jediného exekučného titulu boli zo strany žalobcu podané vedome a úmyselne tri rôzne návrhy na vykonanie exekúcie na Okresný súd Michalovce (sp. zn. 16Er/428/2003, 8Er/388/2003 a 7Er/444/03), v ktorých boli rôzne a zámerne nesprávne označené oprávnené osoby a tiež uplatnený nárok. V dvoch prípadoch sudcovia Okresného súdu Michalovce návrh zamietli a poverenie na vykonanie exekúcie súdnej exekútorke JUDr. Žužovej nevydali, ktoré vydal sudca JUDr. K. (ten rozhodoval aj v civilnom konaní o nároku na zaplatenie 29 mil. Sk) v konaní sp.zn. 7Er/444/2003, pričom poverenie bolo po jeho vydaní upravované a prepisované do súladu s právoplatným exekučným titulom a dodatočne predloženým písomným podaním žalobcu na úpravu návrhu na vykonanie exekúcie. Podľa názoru žalovaného tento postup žalobcu sa nedá vyložiť inak ako snaha obísť platnú právnu úpravu pri elektronickom prideľovaní spisov s cieľom dosiahnuť pridelenie konkrétnej veci tomu „správnenému“ sudcovi, nejednalo sa o nevedomosť alebo náhodu (vzhľadom na dlhoročnú advokátsku prax žalobcu),

ale o účelové konanie s jasným cieľom dosiahnuť vydanie poverenia na vykonanie exekúcie sudcom a pokus obísť platné pravidlá a postupy v justícii, ktorý vzbudil záujem tak Ministerstva spravodlivosti SR ako aj verejnosti, jednalo sa teda o vec verejnú. Zopakoval, že žalované články vychádzali z informácií MS SR na oficiálnej tlačovej konferencii a prezentovaných podozrení v čase uverejnenia žalovaných článkov a uverejnené informácie sa v plnom rozsahu stotožňovali aj s obsahom podaného trestného oznámenia vtedajšieho ministra spravodlivosti JUDr. M. F. na osobu žalobcu, vyjadrenia uvedené v článku boli citáciami A.. F., čo vyplýva aj z výpovede tohto svedka v súdnom konaní. Takto zistený skutkový stav súdom prvej inštancie mal byť pre súd záväzný a mal z neho vychádzať aj pri posudzovaní zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu. V tejto súvislosti žalovaný poukázal i na to, že rovnaké informácie, ako boli uverejnené v žalovanom článku, boli odvysielané aj v spravodajských reláciách TV Markíza či iných celoslovenských televízií a tiež v Rádiu Twist (monitoring médií v súdnom spise). Bez ohľadu na to, ako skončilo trestné konanie voči JUDr. K. a disciplinárne konanie voči JUDr. D., pre rozhodnutie súdu v tomto konaní považoval za rozhodujúci zistený skutkový stav, z ktorého mal súd vychádzať pri svojom rozhodnutí (bez ohľadu na výsledky trestných a disciplinárnych konaní). Podľa názoru žalovaného v konaní bolo preukázané, že žalobca sa dopustil konania uvedeného v žalovanom článku. Namietal tiež, že žalobca v konaní okrem výstrižkov z novín, z ktorých nie je jasné, v ktorej periodickej tlači a kedy boli publikované, nepredložil žiadny dôkaz, ktorý preukazoval, že žalovaný článok bol uverejnený v denníku Pravda. Túto skutočnosť nemal súd žiadnym dôkazom preukázanú a preto jeho skutkové zistenia uvádzané v bode 7 sú nepodložené a „zmyslené“. Žalovaný mal za to, že súd nesprávne vyhodnotil výpovede svedkov vypočutých v konaní, ktorí nemali vedomosť o tom, že sa žalobca skutočne dopustil konania popisovaného v texte žalovaného článku, ani o tom, že voči žalobcovi bolo podané ministrom spravodlivosti trestné oznámenie práve pre skutok popisovaný v texte žalovaného článku, boli nemilo prekvapení, že sa žalobca vôbec mohol dopustiť takého konania, nechceli byť s ním a jeho kauzou spájaní. V podrobnostiach odkázal na obsah svojich vyjadrení zo dňa 26.5.2017 a 13.2.2018, v ktorých podrobne rozobral výpovede svedkov navrhnutých žalobcom a ich pohnútky, ktoré ale súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Z týchto výpovedí je zrejmé, že svedkov neprekvapil obsah žalovaných článkov, ale skutočnosť, že žalobca bol podozrivý z konania v nich popisovaného, za čo však žalovaný nemôže niesť zodpovednosť, ktorý čitateľom prezentoval len tvrdenia štátneho orgánu o zisteniach súvisiacich so žalobcom, A.. T. a JUDr. K.. Svedkovia obmedzili svoj kontakt so žalobcom z dôvodu, že nechceli byť spájaní s touto kauzou, a teda z obavy o svoj život, budúcnosť a svoje podnikateľské aktivity, a nie z dôvodu zhoršenia ich vzťahov k žalobcovi. Taktiež vytýkal súdu, že sa vôbec nevysporiadal s jeho námietkami týkajúcimi sa účelovosti a zaujatosti svedkov navrhnutých žalobcom. K. A.. A. L. je zaujatý, pretože mal osobný spor so žalovaným, ktorý prehral a bol zaviazaný zaplatiť žalovanému trovy konania. K. JUDr. K. pripravoval žalobu a na začiatku žalobcu zastupoval, poskytol mu právne služby, má záujem na výsledku sporu (kvôli odmene za poskytnuté právne služby) a tohto dôvodu je jeho svedecká výpoveď jednoznačne zaujatá v neprospech žalovaného - uvedené skutočnosti však súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Závery týkajúce sa článku 1. uvádzané súdom prvej inštancie v bode 45 odôvodnenia rozsudku žalovaný označil za vnútorne logicky rozporné a zmatečné, kde sa súd stotožnil s obranou žalovaného, že od vydavateľa periodickej tlače nemožno požadovať, aby selektoval informácie od štátneho orgánu, na ktoré sa mohol s dôverou spoliehať a na druhej strane žalobe vyhovel a priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V prípade, ak žalovaný nezodpovedá za obsah informácií prevzatých od štátnych orgánov v rámci tlačovej konferencie, logicky nemožno voči nemu vyvodzovať ani zodpovednosť v súvislosti s uplatneným nárokom na ochranu osobnosti žalobcu. V súvislosti so závermi súdu k 1. článku výrok a) žalovaný uviedol, že tento výrok bol hodnotiacim úsudkom autora článku, ktorý vyvodil z obsahu oficiálnej tlačovej konferencie MS SR a nesúhlasil so záverom súdu, že uvedené skutkové tvrdenie je nepravdivé a touto informáciou došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Voči žalobcovi bolo dňa 29.1.2004 podané trestné oznámenie, v tejto veci dňa 30.1.2004 bolo začaté trestné stíhanie (meno a priezvisko žalobcu sa v uznesení uvádza) a v konečnom dôsledku bol žalobca stíhaný pred orgánmi SAK práve na základe toho skutkového stavu a tých okolností, ktoré boli uvádzané v texte žalovaného článku. Záver súdu o tom, že táto informácia je nepravdivá, je preto nesprávny. Žalovaný tvrdil, že v článku sa neuvádza informácia, že žalobca bol uznaný za vinného alebo že je páchatelom trestného činu, ale boli zverejnené informácie o podozreniach, ktoré v danom čase reálne existovali, kvôli ktorým bolo dňa 29.1.2004 JUDr. F. podané trestné oznámenie a boli predmetom šetrenia polície a následného stíhania všetkých troch zainteresovaných osôb (v trestnom a disciplinárnom konaní). Uviedol, že všetky médiá o tomto prípade a osobe žalobcu informovali, a to tak printové ako digitálne a je naivné tvrdiť, že zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu bol spôsobený práve a len žalovaným článkom v denníku Pravda. V danom prípade bola verejnosť informovaná o činnosti advokáta - žalobcu ako osoby

verejného záujmu pri výkone svojho povolania, ako aj sudcu a exekútorke ako osôb verejného záujmu (verejne činných osôb) pri výkone svojho povolania. Žalovaný nič „neevokoval“, prinášal čitateľom len informácie, ktoré uviedol minister spravodlivosti SR. Podľa názoru žalovaného princíp prezumpcie neviny nemôžu porušovať fyzické alebo právnické osoby (osoby súkromného práva), k zásahu do prezumpcie neviny môže dôjsť len činnosťou štátneho orgánu a ich predstaviteľov. Prezumpcia neviny je právnym inštitútom, ktorý je súčasťou práva na súdnu ochranu, čo vyplýva z jeho systematického zaradenia do Druhej hlavy Ústavy SR (Právo na súdnu a inú právnu ochranu), resp. do čl. 6 Dohovoru (právo na spravodlivý proces). Prezumpcia neviny sa teda nechráni ako súčasť práva na súkromie, ale ide o právo, ktorého sa môže fyzická osoba domáhať len voči príslušným orgánom štátu, a nie voči fyzickým alebo právnickým osobám, a teda ani voči žalovanému a preto mal za to, že sa nemohol porušiť prezumpciu neviny. Uvedené potvrdzujú aj právne názory vyslovené Ústavným súdom SR (nález sp. zn. II. ÚS 121/95, tiež PL. ÚS 12/98 a III. ÚS 83/01). V prípade, ak je predmetom verejnej diskusie možné obchádzanie zákona, fungovanie justičného systému štátu, ide vždy o spoločensky aktuálnu tému a v tomto prípade nemôže byť uverejnená informácia označená za výrok difamačného charakteru. Načasovanie uverejnenia nemôže byť v tomto prípade v neprospech slobody prejavu. Tento záver potvrdzuje aj rozsudok ESLP vo veci Campos Damano proti Portugalsku z 24.4.2008 (citovaný tiež v ods. 46 nálezu Ústavného súdu SR II. ÚS 326/09), v ktorom súd potvrdil, že je úlohou investigatívnych novinárov upozorniť na aktuálne javy, ktoré sú predmetom verejného záujmu akonáhle sa o nich dozvedia; novinár teda nemá a nemôže čakať až do právoplatného ukončenia súdneho sporu. V tejto súvislosti poukázal tiež na právny názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 59/2011, podľa ktorého je absolútne nenáležité skúmať predmetný článok vo svetle nových skutočností, ktoré nastali až po ich uverejnení, lebo tým by sa na novinárov kládlo neprimerané (excesívne) bremeno ergo bremeno, ktoré nemôže uniesť, čo je v rozpore s ochranou slobody prejavu a práva na informácie. Navyše informácia je pominuteľným majetkom a oneskorenie jej zverejnenia je spravidla spojené so stratou jej hodnoty a významu (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 5/03), pričom verejnosť má právo na aktuálne informácie. Za nesprávne a nepodložené žalovaný považoval tvrdenia a závery súdu prvej inštancie o výške nákladu denníka Pravda, ako aj o webových stránkach žalovaného z hľadiska prístupnosti uverejnených informácií verejnosti. V tejto súvislosti uviedol, že denník Pravda má len jednu webovú adresu (www.pravda.sk <<http://www.pravda.sk>>) a nie je zjavné, ako sa súd dopracoval k ďalším adresám, ani z ktorých dôkazov vychádzal pri týchto svojich záveroch. Tvrdil tiež, že redaktori žalobcu pred tlačovou konferenciou nepoznali, informácie získali až na tlačovej konferencii, ako vyplýva zo svedeckých výpovedí svedkov C., N. a Z., nemali dôvod ani motív žalobcu kriminalizovať, a preto tento záver súdu (bod 50) je nesprávny, založený len na predpokladoch a domnienkach, ktorým nesvedčí žiadny z vykonaných dôkazov. Zároveň poukázal na to, že informoval v najbližšom vydaní denníka po tom, ako sa konala tlačová konferencia (teda nie pred oficiálnym zverejnením informácií), nie s časovým odstupom, ale bezprostredne, t.j. v čase, keď boli informácie aktuálne a bez toho, aby chcel kalkulovať alebo komukoľvek škodiť. Z obsahového hľadiska priniesol v článkoch vždy aktuálne informácie a z časového hľadiska boli informácie zverejňované v čase, kedy sa tieto informácie stali jeho redaktorom známymi a neexistuje tu žiadne oneskorenie pri informovaní verejnosti. Formálne vykonanie testu proporcionality tak, ako to urobil súd prvej inštancie v tejto veci, je porušením jeho ústavných práv a nezodpovedá ani základným požiadavkám na test proporcionality a jeho vyhodnocovanie, ktoré aplikuje Ústavný súd SR a ESLP (napr. nález Ústavného súdu SR III.ÚS 104/2017). Podľa názoru žalovaného odpovede súdu na jednotlivé otázky testu proporcionality sú formulované tak, aby mohol dospieť k záveru, že došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Rovnako v prípade článku 2. test proporcionality vykazuje rovnaké pochybenia a nedostatky ako v prípade článku 1., je opätovne súdom formálne vykonaný, avšak odpovede na jednotlivé otázky sú zjavne „znásilnené“ tak, aby z nich bolo možné vyvodiť záver o zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Súd predpokladá, že čitateľ 2. článku si nevyhnutne prečítal aj článok 1., čo nemá ničím podopreté a v tomto smere ani nevykonal žiadne dokazovanie. Žalobca nie je jediný košický advokát a v prípade, ak mal čitateľ 2. článku informácie o žalobcovi a tejto kauze, tak ich mohol mať aj z úplne iných zdrojov, napr. z televízie, rozhlasu, tlačových agentúr, a vo všeobecnosti zo zdrojov, ktoré súd uvádza vo svojom odôvodnení. Argumentácia súdu absolútne neobstoja, pretože žiadnym spôsobom nevysvetlil, prečo by čitateľ, ktorý sa o túto kauzu vôbec nezaujímal a prečítal si iba 2. článok, by si mal informáciu o „košickom advokátovi“ spojiť práve s osobou žalobcu, ak tam nebolo uvedené žiadne meno ani iniciálky. V bode 56 odôvodnenia rozsudku súd tendenčne hodnotí citácie a výrok štátneho orgánu priamo v článku ako hodnotiace úsudky, navyše napriek indícii, že sa zaoberá otázkou „ČO“ je kritizované, na uvedenú otázku vôbec neodpovedá, neanalyzuje uverejnené informácie a ich zdroj, aké mali pozadie, do akej miery sa tieto informácie prekrývajú s oficiálnou tlačovou správou/tlačovou konferenciou z 2.2.2004,

len skratkovito a nepochopiteľne odpovedá na túto otázku a vyvodzuje záver, že došlo k zásahu, a to bez toho, aby skutočne analyzoval uverejnené informácie, a to v celom kontexte daného prípadu a obsahu vykonaného dokazovania. Nesúhlasil so záverom súdu, že výroky v 2. článku písm. h) a i) sú nepravdivé, nie je zrejmé, z akých skutočností súd vyvodil tento záver a v tejto časti považoval rozsudok za nepreskúmateľný a zmätočný. Súd prvej inštancie ani žalobca nedal žiadne logické vysvetlenie, prečo skúsený advokát podá tri návrhy na základe toho istého exekučného titulu, ak to nebolo účelové a úmyselné. Tak, ako uvádza 2. článok, poisťovňa nebola žalovaná v predmetnej kauze a nebola ani vedľajším účastníkom a napriek tejto skutočnosti bol návrh na vykonanie exekúcie podaný/vykonaný voči poisťovni. Ako jediný z troch sudcov na Okresnom súde Michalovce vydal poverenie JUDr. K., minister spravodlivosti SR JUDr. F. ho označil za sudcu, ku ktorému sa mal návrh na exekúciu dostať a práve v tomto spočíval systém obchádzania elektronickej podateľne. Navyše z textu článku je zrejmé, že ide o citáciu ministra spravodlivosti F. a tento vo svojej svedeckej výpovedi v konaní pred súdom prvej inštancie všetky svoje výroky (z hľadiska obsahu aj formy) potvrdil. Tvrdil, že v 2. článku nemal ambíciu nikoho kritizovať, ale informoval verejnosť o skutočnostiach, ktoré boli štátnym orgánom (MS SR) zistené pri výkone svojej činnosti v súvislosti s obchádzaním elektronickej podateľne na Okresnom súde Michalovce. Článok sa vôbec nevenoval trestnému stíhaniu žalobcu, ale analyzoval spôsoby obchádzania systému elektronickej podateľne zo strany advokátov všeobecne. Konkrétny prípad žalobcu bol uvedený ako príklad, v ktorom preukázateľne išlo práve o obchádzanie systému elektronickej podateľne. V danom prípade bolo možné hovoriť len o existujúcich podozreniach voči konkrétnym osobám, ktoré v tom čase preukázateľne existovali, keďže zo strany vtedajšieho ministra spravodlivosti bolo podané trestné oznámenie a polícia v tejto veci viedla trestné stíhanie. Žalovaný/autor článku v názve článku výslovne uvádza, že ide o výrok vtedajšieho ministra spravodlivosti a súd nemôže brať vydavateľa/žalovaného na zodpovednosť za presnú a úplnú citáciu výroku predstaviteľa štátu v súvislosti s informáciami citovanými z oficiálnej tlačovej konferencie. Rovnako si žalovaný ako vydavateľ nemôže dovoliť upravovať citáciu citovanej osoby do podoby, ktorá by mu vyhovovala a minimalizovala nebezpečenstvo súdneho sporu, nakoľko by sa obsah citovaných výrokov a informácií nezhodoval s poskytnutými informáciami. V súvislosti so záverom súdu prvej inštancie, že nebola preukázaná nezákonnosť návrhov na podanie exekúcie, zdôraznil, že boli podané tri návrhy, z ktorých prvé dva boli zamietnuté a konanie bolo zastavené práve z dôvodu, že v návrhu nebol správne označený povinný v zmysle exekučného titulu, boli teda podané v rozpore so zákonom č. 233/1995 Z.z. Exekučným poriadkom v spojení so zákonom č. 99/1963 Zb., a teda boli nezákonné. K stanovisku súdu, že novinári mali možnosť si overiť informácie týkajúce sa exekučných konaní, poznamenal, že novinár informácie uvedené v článku nemal kde overiť, OČTK ani súdy o prebiehajúcich konaniach neposkytujú informácie osobám, ktoré nie sú stranami sporu a žiadna ďalšia tlačová konferencia zo strany MS SR k tejto veci nebola, preto požiadavka súdu, aby si novinári overili informácie o exekučných konaniach, predstavuje nadmerné a neprimerané bremeno v rozpore s článkom 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a kladie na novinárov nespĺniteľné požiadavky. Žalobca sa navyše v danom čase vyhýbal výsluchu na polícii, nekomunikoval s okolím, bol zavretý doma (ako to vyplýva z výpovedí svedkov a vykonaného dokazovania), čo odôvodňoval svojím zdravotným stavom, ktoré skutočnosti vyplývajú aj z trestného spisu predloženého ako dôkaz v konaní. K záverom súdu vo vzťahu k 3. článku žalovaný uviedol, že súd iba formálne uplatňuje test proporcionality a zachádza nad rámec petitu žaloby, nakoľko sa venuje celému článku, pričom v žalobe žalobca napáda len jeden výrok v znení „Na podozrivú exekúciu, do ktorej mal byť zaplatený sudca JUDr. K. a advokát B. D., upozornil vo februári minister spravodlivosti M. F.. Milióny vyplatené neboli.“ V texte článku podľa názoru žalovaného sa žiadna nepravdivá informácia nenachádza, uverejnené informácie v žalovanom 3. článku vzhľadom na všetky okolnosti nijako nevybočovali z rámca vecného informovania o skutočnostiach verejného záujmu. Žalovaný namietal záver súdu, že žalobca bol „neoprávnene spájaný s kritizovanou alebo odsudzovanou činnosťou“, pretože išlo o pravdivé informácie, žalobca skutočne podal tri návrhy na vykonanie exekúcie a pre toto konanie bol aj disciplinárne stíhaný, pretože vzniklo podozrenie zo spáchania trestného činu s trestnoprávnymi následkami, toto konanie aj skutočne vyšetrovali OČTK na základe trestného oznámenia podaného vtedajším ministrom spravodlivosti ešte pred uverejnením žalovaných článkov. „Podozrivosť“ exekúcie je daná skutočnosťou, že išlo o tri návrhy na začatie exekúcie na základe totožného exekučného titulu, z ktorých dva boli zamietnuté z dôvodu rozporu so zákonom a tretí návrh bol pridelený sudcovi, ktorý zároveň rozhodoval v merite veci a vydal rozsudok, ktorý sa stal exekučným titulom, do podozrivej exekúcie teda bol „zapletený“ sudca JUDr. K.. Keďže tretí návrh, na základe ktorého bolo vydané poverenie súdnej exekútorke, podal práve žalobca, žalobca skutočne bol „zapletený“ do tejto podozrivej exekúcie, ktorej jasným cieľom bolo obísť elektronické pridelovanie spisov na súdoch. Pravdivé je aj tvrdenie, že na túto podozrivú exekúciu upozornil na tlačovej konferencii

dňa 2.2.2004 vtedajší minister spravodlivosti M. F., ktorý ju sám označil za podozrivú a v dôsledku tohto podozrenia podal trestné oznámenie a pozastavil výkon činnosti dotknutým osobám, čo potvrdil A.. M. F. vo svojej svedeckej výpovedi v konaní pred súdom prvej inštancie. Z uvedenej analýzy obsahu uverejnenej informácie v žalovanom článku podľa žalovaného musí byť aj priemerne zdatnému čitateľovi zrejmé, že v texte článku sa žiadna nepravdivá informácia nenachádza. Pravdivé informácie v zmysle judikatúry ESLP, Ústavného súdu SR, ale aj Najvyššieho súdu SR nie sú spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti. Zároveň nesúhlasil s posúdením súdu, že uverejnené informácie mali povahu skutkových tvrdení aj hodnotiacich úsudkov. Súd nerozlíšil správne medzi hodnotiacimi úsudkami a skutkovými tvrdeniami a preto nezistil, že ide o hodnotiace úsudky JUDr. M. F., a nie novinára. Svedok JUDr. M. F. v plnom rozsahu potvrdil správnu citáciu a úplnosť informácií uvádzaných v žalovaných článkoch týkajúcich sa jeho vyjadrení a hodnotiacich úsudkov, ktoré odzneli na oficiálnej tlačovej konferencii MS SR dňa 2.2.2004. K otázke kritérií aplikovateľných na klasifikáciu výrokov na fakty a hodnotiace úsudky, poukázal na rozsudok ESLP vo veci Andreescu proti Rumunsku z 8.6. 2010 (body 94 - 96), tiež na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 12/09, Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 453/03 a Spolkového ústavného súdu Nemecka vo veci BVerfG 90, 241 a 247. Za nesprávny pokladal názor súdu, že v článkoch ide o kritiku žalobcu. Podľa žalovaného napadnutá časť žalovaného článku nebola kritikou smerujúcou voči žalobcovi, vydavateľ len prezentoval informácie poskytnuté štátnym orgánom na tlačovej konferencii bez toho, aby z nich vyvodzoval vlastné hodnotiace úsudky a kritizoval činnosť žalobcu alebo akejkoľvek inej osoby. Závery súdu označil za nelogické, neopodstatnené, nadbytočné a odporujúce skutkovým zisteniam a tvrdeniam strán, judikatúre ESLP a Ústavného súdu SR a rozsudok v tejto časti považoval za zmätočný a nepreskúmateľný. Mal za to, že súd ani nemôže vyjadrenia ministra spravodlivosti JUDr. F. uvedené v žalovanom článku podrobovať analýze z hľadiska naplnenia podmienok kritiky, keďže predmetom sporu nie je vyjadrenie JUDr. F., ale informácia uverejnená v texte článku, a to z hľadiska jej súladnosti s informáciami uvedenými na oficiálnej tlačovej konferencii MS SR. Súd prvej inštancie sa vôbec nemal zaoberať analýzou žalovaných článkov, nemal ani len formálne vykonávať test proporcionality, ale mal bez ďalšieho konštatovať, že za tieto tvrdenia a hodnotiace úsudky zodpovedá Ministerstvo spravodlivosti SR, a teda iný subjekt ako žalovaný, u ktorého absentuje pasívna vecná legitímácia a žalobu mal v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Žalovaný v odvolaní vyčítal súdu tiež nesprávnu aplikáciu ust. § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ tvrdí, že pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nemusí mať preukázané vyvolanie následkov v príčinnej súvislosti so žalovaným článkom. V zmysle konštantnej judikatúry pre priznanie zásahu do práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje preukázanie vyvolania následkov, avšak súd musí mať pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, v každom jednotlivom prípade vykonaným dokazovaním preukázané, že tento zásah do práva na ochranu osobnosti bol spôsobený v značnej miere (§ 13 ods. 2 OZ) a v príčinnej súvislosti s neoprávneným zásahom, kde dôkazná povinnosť (dôkazné bremeno) leží na žalobcovi. Súd môže priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade, ak žalobca v konaní preukáže, že práve a len v príčinnej súvislosti so žalovaným článkom došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti v značnej miere, a to s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu (§ 13 OZ). Podľa žalovaného súd prvej inštancie sa týmito zákonnými ustanoveniami neriadil, vyvodil z nich nesprávne právne závery a priznal žalobcovi krajne neprimeranú náhradu nemajetkovej ujmy, navyše bez preukázania príčinnej súvislosti medzi žalovaným článkom a tvrdenými následkami, resp. tvrdenou ujmom žalobcu. Nijako sa nevysporiadal s rozsahom publikovaných článkov a informácií, a to nielen v denníku Pravda, ktorého vydavateľom je žalovaný, ale najmä v audiovizuálnych médiách, ako boli Slovenská televízia, Slovenský rozhlas, televízia Markíza, televízia Joj, rádio Twist, ako aj celoslovenské denníky či iné periodiká. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal, že tvrdená ujma mu nevznikla v dôsledku informácií zverejnených v iných médiách ako v denníku Pravda a z uvedeného dôvodu nie je možné tvrdené následky spájať len so žalovanými článkami uverejnenými v denníku Pravda. Žalovaný uviedol, že nijako nespochybňuje možné následky zverejnených podozrení v osobnom aj pracovnom živote žalobcu (uvedené v bode 75 odôvodnenia rozsudku), tvrdí však, že túto situáciu nevyvolal ani nespôsobil, neexistuje príčinná súvislosť medzi tvrdenými následkami a žalovanými článkami, a preto nemôže niesť zodpovednosť za tieto následky, lebo zodpovednosť za ne nesie Ministerstvo spravodlivosti SR ako štátny orgán a pôvodca informácií. Pokiaľ súd prvej inštancie v bode 79 odôvodnenia rozsudku ako následky medializovanej kauzy poukazuje na zdravotné problémy žalobcu, jeho hospitalizáciu, domácu aj kúpeľnú liečbu, k týmto okolnostiam žalovaný uviedol, že v prípade zdravotných problémov u žalobcu ide o rodinnú anamnézu, ktorú v žiadnom prípade nie je možné pričítať práve uverejneniu žalovaných článkov, a to aj vzhľadom na iné články a reportáže publikované a vysielané v iných elektronických aj printových médiách, rozhlase a televízii, zdravotné problémy žalobca mal ešte pred uverejnením žalovaného článku, a preto tu chýba akákoľvek príčinná súvislosť, a to najmä s prihliadnutím na celkovú

medializáciu kauzy. Pokiaľ ide o výpovede svedkov PhDr. B. D., manželky žalobcu, syna S.. N. D. a dcéry žalobcu, týchto svedkov žalovaný považoval za nedôveryhodných a zaujatých a ich svedecké výpovede za účelové a nevierohodné. Mal za to, že súd nemal prihliadať na výpoveď svedkyne PhDr. B. D., pretože jeho právny zástupca nemal možnosť klásť tejto svedkyňi otázky, resp. svedkyňa odmietla na jeho otázky odpovedať, čím došlo k zásadnej vade súdneho konania, a síce k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania. Rovnako súd nemal prihliadať na svedecké výpovede ostatných rodinných príslušníkov žalobcu, nakoľko vypovedali o zásahoch údajne vyvolaných v osobnostnej sfére týchto svedkov, a nie žalobcu. Súd sa nijako nevysporiadal s námietkou žalovaného, že tvrdený zásah do práva na ochranu osobnosti syna žalobcu PhDr. N. D. nemožno stotožňovať so zásahom do práva na ochranu osobnosti žalobcu, lebo ide o dve samostatné osoby a právne subjekty. Z pohľadu žalovaného v tomto prípade ide o nepochopenie podstaty sporu na ochranu osobnosti, ak súd zamieňa zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu s tvrdenými zásahmi do práva na ochranu osobnosti svedkov. Tvrdil, že žalobcu „nezničili“ žalované články, ale informácie, ktoré poskytol štátny orgán a v tejto súvislosti poukázal na výpoveď svedka JUDr. K.. V odvolaní ďalej argumentoval tým, že ak sa niekto dopustil konania, ktoré nesie znaky spáchania trestného činu, musí niesť aj dôsledky spočívajúce v tom, že sa o takomto konaní sa informuje v médiách. Pokiaľ ide o výšku žalobcovi priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, túto žalovaný považoval za absolútne nedôvodnú, krajne neprimeranú a absolútny exces v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR a ESLP (viď napr. rozsudky Tolstoy Z. a E.) s poukazom na závery súdnej praxe (napr. R 21/95) a na to, že žalobca žije, pokračuje vo svojej advokátskej praxi a predchádzajúcom živote. Opakovane tvrdil, že o žalobcovi neboli uverejnené žiadne nepravdivé tvrdenia a jediná informácia, ktorou by bol označený ako páchatel alebo osoba vinná zo spáchania trestného činu, žiadna z uverejnených informácií nemala objektívnu spôsobilosť zasiahnuť do práv žalobcu; informácie uverejnené v žalovanom článku v súvislosti s osobou žalobcu boli pravdivé a mali všeobecný charakter, pričom súviseli s podozreniami voči jeho osobe tak, ako boli prezentované MS SR na oficiálnej tlačovej konferencii, boli publikované v súlade s právom verejnosti na informácie garantovaným Ústavou SR, ako aj Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv. Cieľom autora nikdy nebolo žalobcu očierniť alebo uraziť a taktiež cieľom nebolo obviňovať ho z trestnej činnosti. Tlač v danom prípade sledovala legitímny cieľ kontroly a informovania verejnosti o otázkach verejného záujmu - riadneho fungovania súdneho systému Slovenskej republiky a poukazovanie na prípady porušovania alebo obchádzania zákona. V prípade, ak by bol súd prvej inštancie vykonal riadne a úplne test proporcionality, musel by podľa názoru žalovaného dospieť k záveru, že v danom prípade bolo a je potrebné vzhľadom na všetky okolnosti a obsah uverejnených informácií dať prednosť právu na slobodu slova/právu na informácie. Žalovaný zároveň poukázal na to, že pri posudzovaní obsahu článku ako celku, ale aj jednotlivých citovaných častí, je potrebné vychádzať z jeho skutočného gramatického a logického výkladu, a nie z významu, ktorý mu pripisuje žalobca v žalobe, že autor článku plne dôveroval týmto poskytnutým informáciám, ktoré nebolo potrebné overovať a nemal reálne možnosť pravdivosť poskytnutých informácií od štátneho orgánu preveriť, nakoľko OČTK informácie o podozreniach a prebiehajúcich vyšetrovaniach nezverejňujú. Tvrdil, že vydavateľ/autor článku nemá možnosť overiť úplne všetky informácie pred ich zverejnením a osoby podozrivé zo spáchania trestného činu vydavateľovi takéto informácie logicky neposkytnú ani s ním nebudú komunikovať, pričom za takej situácie nikdy žiadne informácie o podozreniach by nemohli byť publikované v periodickej tlači a tlač by si nikdy nemohla plniť svoju úlohu „strážneho psa“, ako vyplýva z judikatúry ESLP. Opakovane vytkol súdu, že sa v konaní nestotožnil s jeho argumentáciou, pričom svoje stanovisko a závery v rozsudku riadne a presvedčivo neodôvodnil, neobjasnil, ktoré skutočnosti mal za preukázané a ktoré nie, ktoré z uverejnených informácií boli v konaní preukázané ako pravdivé a ktoré nepravdivé, dostatočným spôsobom sa nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými v písomných podaniach a ústnych prednesoch jeho právneho zástupcu, ktorými popieral uplatnený nárok a namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu v konaní. Súd jednostranne a neúplne vyhodnotil zistený skutkový stav, neprihliadol na všetky dôkazy, ktoré boli vykonané v súdnom konaní, nesplnil si svoju povinnosť poskytovať jednotlivcovi súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, Hiro Balani c. Španielsko z 9. 20 decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998, nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 226/03 z 12.5.2004, tiež I. US 241/07). K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie citoval tiež právny názor z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03, tiež IV. ÚS 115/03. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za zmatečné, nepresvedčivé, nepreskúmateľné a prekvapivé, vydané v rozpore s požiadavkami ust. § 202 a § 191 CSP, s ohľadom na doterajší priebeh konania, vykonané dokazovanie a predovšetkým na uplatnené námietky a jeho argumentáciu v konaní.

9. V častiach V. a VI. odvolania žalovaný poukázal na to, že žalobca podal žalobu až po uplynutí takmer 36 mesiacov od uverejnenia prvého zo žalovaných článkov, z čoho vyvodzuje záver, že sám žalobca dlhú dobu nepovažoval žalované články za zásah do svojich práv a nepociťoval naliehavý záujem na ochrane svojich práv. Zároveň poukázal na to, že žalobca zákonom predpísaným spôsobom v súlade so zákonom č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve (ani v súlade so zákonom č. 81/1966 Zb.) nikdy nepožiadaval žalovaného o uverejnenie tlačovej opravy alebo tlačovej odpovede v súvislosti s informáciami zo žalovaných článkov, ktoré namieta v podanej žalobe. Uviedol, že v zmysle právnej teórie (Švestka, Jehlička, Pavlík a Knap: Ochrana osobnosti, vydavateľstvo Linde Praha, a.s., s. 153) esenciálnou podmienkou pre úspešné priznanie zadosťučinenia v peniazoch, t.j. kvalifikovanou podmienkou, ktorá v zmysle ust. § 13 ods. 2 OZ musí byť v každom prípade splnená je, že morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nepostačujúcim. Aj súdna prax vyvodila (R 21/95), že pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ musí mať súd vždy preukázané, že sú tu okolnosti dokladajúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ, najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu vzniknutých nepriaznivých následkov. Zadosťučinenie v peniazoch je potrebné považovať za občianskoprávny prostriedok výnimočného charakteru v tom zmysle, že jeho použitie prichádza do úvahy iba v tých kvalifikovaných prípadoch, kedy došlo preukázateľným spôsobom k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti v značnej miere. Z obsahu oboch zákonných podmienok vyplýva, že zadosťučinenie v peniazoch plní iba podpornú (subsidiárnu) a nastupuje vždy až potom, kedy sa priznané morálne zadosťučinenie ukázalo buď celkom alebo sčasti nepostačujúcim. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nestačí len iba možnosť zníženia dôstojnosti či vážnosti fyzickej osoby v značnej miere, ale súdom musí byť vždy zistené a preukázané, že k tomuto zníženiu v značnej miere skutočne došlo (Švestka, Jehlička, Pavlík a Knap: Ochrana osobnosti, vydavateľstvo Linde Praha, a.s., s. 156). Zváženie možnosti odškodnenia, resp. odstránenia následkov zásahu do práva na ochranu osobnosti je vecou voľnej úvahy súdu. Zákon pritom súdu ustanovuje len jedno z kritérií, ktoré má pri tomto zvažovaní vziať do úvahy, a to či zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti, resp. vážnosti osoby v značnej miere. Z uvedeného vyplýva povinnosť súdu v každom prípade brať do úvahy pri rozhodovaní o priznaní nemajetkovej ujmy intenzitu zásahu, avšak rozhodne ho nezbavuje povinnosti prihliadať aj na ďalšie okolnosti prípadu (rozsudok Najvyššieho súdu SR 1Cdo 89/97). Neprimerané sankcie zo strany súdov by totiž v takýchto prípadoch mohli spôsobiť odradenie širiteľov informácií, predovšetkým novinárov (tlače) od plnenia, resp. vykonávania ich základnej funkcie „strážneho psa“ v demokratickej spoločnosti (m. m. I. ÚS 408/2010). Ust. § 13 ods. 2 OZ predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby a uplatňuje sa len v situáciách, v ktorých by priznané morálne zadosťučinenie nebolo postačujúce (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 1678/2004). Pri určení peňažnej satisfakcie podľa § 13 ods. 2 OZ treba prihliadnúť na zadosťučinenie, ktoré poškodený dostal (prípadne má dostať) vo forme morálneho zadosťučinenia (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1088/2005). Tiež platí pravidlo, podľa ktorého výška relutárnej náhrady nesmie byť zrejým bezdôvodným obohatením osoby dotknutej neoprávneným zásahom a súčasne by nemala byť pre pôvodcu neoprávneného zásahu jednoznačne likvidačná a všeobecne vytvárajúca tzv. chilling effect (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 1586/09). Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí fyzickej osoby, túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Iba v prípade, ak sa dostatočne preukáže reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere v zmysle ust. § 13 OZ v príčinnej súvislosti s uverejnenými/publikovanými informáciami, môže byť fyzickej osobe výnimočne subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Cdo 15/03). Žalovaný mal za to, že v konaní nebol preukázaný tvrdý neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, nebola žiadnym dôkazom preukázaná značná miera zníženia jeho dôstojnosti alebo jeho vážnosti v príčinnej súvislosti so žalovaným článkom, žalobca relevantným dôkazom nepreukázal, že tvrdené následky boli spôsobené práve a len v príčinnej súvislosti so žalovaným článkom v denníku Pravda, jeho tvrdenia o vyvolaných následkoch v jeho osobnostnej sfére podľa žalovaného sú vymyslené, účelové a zavádzajúce. Súd nemal ničím preukázanú intenzitu, rozsah ani trvanie zásahu, príčinnú súvislosť medzi následkami zasahujúcimi do osobnostnej sféry žalobcu a predmetným článkom, a ani to, že vôbec došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby v značnej miere práve a len v súvislosti so žalovaným článkom a napriek tomu priznal žalobcovi absolútne neprimerane vysokú náhradu nemajetkovej ujmy. Do pozornosti odvolacieho súdu dal tiež novelu zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi (napr. znásilnenie a pod.) ustanovujúcu maximálnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy obetiam násilných trestných činov, ktorá ani v prípadoch tých najtvrdších a najvážnejších prípadov nepresiahne

10 - násobok minimálnej mzdy (v r. 2004 v sume 6.500 Sk = 215,76 €); obetiam násilných trestných činov teda môže byť v súvislosti so zásahom do práva na ochranu osobnosti priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v maximálnej výške 2.157,60 €, ktorú zákonodarca považuje v prípade zásahu do práva na ochranu osobnosti násilným trestným činom za primeranú. Uvedená skutočnosť podľa názoru žalovaného by mala byť vzatá do úvahy pri rozhodovaní súdu o priznaní resp. nepriznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a jej výšky žalobcovi. V nadväznosti na uvedené poukázal i na judikatúru ESĽP, v zmysle ktorej náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo, Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Aj napriek tomu, že rozhodnutie o výške finančného zadosťučinenia patrí do sféry uváženia príslušného súdu, mal by súd v každom jednotlivom prípade vychádzať z úplného skutkového stavu a v tomto rámci sa opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR 30Cdo 2005/2003 z 27.10.2003). Úlohou súdu je nesporne určovať limity slobody prejavu, a tým chrániť meno, česť a povesť jednotlivca, v právnom štáte však rozhodnutia súdov nemôžu byť zdrojom neprimeraných príjmov a zároveň nesmú smerovať k finančnej likvidácii vydavateľov tlače, ktorí plnia v demokratickej spoločnosti nezastupiteľnú úlohu v oblasti realizácie slobody slova, slobody prejavu a práva na informácie. Vytkol súd, že v danom prípade odignoroval skutočnosť, že doba od uverejnenia žalovaného článku do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie bola v prevažnej miere spôsobená práve konaním žalobcu, a to či už v súvislosti s podaním žaloby takmer tri roky po uverejnení žalovaného článku, ako aj pre opakované žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania, preto podľa žalovaného možno len veľmi obtiažne tvrdiť, že morálne zadosťučinenie by sa javilo ako nepostačujúce, keď práve žalobca prispel podstatným spôsobom k dĺžke trvania súdneho sporu. Súd prvej inštancie nepostupoval správne a v súlade s CSP, ak žalobu v časti požadovaného ospravedlnenia zamietol z dôvodu, že sa mu javila s odstupom času ako neaktuálna. Žalobca žalobu v časti ospravedlnenia nezobral späť, preto mal súd prihliadnuť na túto skutočnosť a priznať žalobcovi, ak by boli splnené podmienky (čo podľa názoru žalovaného nie sú), aj na morálnu satisfakciu. Súd si namiesto žalobcu uzurpoval právo rozhodnúť o tom, čo je pre žalobcu (ako dominus litis) lepšie aj napriek tomu, že ten sa dožadoval ku dňu vyhlásenia rozsudku aj morálnej satisfakcie v podobe ospravedlnenia, ktoré sa z jeho pohľadu javilo ako vhodný prostriedok uplatňovania a ochrany jeho práv. Argumentácia súdu prvej inštancie o údajnej „neaktuálnosti“ a „míňaní sa účinku“ v prípade priznania ospravedlnenia, sa žalovanému javí ako svojvoľná, účelová a neopodstatnená, nesúca znaky arbitrárnosti v rozhodovacej činnosti.

10. V časti VIII. odvolania žalovaný poukázal na základné princípy a kritériá aplikované judikatúrou ESĽP pri riešení kolízie práva na slobodu prejavu s právom na ochranu osobnosti a citoval právny názor z vybraných rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva: Castells v. Španielsko, rozsudok z 23.4.1992 č.11798/85; Bladet Tromso a Stensaas v. Nórsko, rozsudok veľkého senátu z 20.5.1999 č. 21980/93; Thorgeir Thorgerison v. Island, rozsudok z 25.6.1992 č. 13778/88; Lingens v. Rakúsko, rozsudok z 8.7.1986 č. 9815/82; Thoma v. Luxembursko, rozsudok z 29.3.2001 č. 38432/97; Dalban v. Rumunsko, rozsudok veľkého senátu z 28.9.1999 č. 28114/95; Cumpănă a Mazăre v. Rumunsko, rozsudok veľkého senátu z 17.12.2004 č. 33348/96; Zakharov v. Rusko, rozsudok, z 5.10.2006 č. 14881/03; Kobenter a Standard Verlags GmbH v. Rakúsko, rozsudok z 2.11.2006 č. 60899/00), Nilsen a Johnsen v. Nórsko, rozsudok veľkého senátu z 25.11.1999 č. 23118/93; Feldek v. Slovensko, rozsudok z 12.7.2006 č. 60899/00, De Haes a Gijssels v. Belgicko, rozsudok z 24.2.1997, č.19983/92, Handyside v. Spojené kráľovstvo, rozsudok zo 7.12.1976 č. 5493/72, Prager a Oberschlick v. Rakúsko, rozsudok z 26.4.1995 č. 15974/90, Sunday Times v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 26.11.1991 č. 13166/87, Bladet Tromso a Stensaas v. Nórsko, rozsudok veľkého senátu z 20.5.1999 č. 21980/93, Fressoz a Roire v. Francúzsko, rozsudok veľkého senátu z 21.1.1999 č. 29183/95, Goodwin v. Spojené kráľovstvo, rozsudok veľkého senátu z 27.3.1996 č. 17 488/90, Colombani v. Francúzsko, rozsudok z 25.6.2002 č. 51279/99, Flux v. Moldavsko, rozsudok z 3.7.2007 č. 31001/03, Thoma v. Luxembursko, rozsudok z 29.3.2001 č. 38432/97, Guja v. Moldavsko, rozsudok veľkého senátu z 12.2.2008, č. 14277/04, Zakharov v. Rusko, rozsudok z 5.10.2006 č. 14881/03, Hachette Filipacchi Associés v. Francúzsko, rozsudok zo 14.6.2007, č. 71111/01, Steur v. Holandsko, rozsudok z 28.10.2003 č. 39657/98, Tolstoy Miloslavski v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 13.7.1995 č. 18139/91, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 15.2.2005 č.68416/01, Koprivica v. Čierna Hora, rozsudok z 2.11.2011 č. 41158/09, Lepojič v. Srbsko, rozsudok zo 6.11.2007. K otázke posúdenia konfliktu práva na ochranu osobnosti a práva na slobodu prejavu s použitím testu proporcionality citoval z judikatúry Ústavného súdu SR (II. ÚS 340/09, II. ÚS 326/09, II. ÚS 152/05). Z nálezu sp. zn. II. ÚS 326/09 citoval právny názor, že tlač je oprávnená informovať aj o podozreniach a prebiehajúcich trestných konaniach, pričom pri posudzovaní obsahu a pravdivosti uverejnených informácií je potrebné vychádzať zo stavu ku dňu uverejnenia informácie

a neskoršie rozhodnutia v disciplinárnom alebo trestnom konaní nemôžu byť vnímané tak, že keď už je zrejмый výsledok o oslobodzujúcom rozhodnutí, sú uverejnené informácie nepravdivé. V súvislosti s faktami ESLP uznal námietku dobrej viery na strane novinára, ktorá v prípade, že novinár vynaložil primerané úsilie na overenie faktov, nahrádza dôkaz pravdivosti a tlač tak nenesie zodpovednosť ani ak sa neskôr dokáže nepravdivosť faktov (napr. Eerikäinen a iní v. Fínsko, rozsudok z 10.2.2009 alebo Fressos a Roire v. Francúzsko, rozsudok z 21.1.1998). Ďalšiu zásadu stanovil ESLP rozhodnutím vo veci Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku, kde vyslovil, že tlač, pokiaľ prispieva k verejnej diskusii o záležitostiach legitímneho záujmu a má bežné právo spoliehať sa na obsah oficiálnych správ bez toho, aby bola povinná vykonávať nezávislý prieskum, pretože inak by bola podkopaná rola „strážneho psa“, ktorú nepochybne tlač zohráva, teda právo informovať a právo verejnosti byť informovaná. Podľa žalovaného prejednávanej veci je skutkovo veľmi blízky rozsudok Karhuvaara a Atalehti proti Fínsku zo 16.11.2004, kde ESLP konštatoval s poukazom na rozhodnutie Castells proti Španielsku a Carolina von Hannover proti Nemecku, že verejnosť má právo byť informovaná a toto právo sa za určitých osobitných okolností môže dokonca vzťahovať aj na aspekty súkromného života verejne činných osôb. V zmysle rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co 199/2009 „u osôb verejného záujmu akou sudca nepochybne je, má byť miera tolerancie informovanosti vyššia. Podľa názoru súdu uverejnením citovaných textov neboli prekročené medze oprávnenosti autora informovať verejnosť o existujúcich podozreniach zo spáchania trestného činu sudcu, ide o výkon práva na slobodu prejavu a šírenia informácií, vyslovenie názoru a práva kritiky, kde je neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vylúčený a kde je takýto zásah, s ohľadom na zabezpečenie priorít verejných záujmov, výslovne dovolený“. Z príslušnej judikatúry ESLP vyplýva, že nevyhnutnosť akýchkoľvek obmedzení slobody prejavu novinárov musí byť limitovaná nanajvýš reštriktívne (napr. Oberschlick v. Rakúsko, rozsudok z 23.5.1991). Rovnako z nej vyplýva, že hranice prípustnej kritiky a zásahu do súkromia vo vzťahu k verejným osobám musia byť vykladané ďaleko širšie, než je tomu v prípade súkromných osôb (napr. Rádio Twist, a.s. v. Slovenská republika, rozsudok z 20.7.2004, Klein v. Slovenská republika, Marônek v. Slovenská republika). Poukázal na to, že medzi žalovanými informáciami uverejnenými v denníku Pravda boli a sú aj informácie, ktoré boli rovnako uverejnené v Rádiu Viva, pričom v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 6C 174/2006 a na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 15Co 50/2008 bola žalobcovi JUDr. K. proti žalovanej Rádio Viva, a.s. za obsahovo totožné informácie priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 1.000.000,- Sk, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave bolo následne zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 326/09 z dôvodu porušenia čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 1 mil. Sk bolo označené za neprimerane prísne. Z judikatúry ESLP jednoznačne vyplýva, že privilegované postavenie z hľadiska ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu (napr. rozsudok ESLP Prager a Oberschlick v. Rakúsko z 26.4.1995, sťažnosť č. 1594/90 alebo Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku z 20.5.1999, sťažnosť č. 21980/93). Novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať, novinárom je dokonca umožnené používať určitú mieru prehánania a provokácie. Ústavný súd SR akceptuje uvedený prístup ESLP, a to nielen z dôvodu jeho autority, ale hlavne z dôvodu presvedčivosti jeho argumentácie (porovnaj IV. ÚS 107/2010, tiež IV. ÚS 302/2010). K otázke kritiky osoby verejne činnnej citoval právny názor z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky (rozsudok 30Cdo 954/2006) a Ústavného súdu ČR (nález I.ÚS 156/99). Žalovaný nesúhlasil ani s rozhodnutím o trovách konania, ktoré považoval za nesprávne, bez opory v platnej právnej úprave - Civilnom sporovom poriadku, účinnom od 1.7.2016, ktorý predstavuje v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou (§ 137 a nasl. O.s.p.) úplne odlišnú koncepciu určovania náhrady trov konania, kde trovy sú strane sporu v konaní priznávané výlučne a len na základe pomeru úspechu a neúspechu v konaní. Z obsahu spisu je zistiteľné a preukázané, že aj vzhľadom na zastavenie konania z dôvodu späťvzatia žaloby v priebehu konania v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 347.908,78 €, neúspech mal žalobca v podstatnej časti 422.908,78 € a tiež v 100 % rozsahu v časti požadovaného ospravedlnenia, žalovaný bol v konaní neúspešný len v úplne nepatrnnej časti predstavujúcej 15 % jedného z dvoch nárokov voči nemu uplatnených v súdnom konaní, pričom v časti uloženia povinnosti uverejniť ospravedlnenie bol úspešný v plnom rozsahu, a preto nie je možné tvrdiť, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 100 %. Aplikujúc ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa pomeru úspechu strán v konaní (15 % + 0 %) - (85 % + 100 %)/2 nároky, mal žalovaný v konečnom dôsledku 85 % úspech v konaní, a preto podľa žalovaného mu súd mal priznať náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 85 % uplatnených, preukázaných a účelne vynaložených trov a výdavkov, ktoré mu vznikli v konaní v súvislosti s bránením práva. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol napadnutý rozsudok v súlade s § 388 CSP zmeniť tak, že odvolací súd žalobu súd v celom

rozsahu zamietne a prizná mu nárok na 100 % náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj trov odvolacieho konania, eventuálne podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP odvolaním napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

12. Žalobca podal vyjadrenie k odvolaniu žalovaného, v ktorom navrhol, aby odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že obrana žalovaného je v rozpore s vykonaným dokazovaním, lebo obsah napadnutých článkov je dôkazom toho, že žalovaný zverejnil vec, ako keby existoval právoplatný odsudzujúci rozsudok preukazujúci skutočnosť, že žalobca spoločne so sudcom JUDr. A. K. a exekútorkou F. T. spáchali trestný čin podvodu a trestný čin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny. Poukázal v tejto súvislosti na samotný názov 1. článku uverejneného dňa 3.2.2004, v ktorom bolo zverejnené celé meno a priezvisko žalobcu vrátane jeho povolania (advokát B. D.) a výroky: „takmer 30 miliónov chcel podvodom od poisťovne získať košický advokát, michalovský sudca a exekútorka“, „podvod za 30 miliónov nevyšiel“, pričom akcentoval, že v čase zverejnenia napadnutých článkov nebolo preukázané právoplatným rozsudkom súdu spáchanie predmetnej trestnej činnosti, v čom podľa žalobcu spočíva podstata neoprávneného zásahu žalovaného do jeho osobnostných práv. Zo žiadneho trestného konania právoplatne neskončeného nevyplýva ako jeho dôsledok zverejnenie celého mena a priezviska osoby trestne stíhanej, pričom z vykonaných dôkazov je zrejmé, že nikdy ani nemal postavenie obvineného, preto žalovaný nemal žiadny právny základ spájať jeho meno s poisťovacím podvodom a šíriť o ňom zjavne nepravdivé údaje, vrátane zverejnenia jeho celého mena a priezviska. Neobstojí ani odvolacia námietka žalovaného, že vyšetrovateľ uznesením začal trestné stíhanie vo veci, kde bolo uverejnené celé meno a priezvisko žalobcu len ako osoby podozrivej, pretože trestný spis nie je verejná listina a je neprípustné zverejniť meno a priezvisko osoby a opísať ju, ako keby už existoval právoplatný odsudzujúci rozsudok, že sa osoba dopustila trestného činu podvodu a trestného činu falšovania verejnej listiny. Poukázal na to, že sudca A. K., aj exekútorka F. T., ktorí sú menovaní v napadnutých článkoch, boli právoplatne oslobodení v trestnom konaní, aj v disciplinárnom konaní (právoplatné rozsudky v spise). Poukázal ďalej na svedecké výpovede autorov napadnutých článkov, a to N. N., Z. C. a svedkyne Z., ktorí potvrdili, že si neoverovali zverejnené informácie v napadnutých článkoch a to z dôvodu, že ich získali z tlačovej konferencie ministra spravodlivosti. V tejto súvislosti žalobca odkázal na obsah napadnutých článkov, tiež výpoveď svedka A. M. F., z ktorých je zrejmé, že žalovaný zverejnil o jeho osobe aj množstvo nepravdivých údajov, ktoré nepochádzali z tlačovej konferencie ministra spravodlivosti, čiže údaje zverejnené v napadnutých článkoch v denníku Pravda nie sú zhodné s údajmi zverejnenými exministrom spravodlivosti JUDr. M. F. na tlačovej konferencii (napr. meno a priezvisko žalobcu). V spore o ochranu osobnosti je na žalovanom, aby preukázal, že zverejnené údaje sú pravdivé. Dôkazné bremeno o pravdivosti zverejnených tvrdení nesie odporca, t.j. vydavateľ. Ak žalovaný v konaní nepreukáže pravdivosť uverejneného tvrdenia, predpokladá sa, že neuniesol dôkazné bremeno. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. PL ÚS 9/96 judikoval, že nie je porušením princípu rovnosti účastníkov, ak je žalovaný v spore o ochranu osobnosti vyzvaný preukázať, že právo na ochranu osobnosti neporušil. Tento právny názor bol vyslovený aj v Bulletin, ktorý vydáva informačná kancelária Rady Európy (Bratislava, rok 2003). Podľa žalobcu dôkazné bremeno by žalovaný uniesol jedine v prípade, ak by predložil právoplatný odsudzujúci rozsudok, ktorým by bol žalobca uznaný za vinného z trestných činov, pričom vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že spáchal trestný čin poisťovacieho podvodu alebo trestný čin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny. Neobstojí ani obrana žalovaného, že autori napadnutých článkov čerpali informácie z oficiálneho zdroja, t.j. z tlačovej konferencie ministra spravodlivosti. Z napadnutých článkov je zrejmé, že k zásahu do jeho osobnostných práv došlo v dňoch 3.2.2004, 24.5.2004 a 29.7.2004. V tom čase bol platný a účinný tlačový zákon č. 81/1966 Zb. (účinný do 1.6.2008), a nie zákon č. 167/2008 Z.z., žaloba bola doručená súdu dňa 1.2.2007, teda v čase účinnosti zákona č. 81/1966 Zb., podľa ktorého za periodickú tlač zodpovedá vydavateľ, za ostatné hromadné informačné prostriedky príslušná organizácia, na ktorú sa vzťahujú všetky ďalšie ustanovenia platné pre vydavateľa (§ 10 ods. 1 cit. zákona). Z uvedeného je zrejmé, že za obsah vydania periodickej tlače zodpovedá vydavateľ, ktorý sa nemôže zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti zbaviť s poukazom na to, že čerpal informácie od tretích osôb. V tomto smere žalobca poukázal na ustálenú judikatúru českých súdov (Jiří Doležilek: Prehľad judikatúry vo veciach ochrany osobnosti). V rozsudku Krajského súdu Ostrava sp. zn. 23C 102/96 zo dňa 2.7.1997 (PR č. 11/1997, str. 592) je vyslovený právny názor, že vydavateľ periodickej tlače sa nemôže zbaviť zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti občana poukazom na to, že autorom difamujúcich výrokov je osoba odlišná od vydavateľa a jeho autora. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 214/2000 zo dňa 7.2.2001 okolnosť, že vydavateľ tlače v publikovanom interview

presne reprodukoval výroky osoby, s ktorou bol rozhovor uskutočnený, nemôže viesť bez ďalšieho k záveru, že za ne vydavateľ nenesie zodpovednosť (Prehľad judikatúry vo veciach ochrany osobnosti, J. Doležilek, judikáty č. 28 a 29 nachádzajúce sa v spise). V danom prípade boli informácie upravované a redaktori napadnutých článkov pred súdom priznali, že si ich pravdivosť neoverovali. Poukázal na ust. § 16 ods. 2 zákona č. 81/1966 Zb., podľa ktorého uverejnenie informácie, ktoré ohrozuje zákonom chránené záujmy spoločnosti alebo občanov, je zneužitím slobody prejavu, slova a tlače. Podľa § 16 ods. 3 cit. zákona za ochranu spoločnosti a občanov proti zneužitiu slobody prejavu a tlače zodpovedajú vydavateľ, šéfredaktor, redaktor a autor v rozsahu vyplývajúcom z platných predpisov. Za nedôvodnú žalobca pokladal i námietku žalovaného, že zverejnením napadnutých článkov len realizoval ústavné právo na slobodu prejavu. Podľa žalobcu zverejnením nepravdivých informácií v napadnutých článkoch došlo k zneužitiu slobody prejavu, slova a tlače. Právo na slobodu prejavu nie je právom absolútnym, nepôsobí izolovane, ale musí byť v rovnováhe s inými právami. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Poukázal v tejto súvislosti na rozsudok ESĽP vo veci Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku zo dňa 20.5.1999, v ktorom súd zdôraznil, že obmedzenie práva na slobodu prejavu je zakotvené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vrátane klasických občianskoprávných sankcií pri ochrane osobnosti, podľa ktorého výkon tejto slobody zahŕňa povinnosti a zodpovednosť, ktoré sa vzťahujú na tlač. Podľa žalobcu obsah napadnutých článkov je dôkazom toho, že právo na slobodu prejavu sa dostalo do nerovnováhy s právom na ochranu jeho osobnosti, žalovaný zverejnením napadnutých článkov prekročil určité hranice pri poskytovaní informácií verejnosti, zverejnil o jeho osobe množstvo nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov. Neobstojí ani námietka žalovaného, že v danom spore nemá pasívnu legitímáciu a že mal žalovať Ministerstvo spravodlivosti SR alebo JUDr. Daniela Lipšica, lebo v rámci dispozičnej zásady bolo na žalobcovi, koho sa rozhodne žalovať a v tomto prípade sa rozhodol žalovať vydavateľa denníka Pravda, t.j. žalovaného. Za nedôvodnú žalobca pokladal i odvoláciu námietku žalovaného, že súd neúplným a veľmi povrchným spôsobom vykonal test proporcionality a nesprávne zodpovedal otázky testu. Z odpovedí na tieto otázky je zrejmé, že súd vykonal test proporcionality objektívne a dospel k správne záveru o potrebe uprednostniť právo na ochranu osobnosti pred slobodou prejavu. To, že súd nevykonal test proporcionality podľa predstáv žalovaného, ešte neznamená, že ho vykonal povrchným spôsobom. Pokiaľ žalovaný v odvolaní tvrdí, že skutočnosti uvedené v trestnom oznámení podanom JUDr. M. F. boli pravdivé, vychádzali z existujúceho skutkového stavu a popisované konanie vyvolávalo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, že bolo na základe podaného trestného oznámenia už dňa 30.1.2004 začaté trestné stíhanie vo veci a meno a priezvisko žalobcu sa v tomto uznesení spolu v článku opisovaným konaním priamo uvádza - ani toto tvrdenie žalovaného neobstojí, lebo je v rozpore so skutkovým a právnym stavom veci. V súvislosti s touto námietkou žalobca akcentoval, že nikdy nemal postavenie obvineného, nikdy voči nemu nebolo vznesené obvinenie a to, že bolo začaté trestné stíhanie vo veci, neospravedlňuje žalovaného za zverejnenie celého mena a priezviska žalobcu v napadnutých článkoch. Skutočnosť, že bývalý minister spravodlivosti JUDr. M. F. nebol trestne stíhaný za krivé obvinenie, neznamená, že informácie zverejnené v napadnutých článkoch sú pravdivé. JUDr. F. ako svedok bol na súde vypočutý dňa 31.1.2017, t.j. po 13 rokoch od zverejnenia článku a pred súdom potvrdil, že výroky zverejnené v napadnutých článkoch sú jeho vyjadrenia, ktoré predniesol na tlačovej konferencii ako minister spravodlivosti. Na otázku právneho zást. žalobcu, ako je možné, že sudca a exekútorka boli oslobodení spod obžaloby a to nielen v trestnom konaní, ale aj v disciplinárnom konaní, svedok sa alibisticky vyjadril, že prokurátor pravdepodobne neuniesol bremeno dôkazu. V prílohe odvolania žalobca predložil oslobodzujúci rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Ds 3/2004 zo dňa 22.11.2006, ktorým súd oslobodil spod návrhu na disciplinárne konanie sudcu JUDr. A. K.. Poukázal na právoplatný rozsudok Okresného súdu Michalovce 7C/519/02-106 z 15.1.2003, ktorým súd zaviazal žalovaného, tiež vedľajšieho účastníka Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. zaplatiť poškodenej sumu 29.671.200,- Sk aj s úrokmi z omeškania a náhradou trov konania, a teda nemôže ísť o žiadny poisťovací podvod, čo od počiatku vedel i JUDr. F. a táto informácia je zjavne nepravdivá. Je neprípustné zverejniť celé meno a priezvisko osoby, ktorá v tejto veci nikdy nebola obvinená (§ 11 a § 12 OZ). Žalobca spochybňoval vierohodnosť svedka JUDr. M. F., ktorý okrem trestného činu ublíženia na zdraví s následkom smrti v čase svedeckej výpovede bol trestne stíhaný tiež v kauze Gorila za ohrozenie bankového tajomstva, takéto postavenie svedka spochybňuje vierohodnosť jeho svedeckej výpovede a neobstojí tvrdenie žalovaného, že informácie zverejnené v napadnutých článkoch sú pravdivé, lebo ich verifikoval tento svedok a v opačnom prípade by musel byť trestne stíhaný za krivé obvinenie. Námietka žalovaného, že žalobca nepredložil dôkaz, ktorý by preukazoval, že žalovaný článok bol uverejnený v denníku Pravda, je dôkazom toho, že žalovaný sa ocitol v dôkaznej núdzi, keďže počas

konania nikdy nespochybňoval, že tri žalované články zverejnil v denníku Pravda, pričom až v odvolaní po 11 rokoch namieta, resp. spochybňuje, že vôbec napadnuté články v denníku Pravda zverejnil a tvrdí, že žalobca žiadny dôkaz nepredložil. Pritom žalobca predložil súdu kópie dvoch napadnutých článkov z 3.2.2004 a 29.7.2004, nakoľko originál novin denníka Pravda sa nachádza v spise. Žalovaný počas konania žiadnym dôkazom nepreukázal, že zverejnené údaje o osobe žalobcu v napadnutých článkoch v denníku Pravda sú pravdivé. Žalobca mal za to, že súd nepochybil ani pri hodnotení výpovedí svedkov B. D., A. A. L. a JUDr. U. K., pokiaľ ich pokladal za hodnoverné. Všetci svedkovia pred výsluchom boli poučení o trestnoprávných následkoch krivej svedeckej výpovede, pred súdom vypovedali pravdivo a podrobne opísali, aké negatívne následky žalobcovi spôsobili napadnuté články. Všetci svedkovia sa vyjadrili, že uverili obsahu článkov zverejnených v denníku Pravda. Žalobca sa tak ocitol v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už rodinného, pracovného ale aj spoločenského. To, že súd nevyhodnotil výsluchy svedkov podľa predstáv žalovaného neznamena, že pochybil. Čo sa týka preukazovania negatívnych následkov, ktoré spôsobil zásah médií do osobnostných práv fyzickej osoby, v tomto smere žalobca poukázal na právny názor Krajského súdu v Košiciach vyslovený v rozsudku 1Co 31/2011-254 zo dňa 18.12.2013 v konaní o ochranu osobnosti, v ktorom odvolací súd uviedol, že moderná európska judikatúra povinnosť dokazovať nemajetkovú ujmu už nevyžaduje a pomaly ale isto ju opúšťa aj naša judikatúra (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo 137/2008), lebo trendom sa stáva skutočnosť, že nemajetková ujma vzniká už samotným porušením, resp. zásahom do oblasti základných práv a slobôd každého človeka. Preto nie je potrebné demonštrovať, že takýto zásah so sebou niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, príležitostiam, očakávaniam, resp. narušila dôstojnosť človeka v očiach iných. Takýto prístup označuje ESLP za príliš formalistický (porov. rozhodnutie ESLP vo veci Danev v. Bulharsko z 2.9.2010, sťažnosť č. 9411/05, § 35). Odvolací súd v cit. rozsudku ďalej uviedol, že za postačujúce sa začína považovať samotné tvrdenie žalobcu, že mu bola spôsobená nemajetková ujma ingerenciou do jeho práv a slobôd, do jeho vnútornej sféry, uvedené sa týka najmä oblasti práva na súkromie v celej šírke, ktoré zahŕňa množstvo ďalších elementov, ako je ochrana osobnosti, dôstojnosti a rodinného života, kde sa porušiteľ mal v zásade zdržať akýchkoľvek zásahov. Svedecké výpovede neboli v konaní o nemajetkovej ujme potrebné, preto súd žalobcu svojvoľne zaťažil dôkazným bremenom, čím ho oproti žalovanému zjavne znevýhodnil. Toto znevýhodnenie možno považovať za protiústavnú diskrimináciu, lebo nesledovalo legitímny cieľ a neexistoval primeraný (rozumný) vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom. V uvedenom spore o ochranu osobnosti rozsudkom 1Co/31/2011-254 z 18.12.2013 v spojení s rozsudkom 1Co/653/2014-453 z 30.12.2015 Krajský súd v Košiciach uložil žalovanej Markíza - Slovakia, s.r.o. zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- €. Žalobca poukázal tiež na právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 14C/92/2006-788 zo dňa 8.4.2014 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co 565/2014-889 zo dňa 23.11.2016, predložený v konaní, ktorým súd priznal žalobcovi JUDr. A. K. náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- € a náhradu trov konania vo výške 20.679,64 €, v ktorých súdy ustálili, že napadnutými článkami, ktoré boli zverejnené v denníku Pravda, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu - sudcu JUDr. A. K.. Ide pritom o tie isté články, ktoré v tomto konaní žaluje žalobca, žiada sa však dodať, že sudca JUDr. A. K. mal postavenie obvineného na rozdiel od žalobcu a aj z uvedeného dôvodu je priznaná náhrada nemajetkovej ujmy u tohto sudcu nižšia. Aj keď súd v tomto konaní nie je viazaný cit. rozsudkami, s poukazom na článok 2 ods. 2 CSP a v súlade s princípom právnej istoty možno podľa žalobcu legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, lebo na rovnakú otázku by mal súd dať rovnakú odpoveď. Žalobca poukázal ďalej na zákonom stanovené kritériá, z ktorých súd musí vychádzať pri rozhodovaní o výške primeraného zadosťučinenia v peniazoch (§ 13 ods. 3 OZ), ktorými sú závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania. Čo sa týka okolností, tak najzávažnejšie sú zásahy do osobnostných práv, ku ktorým dôjde prostredníctvom médií. V tejto súvislosti uviedol, že denník Pravda patrí medzi najčítanejší mienkotvorný denník na Slovenska a treba preto vychádzať z toho, že zásah mal širokú publicitu. Tento zásah bol spojený so znížením dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti a takýto zásah vždy zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR 1Co 15/97 z 24.6.1998, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2000, pod č. 45, s. 25 až 29). Poukázal na to, že niektoré médiá si zverejňovaním takýchto škandalózných článkov zabezpečujú vyššiu kúpnu silu a tým dosahujú vyššie zisky, pričom aj podľa judikatúry ESLP sú zvlášť nebezpečné také zásahy do osobnostných práv fyzických osôb, ku ktorým dochádza prostredníctvom médií. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa

prítom nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ (rozsudok Najvyššieho súdu SR 1Cz 32/78 zo dňa 26.4.1978). Ustanovenie § 11 a nasl. OZ neustanovuje presnú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch, akú má súd priznať, priznanie určitej výšky záleží na správnej úvahe súdu. Žalobca poukázal na to, že jeho výsluchom a výsluchmi svedkov (PhDr. B. D., Ing. B. bolo preukázané, aké negatívne následky mu spôsobili napadnuté články, že sa ocitol v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už rodinného, profesionálneho, ale aj verejného. Svedkovia podrobne vypovedali, s akými negatívnymi reakciami okolia sa stretli v súvislosti so zverejnenými údajmi v napadnutých článkoch, že každý uveril tomu, že žalobca zneužil svoje postavenie a dopustil sa poisťovacieho podvodu a chcel poisťovňu podvodným spôsobom pripraviť o 30 miliónov Sk. Poukázal na obsah podania zo dňa 31.1.2007, v ktorom podrobne rozpísal, aké negatívne následky mu spôsobili napadnuté články a to v profesionálnej oblasti, v oblasti verejných a spoločenských aktivít, ako aj v oblasti rodinného a osobného života. Vzhľadom na uvedené mal žalobca za to, že náhrada nemajetkovej ujmy priznaná súdom prvej inštancie vo výške 75.000,- € je primeraná. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie sa nijako nevysporiadal s rozsahom publikovaných článkov a informácií aj v iných médiách, t.j. že rovnaké informácie boli zverejnené nielen v denníku Pravda, ale aj v iných médiách Slovenská televízia, Slovenský rozhlas, Televízia Markíza, Televízia JOJ, Rádio Twist, atď., ďalej, že žalobca nepreukázal, že tvrdená ujma mu nevznikla aj v dôsledku zverejnenia informácií v iných médiách ako v denníku Pravda, k týmto námietkam žalobca uviedol, že súd je viazaný žalobným petítom, v tomto konaní žaluje vydavateľa denníka Pravda, t.j. Perex a.s., a nie iné médiá, je tiež zrejmé, že všetci svedkovia navrhnutí žalobcom pred súdom vypovedali len k obsahu napadnutých článkov zverejnených v denníku Pravda, pričom žiadne iné médiá nezverejnili celé meno a priezvisko žalobcu, jedine denník Pravda. Tu sa žiada dodať, že každý zodpovedá sám za svoje protiprávne konanie, a preto neobstojí obrana žalovaného, že aj iné médiá zverejnili obdobné informácie. K námietkam žalovaného, že žalobu podal až po uplynutí takmer 36 mesiacov od uverejnenia v poradí prvého zo žalovaných článkov a že zákonom predpísaným spôsobom v súlade so zákonom č. 167/2008 z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve nepožiadaval žalovaného o uverejnenie tlačovej opravy alebo tlačovej odpovede v súvislosti s informáciami zo žalovaných článkov, žalobca poukázal na vykonané dokazovanie a na svoje písomné podania, z ktorých je zrejmé, aké zdravotné problémy mu spôsobili napadnuté články. Tiež z vyjadrení svedka JUDr. U. K. na pojednávaní dňa 19.9.2017 jasne vyplynulo, prečo podal túto žalobu až skoro po troch rokoch od zverejnenia prvého článku v denníku Pravda a nie je pravda, že nepocítoval naliehavý záujem na ochrane svojich práv. Pre úspešnosť žaloby na ochranu osobnosti a priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa nevyžaduje vopred požiadať o uverejnenie tlačovej opravy alebo tlačovej odpovede, preto neobstojí ani táto námietka žalovaného. V tejto súvislosti dodal, že s odstupom času niektoré formy ochrany strácajú na aktuálnosti (napr. ospravedlnenie), vtedy neostáva nič iné, ako vzniknutú nerovnováhu kompenzovať zadosťučinením finančným (porov. nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 281/03). K argumentácii žalovaného novelou zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, ktorou ministerstvo spravodlivosti upravilo výšku náhrady nemajetkovej ujmy obetiam násilných trestných činov na sumu desaťnásobku minimálnej mzdy, žalobca poukázal na to, že v konaní o ochranu osobnosti musí byť preukázané, že žalovaný sa dopustil protiprávneho konania a súd pri stanovení výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch vychádza z konkrétnych kritérií ustanovených v § 13 ods. 3 OZ, prihliadajúc na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi upravuje finančné odškodnenie osôb, ktorým bola v dôsledku úmyselných násilných trestných činov spôsobená ujma na zdraví (predmet zákona v § 1), pričom z ust. § 8 ods. 1 cit. zákona je zrejmé, že o odškodnení rozhoduje a vypláca ho na základe písomnej žiadosti poškodeného Ministerstvo spravodlivosti SR. Súd tu nevykonáva žiadne dokazovanie a v týchto konaniach o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi sa štátny orgán nedopustil žiadneho protiprávneho konania, a tak je logické, že aj sumy odškodnenia stanovené v tomto zákone sú len symbolické a limitované maximálnym odškodnením 50 násobku minimálnej mzdy (čo je dnes 24.000,- €). Žalobca v tejto súvislosti dôvodil, že v prípade zásahov do osobnostných práv prostredníctvom médií, treba vždy vychádzať z toho, že zásah mal širokú publicitu, v takých prípadoch súdy priznávajú aj vyššie sumy náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Za neopodstatnenú považoval tiež námietku žalovaného smerujúcu proti rozhodnutiu o priznaní 100 % náhrady trov konania, lebo žalovaný vychádza z nesprávneho výkladu ust. § 255 ods. 2 CSP. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ust. § 142 ods. 3 O.s.p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 O.s.p. (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 142/2014). Podľa novej procesnej úpravy zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia

závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku a v týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti, napr. v sporoch o ochranu osobnosti býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však celkom spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 170/99). Žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy, čo je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 251 ods. 1 CSP), keďže ten sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobcu je preto nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (M. Števček a kol., Komentár k Civilnému sporovému poriadku, s. 926 - 927). V tomto smere žalobca poukázal na použiteľnú judikatúru Najvyššieho súdu SR k ust. § 142 ods. 3 O.s.p., napr. uznesenie 3MCdo 14/2009 z 5.8.2011 a bol toho názoru, že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol správne, keď mu priznal nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej sumy.

13. Žalovaný v odvolacej replike uviedol, že sa v plnom rozsahu pridriava písomných a ústnych vyjadrení v súdnom konaní a zotrúva na dôvodoch podaného odvolania, opodstatnenosť ktorého nespochybnil žiadny z dôvodov alebo argumentov žalobcu. Žalobca nevyvrátil dôvody a vytýkané vážne nedostatky a pochybenia v rozhodovacej činnosti súdu. Vykonanie žalobcom navrhovaných dôkazov v rámci odvolacieho konania je v rozpore so zásadou koncentrácie konania (ust. § 217 ods.1, § 149, § 153 ods. 1, § 154 CSP), žalobca bol povinný predložiť návrh na vykonanie dokazovania na pojednávaní súdu prvej inštancie, svoju povinnosť si zákonom stanoveným spôsobom do vyhlásenia dokazovania za skončené nesplnil a v konaní nepredložil dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, aj keď mu nič nebránilo tak urobiť. Podľa žalovaného vzhľadom na predmet konania a uplatnený nárok bolo povinnosťou žalobcu predložiť dôkazy vrátane textov žalovaných článkov preukazujúce jeho tvrdenie, že ním tvrdené skutočnosti boli uverejnené v označenej periodickej tlači a v článku, ktorý uviedol v žalobe, takúto povinnosť nemal súd a už vôbec nie žalovaný. Pokiaľ vo vyjadrení žalobca poukazuje na potrebu hodnotenia „textu v celom kontexte, a nie vytrhávanie jednotlivých slov“, poukázal na to, že to je v rozpore so žalobným petitom a predmetom žaloby v danom prípade nie sú celé žalované články, ale konkrétne presne označené časti/vety z nich, na základe ktorých žalobca uplatňuje svoj nárok na ochranu osobnosti. Presne k týmto konkrétnym častiam článkov/vetám smerovalo dokazovanie z hľadiska preukázania ich pravdivosti a opodstatnenosti. V prípade, ak žalobca chcel žalovať celý obsah žalovaných článkov, mal v tomto smere formulovať svoj žalobný petit. Názor žalobcu, že pokiaľ neexistoval právoplatný rozsudok, nemali byť publikované žiadne informácie týkajúce sa tejto kauzy, je v rozpore s rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu SR a ESLP. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na ust. § 6 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku, podľa ktorého „orgány činné v trestnom konaní a súd informujú verejnosť o trestnom konaní podľa tohto zákona poskytnutím informácií oznamovacím prostriedkom“. Z uvedeného jasne vyplýva, že informácie o prebiehajúcich trestných konaniach nielenže môžu byť poskytované oznamovacím prostriedkom, ale tiež, že tieto oznamovacie prostriedky (vrátane žalovaného ako vydavateľa denníka) môžu informácie uverejniť a šíriť verejnosti. Zhodne s predchádzajúcimi vyjadreniami a podaným odvolaním za kľúčový a rozhodujúci považoval fakt, že žalovaný článok obsahuje informácie prevzaté v plnom rozsahu z oficiálnej tlačovej konferencie MS SR, za obsah ktorých nezodpovedá žalovaný, ale štátny orgán, ktorý ich poskytol, t.j. Ministerstvo spravodlivosti SR (porov. nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 284/2012). Trval na tom, že v predmetnej veci nie je pasívne vecne legitimovaný v súvislosti s obsahom jednotlivých výrokov, ktoré boli prednesené na oficiálnej tlačovej konferencii MS SR, ale zodpovedným a vecne legitimovaným subjektom je Ministerstvo spravodlivosti SR, príp. JUDr. Daniel Lipšic. Zotrval tiež na tvrdení, že informácie týkajúce sa trestného konania v čase publikovania žalovaných článkov nebolo možné overiť a navyše z dôvodu, že boli poskytnuté štátnym orgánom na oficiálnej tlačovej konferencii, na to neexistoval žiadny dôvod, informácie nebolo možné overiť ani u samotného žalobcu, ktorý v predmetnom období nekomunikoval s nikým (vrátane polície). V súvislosti s vedeným trestným konaním poukázal tiež na skutočnosť, že žalobca bol v trestnom konaní vypočutý prvýkrát až dňa 1.12.2004, keďže do tejto doby na políciou doručené predvolania buď vôbec nereagoval alebo sa ospravedlňoval zo zdravotných dôvodov, argumentujúc vážnym zdravotným stavom a očividne sa vyhýbal svojmu výsluchu v súvislosti

s podaným trestným oznámením JUDr. F.. Tvrdenie žalobcu, že zverejnil o jeho osobe aj množstvo nepravdivých údajov, ktoré nepochádzali z tlačovej konferencie ministra spravodlivosti, považoval za paušálne a nepodložené, bez akéhokoľvek skutkového základu. K tvrdeniu žalobcu, že zverejnené údaje nie sú zhodné s tými údajmi, ktoré zverejnil exminister spravodlivosti JUDr. M. F. na tlačovej konferencii, žalovaný uviedol, že z výpovede svedka JUDr. F. bolo jasne a nespochybniteľne preukázané, že informácie v žalovaných článkoch sa zhodujú na 100 % s jeho vyjadreniami na tlačovej konferencii MS SR, preto v súvislosti s týmito vyjadreniami pasívnu vecnú legitímáciu má Ministerstvo spravodlivosti SR alebo JUDr. F. a žalovaný nezodpovedá a nemôže zodpovedať na správnosť alebo pravdivosť informácií poskytnutých štátnym orgánom na oficiálnej tlačovej konferencii. V súvislosti s podozreniami existujúcimi voči žalobcovi a podaným trestným oznámením, žalovaný opakovane poukázal na to, že trestné oznámenie proti žalobcovi bolo podané dňa 29.1.2004 pred uverejnením žalovaných článkov, dňa 30.1.2004 bolo začaté trestné stíhanie vo veci a meno a priezvisko žalobcu sa v tomto uznesení spolu s v článku opisovaným konaním priamo uvádza. V súvislosti s informáciami, ktoré mal svedok JUDr. F. k dispozícii v čase uverejnenia informácií a publikovania žalovaných článkov, tento svedok v súvislosti s presnosťou a dôveryhodnosťou informácií uviedol (str. 4 zápisnice o pojednávaní), že „považoval som tieto informácie za presné, bol som presvedčený, doteraz som presvedčený o tom, že pokiaľ by sa umožnilo v pokračovaní tohto typu podvodného konania, malo by to za následok nie väčšiu ochranu poistených osôb, ale práve naopak malo by to za následok dramatické zvýšenie povinného zmluvného poistenia pre bežných ľudí a pomerne obrovské náhrady škody na zdraví, ale nie pre všetkých, iba pre vybraných jednotlivcov, ktorí by si vedeli takýmto spôsobom vybaviť“. Z vyjadrení svedka vyplýva, aký bol skutkový stav v čase konania tlačovej konferencie a na základe akých skutočností a podozrení boli zo strany MS SR na tlačovej konferencii poskytnuté prítomným novinárom informácie. Poukázal na to, že svedok bol poučený o povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamličkať a rovnako aj o následkoch krivej svedeckej výpovede, pričom žalobca mal možnosť kedykoľvek podať voči tomuto svedkovi trestné oznámenie alebo civilnú žalobu, čo však neurobil, preto do času, kým nebude súdnym rozhodnutím rozhodnuté o nepravdivosti svedeckej výpovede tohto svedka, je potrebné zo strany súdu na túto výpoveď prihliadať ako na pravdivú. Mal za to, že žalobca poukazuje na prekonanú judikatúru všeobecných súdov v súvislosti so zodpovednosťou za zásah do práva na ochranu osobnosti (rozsudky z rokov 1997 a 2001), resp. v súvislosti so zbavením sa zodpovednosti v prípade publikovania citovaných výrokov osoby odlišnej od vydavateľa, ním citované rozhodnutia (nález Ústavného súdu SR PL.ÚS 9/96, rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/137/2008) sa týkajú odlišných skutkových okolností, ako je v prejednávacom prípade, resp. nesúvisia s prejednanou vecou. V uznesení 3Cdo 137/2008 z 18.2.2010 Najvyšší súd SR posudzoval prípad podanej žaloby o ochranu osobnosti sudkyne voči vydavateľovi Spoločnosť 7 Plus, a.s., v ktorom vydavateľ uverejnil bez akéhokoľvek súhlasu žalobkyne fotografie a informácie zo súkromného života sudkyne, u ktorej práve zvýšená ochrana vyplývajúca z osobitného predpisu (§ 34 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príseďiacich) nad rámec daný všeobecnou právnou úpravou bola jediným dôvodom, prečo dospel dovolací súd k záveru, že nebolo potrebné vykonať dokazovanie týkajúce sa značnej miery zásahu do práv žalobcu. Vo všetkých ostatných prípadoch podliehajúcich len všeobecnej právnej úprave (čo je aj prípad žalobcu, ktorý nie je sudcom a zvýšenú ochranu podľa § 34 ods. 7 zák. č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príseďiacich nepožíva), takéto dokazovanie je a bude vždy potrebné, nakoľko vyplýva z ust. § 13 OZ, ktoré súdy musia rešpektovať a neexistuje žiadny právny predpis, ktorý by žalobcovi priznával osobitnú ochranu nad rámec daný všeobecnou právnou úpravou. K argumentácii žalobcu právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava III v spore žalobcu JUDr. K. proti žalovanému PEREX, a.s., v konaní sp. zn. 14C 92/2006, žalovaný poukázal na to, že súd priznal sudcovi JUDr. K. ako osobe požívajúcej zvýšenú mieru ochrany podľa § 34 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z., v súvislosti s rovnakými článkami a informáciami v nich uvedenými, podstatne nižšiu sumu náhrady nemajetkovej ujmy (10.000 €) a aj vzhľadom na uvedené považoval výšku náhrady nemajetkovej ujmy priznanú žalobcovi napadnutým rozsudkom za neprimeranú, neadekvátnu a nepodloženú. V ďalšej časti rozsiahleho vyjadrenia žalovaný iba opakuje skutočnosti a odvoláva sa na dôvody a rozhodnutia EŠLP a Ústavného súdu SR, ktorými argumentoval už v podanom odvolaní a v plnom rozsahu zotrváva na svojich námietkach. Záverom si kladie otázku, prečo orgány činné v trestnom konaní riadne nekonali v kauze žalobcu, JUDr. K. a JUDr. T., kde napriek závažným podozreniam, že došlo k ich koordinovanému postupu, k manipulácii so spismi a dokladmi v nich, obchádzaniu náhodného pridelovania spisov účelovými návrhmi na vykonanie exekúcie a pod., s cieľom dosiahnuť vydanie poverenia tým „správnym“ sudcom v exekučnom konaní a exekúciu neuveriteľnej sumy 30 miliónov Sk, neboli vyvedené relevantné dôsledky voči žiadnej z osôb, podieľajúcich sa na tejto vopred dohodnutej a koordinovanej činnosti. Vzhľadom na uvedené okolnosti a s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 284/2012, žalovaný považoval uplatnený nárok

za nedôvodný a napadnutý rozsudok za nesprávny a nezákonný, a preto navrhol rozsudok podľa ust. § 388 CSP zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov celého konania v rozsahu 100 %, eventuálne odvolaním napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

14. Žalobca v odvolacej duplike uviedol, že vyjadrenia žalovaného v odvolacej replike sú opakované, v plnom rozsahu odkázal na skutkové a právne tvrdenia obsiahnuté v jeho vyjadrení k odvolaniu žalovaného a navrhol napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že žalovaný podal odvolanie včas (§ 362 CSP), ako oprávnená osoba (§§ 359 až 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až 358 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov [podľa ust. § 365 ods. 1 písmen b), f) a h) CSP], s prihliadnutím na vady, ktoré a týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku ako aj vo výroku o trovách konania je vecne správny, a preto ho v týchto výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil, stotožňujúc sa s jeho správnymi, úplnými a presvedčivými dôvodmi. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 18.3.2020 o 10.10 hod., po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa § 219 ods. 3 CSP.

16. Žalovaný v odvolaní podanom proti rozsudku v jeho vyhovujúcej časti vo veci samej uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písmen b), f) a h) CSP, v rámci ktorých namieta nesprávnosť skutkových zistení (záverov), pochybenia súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie prejednávanej veci súdom prvej inštancie, taktiež nedostatok procesných podmienok konania a porušenie práva na zákonného sudcu ako aj nedostatky v procesnom postupe súdu, ktorými sa odníma strane sporu možnosť konať pred súdom a porušuje právo na spravodlivý proces v dôsledku nerešpektovania práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

17. Odvolací súd po preskúmaní procesných podmienok konania nezistil žalovaným tvrdený nedostatok miestnej príslušnosti Okresného súdu Košice I alebo rozhodovanie sporu nezákonným sudcom, či iné porušenie procesných práv žalovaného, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie. Odvolacia námietka žalovaného, že vo veci rozhodoval nepríslušný súd a bolo mu odopreté právo na zákonného sudcu, je nepodložená a zjavne nedôvodná, s poukazom na právoplatné uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 4NcC/6/2010-36 z 28.1.2010, ktorým nadriadený súd v spore o miestnu príslušnosť rozhodol, že na konanie v prejednávanej veci je miestne príslušný Okresný súd Košice I. Týmto rozhodnutím nadriadeného súdu o miestnej príslušnosti boli okresné sudy a tiež i Okresný súd Košice I, ktorému bola vec podľa rozhodnutia nadriadeného súdu postúpená, viazané (§ 105 ods. 2 O.s.p., od 1.7.2016 ust. § 43 ods. 2 CSP).

18. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu je procesným pochybením. O naplnenie odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver, že celé konanie sa javí byť nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania, okrem iného tiež z hľadiska následkov nesprávneho postupu a možností jeho zvrátenia. Zároveň platí, že dôvodom na zrušenie rozhodnutia je len taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť (pozri Števček, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 1239 a 1302).

19. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté

dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

20. V cit. ust. § 220 ods. 2 CSP zákon určuje konkrétne požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejماً jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia súd vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu ku skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Súd je povinný v odôvodnení rozhodnutia vysporiadať sa tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

21. Súd prvej inštancie podľa zistenia odvolacieho súdu v podrobnom odôvodnení rozsudku uviedol, čoho sa žalobca domáhal, aké bolo procesné stanovisko žalovaného k žalobe a aké prostriedky procesného útoku a obrany strany sporu použili a navrhli; z tvrdení a argumentácie strán výstižne vyseletoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež, aké zistenia vyplynuli z toho - ktorého z vykonaných dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových nálezov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval a vyvodil konkrétne právne závery o právach a povinnostiach strán. Úvahy súdu sú v rozhodnutí podložené správnym hodnotením zisteného skutkového stavu a posúdením rozhodujúcich skutkových okolností daného prípadu, pri správnej interpretácii a aplikácii relevantných právnych noriem. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa posúdenia odvolacieho súdu v žiadnom prípade nemožno považovať za nepreskúmateľné, nezrozumiteľné, nepresvedčivé a arbitrárne, ani za úplne odchylné od veci samej a ani za zmätočné alebo nelogické, ako to tvrdí žalovaný v podanom odvolaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti primerane, zrozumiteľne a vnútorne konzistentným spôsobom reagoval na všetky relevantné otázky prejednávanej veci a dospel k správnym skutkovým i právnym záverom, ktoré nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že žalovaný sa so závermi súdu prvej inštancie nestotožňuje, sama o sebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku nepostačuje. V rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR je rešpektovaný názor, podľa ktorého právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (napr. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR za protiústavné a arbitrárne sa považujú tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Odôvodnenie napadnutého rozsudku napĺňa kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a preto námietky žalovaného smerujúce proti odôvodneniu preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť odvolateľa so závermi prezentovanými v rozhodnutí, ktorá však nezakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva a porušuje právo na spravodlivý proces, a teda dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že vo vzťahu k obsahovým požiadavkám odôvodnenia rozhodnutia, vyplývajúcim z ústavného práva na spravodlivé konanie, Ústavný súd SR formuloval tiež záver, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohoto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

22. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie (na základe ktorého súd vec posúdil po právnej stránke) je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho

posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého súd zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli a ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, alebo vtedy ak sa vo vykonanom hodnotení dôkazov alebo poznatkov, ktoré vyšli v konaní najavo, vyskytne logický rozpor. Skutkové zistenie nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak sa týka takých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci (porov. napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 4/2009).

23. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú sporové strany podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci [odvolací dôvod upravený v § 365 ods. 1 písm. h) CSP] je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil, príp. zo skutočností dostatočne preukázaných vyvodil nezodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán.

24. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadísk odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písmen f) a h) CSP dospel k záveru, že ani tieto odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a dôvodne uplatnené.

25. Súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav, vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov a prednesov strán vyplynuli a vyšli v konaní najavo, vykonané dôkazy úplne a správne vyhodnotil vo vzťahu k uplatnenému nároku, ktorý právne posúdil podľa relevantných ustanovení § 11, § 13 Občianskeho zákonníka, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vyvodil zákonu zodpovedajúce závery o právach a povinnostiach sporových strán. Žalobcom uplatnený nárok posúdil v súlade so zákonom, vychádzajúc zo zásad ustálených v právnej praxi ustanovenia § 11, § 13 OZ interpretoval z pohľadu účelu a zmyslu ochrany ústavne garantovaných práv a slobôd a podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti spôsobený hromadným informačným prostriedkom (periodickou tlačou) v danom spore správne posudzoval v kontexte s ústavne zaručenými právami na slobodu prejavu žalovaného a na informácie v súlade s čl. 26 Ústavy SR a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, test proporcionality vykonal objektívne a ústavne akceptovateľným spôsobom so zohľadnením konkrétnych okolností posudzovaného prípadu, a nie len formálne (ako tvrdí žalovaný v odvolaní), správne zistil, že zverejnením nepravdivých, neobjektívnych a pravdu skresľujúcich informácií o žalobcovi v sérii troch článkov (ich obsahom a formou) publikovaných v denníku Pravda v dňoch 3.2.2004, 24.5.2004 a 29.7.2004, porušujúcich ústavný príkaz prezumpcie nevinoty výrokmi o protiprávnej (trestnej) činnosti závažného charakteru žalobcu spáchanej pri výkone povolania advokáta žalovaný neoprávnene zasiahol do občianskej bezúhonnosti, mena, cti (i profesijnej) a vážnosti v spoločnosti, ktoré sú významnými a osobitne citlivými hodnotami osobnosti fyzickej osoby s negatívnymi následkami nielen v súkromnom, ale aj v pracovnom, či profesijnom živote a v oblasti verejných a spoločenských aktivít žalobcu. Náležitým zhodnotením rozhodujúcich tvrdení sporových strán a vykonaných dôkazov dospel k správne právnemu záveru o zodpovednosti žalovaného za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu chránených ust. § 11 a nasl. OZ. Vzhľadom na zistené skutkové okolnosti prípadu preukazujúce široký rozsah a závažnosť následkov a nemajetkovej ujmy v osobnostnej sfére žalobcu vznikutej v príčinnej súvislosti s neoprávneným zásahom žalovaného (najmä svojou intenzitou, skutočnosťou opakovania zásahov porušujúcich princíp prezumpcie nevinoty, trvaním a rozsahom nepriaznivých následkov značnej závažnosti a intenzity), je zákonu (§ 13 ods. 2 OZ) a zásadám ustáleným v právnej praxi zodpovedajúci i záver súdu prvej inštancie o splnení predpokladov pre priznanie zadostučinenia vo forme peňažnej náhrady vo výške 75.000,- €, ktorá i podľa posúdenia odvolacieho súdu je zodpovedajúcim a primeraným právnym prostriedkom občianskoprávnej ochrany.

26. Vecnú správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska skutkového základu rozhodnutia a právnych záverov súdu prvej inštancie, ním vykonaného hodnotenia vykonaných dôkazov a právneho posúdenia

prejednávanej veci, nie sú spôsobilé spochybníť ani skutočnosti a argumenty žalovaného uvedené v odvolaní, ktoré podľa posúdenia odvolacieho súdu v intenciách ním uplatnených odvolacích dôvodov sú v celom rozsahu neopodstatnené.

27. Žalovaný v odvolaní predovšetkým celkom nedôvodne namieta svoju vecnú pasívnu legitímáciu v konaní s tým, že za obsah ním zverejnených informácií by mal zodpovedať štátny orgán, ktorý ich poskytol, t.j. Ministerstvo spravodlivosti SR, príp. JUDr. M. F., ktorí podľa názoru žalovaného sú vecne legitimovanými subjektmi v danom spore. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého jeden z účastníkov je nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Žalobu v prejednávanej veci podľa ust. § 13 Občianskeho zákonníka žalobca podal proti žalovanému v súlade s dispozičným princípom sporového súdneho konania, na základe ust. § 10 ods. 1 zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch v znení neskorších predpisov účinného do 31.5.2008, t.j. v čase zverejnenia žalovaných článkov (ďalej tiež len „tlačový zákon“), podľa ktorého za periodickú tlač zodpovedá jej vydavateľ, pričom v žalobe a počas celého konania žalobca tvrdil, že k zásahu do jeho osobnostných práv došlo spornými článkami a nepravdivými znevažujúcimi informáciami v nich obsiahnutými, publikovanými v denníku Pravda, ktorého vydavateľom je žalovaný, a nie Ministerstvo spravodlivosti SR alebo JUDr. M. F.. Je tiež zrejmé, že zodpovednosť žalovaného za opisovaný neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobca nevyvodzuje z informácií zverejnených na tlačovej konferencii Ministerstva spravodlivosti SR dňa 2.2.2004 bývalým ministrom spravodlivosti JUDr. M. F., ako mylne argumentuje žalovaný, ale ju vyvodil zo zásahu obsahom článkov publikovaných v periodickej tlači (v denníku Pravda), za obsah ktorej podľa zákona a jednotnej právnej praxe zodpovedá vždy jej vydavateľ. Žalovaný z hľadiska uplatneného nároku je pôvodcom neoprávneného zásahu, bez pochyb v danom právnom vzťahu ako zodpovedný subjekt je nositeľom tvrdených právnych povinností, ktoré sú predmetom konania, a teda v danom spore je vecne pasívne legitimovaný subjektom.

28. Podľa záverov právnej praxe (v podmienkach Slovenskej republiky i v rámci rozhodovacej praxe ESLP) v prípade zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobeného hromadnými informačnými prostriedkami (periodickou tlačou), treba podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti posudzovať v kontexte s ústavne zaručenými právami na slobodu prejavu a právo na informácie v súlade s čl. 26 Ústavy SR, čl. 17 Listiny základných práv a slobôd uverejnenej ústavným zákonom č. 23/1991 Zb. a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a so zreteľom na požiadavku vyváženosti (proporcionality) uplatňovania týchto, inak ústavne rovnocenných práv. Právo na slobodu prejavu zahŕňajúce slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky podľa čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru nie je neobmedzené. Sloboda prejavu, vrátane práva kritizovať, musí mať v demokratickej spoločnosti svoje hranice a nesmie vybočovať z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného legitímneho cieľa. ESLP vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že každý, kto vykonáva práva a slobody ustanovené v čl. 10 ods. 1 Dohovoru, preberá na seba povinnosti a zodpovednosť v súlade s čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktoré nadobúdajú na význame predovšetkým vtedy, ak ide o útok na česť a povesť jednotlivcov a záruky vyplývajúce zo základného práva na ochranu osobnosti v rozsahu garantovaného čl. 19 Ústavy SR a ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, chrániace fyzické osoby pred neoprávnenými zásahmi zo strany iných osôb (IV. ÚS 107/2010). Sloboda prejavu ako základné právo sa chráni len v takej miere a rozsahu, kým jeho uplatnením nedôjde k neoprávnenému zásahu do práv chránených ust. § 11 a nasl. OZ (IV. ÚS 256/07, IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Každý vydavateľ preto musí pred zverejnením údajov, resp. kritiky vždy zvažovať, či zverejnením údajov o fyzickej osobe nedôjde k zníženiu jej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti a nesmie zverejňovať nepravdivé či pravdu skresľujúce informácie, ktoré sú objektívne spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, alebo neprípustnú (neoprávnenú) kritiku fyzickej osoby, a to ani v prípade ak ide osoby tzv. verejného záujmu (osoby verejne činné). Podstatou rozhodovania v týchto sporoch je hľadanie spravodlivej rovnováhy medzi ústavne garantovaným právom na ochranu cti, dôstojnosti či súkromia na jednej strane a slobodou prejavu a právom na informácie na strane druhej. Rovnováha verejného a súkromného záujmu je dôležitým kritériom na určovanie primeranosti obmedzenia každého základného práva a slobody (PL. ÚS 7/96). Úlohou súdu je zistiť mieru dôležitosti oboch v kolízii stojacich ústavných hodnôt a s prihliadnutím k okolnostiam konkrétneho prípadu starostlivo a vyvážené hodnotiť pôsobenie týchto dvoch práv tak, aby jednému z nich nebola bezdôvodne daná prednosť pred právom druhým. Pri vykonávaní práva na slobodu prejavu nemožno o fyzickej osobe zverejňovať nepravdivé údaje a citácie tretích osôb, ktoré sú objektívne spôsobilé

zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, pričom nie je rozhodujúce, že vydavateľ spolu s uverejnením týchto údajov či kritiky zároveň uviedol, že nevyjadrujú názor redakcie, príp. že použil priamu reč autora týchto údajov či kritiky (porovnaj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 30Cdo 214/2001). V tejto súvislosti Ústavný súd ČR v náleze sp. zn. III. ÚS 73/02 dospel k záveru, že vydavateľ tlače sa nie vždy zbaví zodpovednosti podľa § 11 a nasl. OZ len preto, že správa (článok), ktorý je predmetom sporu, obsahuje citáciu tretej osoby, príp. že reprodukoval to, čo povedal niekto iný (porov. nález Ústavného súdu ČR III.ÚS 73/02 zo dňa 17.2.2004, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 214/2000). V prípade zodpovednosti vydavateľa či prevádzkovateľa vysielania za prevzaté tvrdenia je podľa názoru Ústavného súdu ČR nutné rozlišovať ich rôzne kategórie, napr. tvrdenia prevzaté od spravodajských agentúr, z prejavov predstaviteľov štátnych orgánov, informácie o činnosti orgánov verejnej moci, názory tretích osôb atď. Nemožno však bez ďalšieho konštatovať, že zodpovednosť vydavateľa podľa § 11 a nasl. OZ je vylúčená za prevzaté informácie (citáciu, resp. reprodukciu) bez toho, aby súd skúmal, či výroky, ktoré sú predmetom sporu, boli oprávnené a primerané (Karel Knap a kol.: Ochrana osobnosti podle občanského práva, Linde Praha, a.s. 2004, str. 168).

29. V prípade tvrdeného zásahu spôsobeného periodickou tlačou treba na podklade konkrétnych skutkových okolností vždy starostlivo zvážiť, či posudzovaný výrok (výroky) dosahuje takú intenzitu, že zasahuje do práva na ochranu osobnosti danej osoby, či je v konkrétnej situácii primeraný. V súvislosti so skúmaním primeranosti určitého výroku je potrebné v prvom rade odlišiť, či ide o skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok, pretože podmienky kladené na prípustnosť každej z týchto kategórií sa líšia (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 30Cdo 5021/2008, rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo 61/2000, Zo súdnej praxe č. 14/2001). Tiež Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) pri posudzovaní limitov slobody prejavu starostlivo rozlišuje medzi faktami a hodnotiacimi úsudkami. Existenciu faktov možno preukázať, zatiaľ čo otázka pravdivosti hodnotiacich úsudkov neprípúšťa dôkazy (Lingens v. Rakúsko, rozsudok z 8.7.1986, Feldek v. Slovenská republika, rozsudok z 12.7.2001). Aj keď hodnotiaci úsudok vzhľadom na svoj subjektívny charakter vylučuje dôkaz pravdy, musí však vychádzať z dostatočného faktického základu (Jerusalem v. Rakúsko, rozsudok z 27.2.2001). V rozsudku Andreescu v. Rumunsku z 8.6.2010 ESLP konštatoval, že pri klasifikácii výrokov na fakty a hodnotiace úsudky svoju úlohu zohrávajú aj okolnosti, že pôvodca výroku nereprezentuje určité skutočnosti ako istoty, ale vyjadruje len pochybnosti či podozrenie, a že jeho snahou je v dobrej viere informovať verejnosť o veci všeobecného záujmu (IV. ÚS 472/2012). Pokiaľ prejav obsahuje aj hodnotiace úsudky autora, v takom prípade je dôležité, aj pri všeobecne súdmi akceptovanej miere zjednodušovania, skresľovania či nepresností, predovšetkým to, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde (porov. nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 156/99 z 8.2.2000) a tiež, aby v prejave bol opísaný relevantný skutkový dej (skutkové tvrdenie) takým spôsobom, ktorý umožňuje čitateľovi urobiť si vlastný hodnotiaci úsudok (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 84/2011 z 13.10.2011). Ďalej je potrebné mať na zreteli tiež, že pokiaľ zásah do osobnostných práv má formu materializovaného prejavu, je pre posúdenie, či sa negatívne dotkol osobnosti, potrebné analyzovať nielen obsah tohoto prejavu, ale tiež formu v ňom použitých výrazových prostriedkov, pretože tá je vonkajším prejavom obsahu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3MCdo 10/2005). Tiež ESLP v rozsudku Oberschlick v. Rakúsko z 23.5.1991 v súvislosti s otázkou objektívneho a vyváženého spravodajstva pripomenul, že čl. 10 Dohovoru nechráni iba podstatu vyjadrených myšlienok a informácií, ale aj formu, v ktorej sú vyjadrené.

30. Pokiaľ médiá informujú o okolnostiach súvisiacich s trestnou činnosťou, je z hľadiska uverejnenia správ a zabezpečenia účinnej ochrany osobnosti fyzickej osoby rozhodujúcim kritériom ústavný princíp prezumpcie neviny, ktorý vyplýva z ust. § 2 ods. 4 Trestného poriadku, čl. 50 ods. 2 Ústavy SR a tiež z čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v dôsledku uplatnenia ktorého je o určitej fyzickej osobe ako o páchatelovi trestného činu prípustné informovať verejnosť až po právoplatnom odsudzujúcom rozsudku (pozri Karel Knap, Jiří Švestka a kol.: Ochrana osobnosti podle občanského práva, Linde Praha, a.s. 1996, str. 304, tiež rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1413/2012 z 23.6.2012). Je pritom potrebné robiť rozdiel medzi výrokmami, ktoré odrážajú alebo vyjadrujú názor, že dotknutá osoba je vinná, a výrokmami, ktoré iba vyjadrujú stav podozrenia. Prvé porušujú prezumpciu neviny, zatiaľ čo druhé sú považované za prijateľné v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (Lutz v. Nemecko, rozsudok z 25.8.1987). Skutočnosť, či určité výroky porušujú prezumpciu neviny, musí byť posudzovaná v kontexte osobitných okolností, za akých boli tieto výroky urobené (Daktaras v. Litva, rozsudok ESLP z 26.3.1982), pričom dôležitý je skutočný význam vyhlásení, a nie ich doslovné znenie (Lavents v. Litva, rozsudok z 28.11.2002).

31. Zásada prezumpcie nevinoty je zároveň relevantnou zásadou i pre posúdenie spravodlivej rovnováhy medzi pomerom hierarchicky na roveň postavených práv na ochranu osobnosti a práva na slobodu prejavu (obdobne ako i rôznorodé testy proporcionality). To znamená, že i také konanie, kedy nie je rešpektovaná prezumpcia nevinoty a s dotknutou osobou je zaobchádzané ako s páchatelom, je v rozpore s právom na ochranu osobnosti, a to dokonca bez potreby ďalšieho zisťovania rovnováhy v týchto právach proporcionálnymi testami (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1413/2012).

32. V súvislosti s ochranou cti a osobnosti fyzickej osoby zaručených ust. § 11 a nasl. OZ ani novinári nemajú privilegované postavenie a neprislúcha im žiadna výnimka, že by svojim spravodajstvom mohli zasahovať do práva na česť a dôstojnosť tretích osôb. Neoprávneným zásahom je každé nepravdivé, pravdu skresľujúce tvrdenie, ktoré zasahuje do práv chránených ust. §§ 11 a nasl. OZ, pričom bezvýznamná je skutočnosť, či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojich tvrdení, alebo či išlo o nedbanlivé preberanie poznatkov od iných subjektov a ich rozširovanie a pod. Pri informovaní o podozreniach z protispoločenskej činnosti a okolnostiach súvisiacich s trestnou činnosťou aj v prípade verejne známej osoby médiá musia rešpektovať ústavný princíp prezumpcie nevinoty, zachovávať zásady morálky, etiky a elementárnej slušnosti a nezneužívať svoje postavenie a spoločenskú úlohu, nemôžu ani o verejne činnnej osobe zverejňovať nepravdivé a znevažujúce údaje spôsobilé poškodiť jej osobnostné práva a súkromie. Z ust. § 16 ods. 2 zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch účinného v čase zverejnenia sporných článkov vyplývalo, že zverejnenie informácie, ktoré ohrozuje zákonom chránené záujmy spoločnosti alebo občanov, je zneužitím slobody prejavu, slova a tlače. Pre zváženie legitímnosti zverejnenej informácie je rovnako dôležité skúmať motív toho, kto informáciu zverejňuje. Legitimitu zverejnenej informácie nemožno vyvodiť a ústavnú ochranu slobode prejavu nemožno poskytnúť v prípade informácie, ktorá bola dominantne motivovaná snahou poškodiť osobu bez toho, aby sledovala legitímny cieľ prispieť k diskusii o otázkach verejného záujmu, a pokiaľ šíriteľ sám bez rozumných dôvodov sa spoliehal na pravdivosť zverejnenej informácie alebo ju poskytol bezohľadne bez toho, aby podnikol dostupné kroky na overenie pravdivosti difamačnej informácie, a to v miere a intenzite, v ktorej mu bolo overenie prístupné. Zverejnenie takej informácie nemožno považovať za rozumné či legitímne ani vtedy, pokiaľ si šíriteľ informácie neoverí jej pravdivosť dotazom u osoby, ktorej sa informácia týka a nezverejní i jej stanovisko, s výnimkou nemožnosti takého postupu alebo tam, kde to zjavne nebolo nutné (pozri nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1586/09 zo dňa 6.3.2012, tiež I. ÚS 453/03 zo dňa 11.11.2005).

33. V rozsudku ESLP vo veci Pedersen a Baadsgaard v. Dánsko z r. 2003 bol jasne vyslovený záver, že „článok 10 Dohovoru negarantuje absolútne neobmedzenú slobodu vyjadrovania a dokonca ani vo vzťahu k zverejňovaniu dôležitých informácií vo verejnom záujme tlačou. Článok 10 Dohovoru chráni právo novinárov zverejniť informácie vo všeobecnom záujme iba za predpokladu, že konajú v dobrej viere, na základe primeraného skutočného stavu a poskytujú spoľahlivé a presné informácie v súlade s novinárskou etikou“.

34. Z hľadiska posúdenia sporných informácií a výrokov zverejnených žalovaným v periodickej tlači a ich spôsobilosti zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu bol i v danom prípade pre záver o neoprávnenosti zásahu žalovaného do práva na ochranu osobnosti žalobcu rozhodujúci ústavný princíp prezumpcie nevinoty vyplývajúci z ust. § 2 ods. 4 Trestného zákona, čl. 50 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd poukazuje na to, že prezumpcia nevinoty nebráni novinárom informovať o trestnom konaní či vyšetrovaní alebo okolnostiach, ktoré môžu opodstatňovať záver, že sa niekto dopustil trestnej činnosti; vyplývajú z nej však určité medze, ak ide o spôsob, akým má k takému prejavu dôjsť a vyžaduje sa, aby informácie boli podávané so všetkou úváživosťou a opatrnosťou (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR 3Cdo 84/2011 z 13.10.2011). Zásada prezumpcie znamená, že ten, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nie je jeho vina vyslovená. Pokiaľ preto odsudzujúce rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, nemožno sa o zadržanom, o tom, na koho bolo podané trestné oznámenie, o obžalovanom či o neprávoplatne odsúdenom vyjadrovať ako o páchatelovi trestného činu. Z tohto dôvodu je dovtedy neprípustné takúto osobu označovať ako kriminálnika, zločincu, podvodníka, násilníka a pod. V tomto štádiu sa treba zdržať akejkol'vek spravodajskej úvahy, ktorá by sa dotýkala viny tejto osoby, keďže vina či nevina je vecou hodnotenia, ktoré prináleží výlučne súdu; informovať verejnosť o určitej osobe ako o páchatelovi určitého trestného činu možno až po právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku. Ako s nevinnou s takou osobou musia zaobchádzať všetci, teda aj novinári pri uverejňovaní akýchkoľvek správ o tejto osobe a musia pritom dbať na jej oprávnené záujmy

späté s dôstojnosťou dotknutej fyzickej osoby, ktorú treba vždy bezpodmienečne šetriť. Nemožno totiž prehliadať, že práve v tejto oblasti môže ísť vždy o citeľný zásah do osobnej integrity fyzickej osoby, a to nielen z hľadiska jej vlastnej osobnej slobody, dôstojnosti a cti i osobného súkromia, ale aj vo vzťahu k jej okoliu (či už k najbližšiemu alebo vzdialenejšiemu v okruhu jej priateľov, spolupracovníkov a známych) najmä vtedy, ak trestná vec určitej osoby je sledovaná informačnými prostriedkami.

35. Zásada prezumpcie nevinny chráni každého pred vyslovením výroku o vine bez toho, aby bola jeho vina preukázaná v súlade so zákonom (rozsudok ESLP z r. 1987, Nölkenbockhoff v. Nemecko). Konanie, ktoré nerešpektuje prezumpciu nevinny, keď sa s nevinnou osobou zaobchádza ako s páchatelom, je v rozpore s právom na ochranu osobnosti (porov. rozsudok Najvyššieho súdu ČR 30Cdo 1413/2012 z 15.11.2012). Tento názor jednoznačne zastáva i odborná literatúra (prof. JUDr. Karel Knap, CSc., prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc. a kol.: Ochrana osobnosti podle občanského práva, Linde Praha, a.s. 2004) a pripomína ho i Rada Európy, ktorej výbor ministrov členských štátov dňa 10.7.2003 pod č. Rec (2003) 13 vydal nezáväznú „Doporučenie k poskytovaniu informácií, týkajúcich sa trestných konaní, prostredníctvom médií“, kde v čl. 2 je zakotvená zásada práva na prezumpciu nevinny a v čl. 8 zásada ochrany súkromia v súvislosti s prebiehajúcim trestným konaním. Opakovane ho podporil tiež Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej praxi (napr. rozsudok News Verlags GmbH & Co. KG v. Rakúsko z 11.1.2000, sťažnosť č. 31457/96 alebo rozsudok A. vs. Nórsko z 9.4.2009, sťažnosť č. 28070/06).

XX. V danom prípade žalovaný v rozpore so zákonom a princípmi novinárskej etiky v sporných článkoch zverejnil o žalobcovi nepravdivé, neúplné a pravduskresľujúce znevažujúce informácie, porušujúce ústavný princíp prezumpcie nevinny, s uvedením plného mena a priezviska žalobcu a povolania advokáta, ktorými neprípustne a mimoriadne závažným spôsobom zasiahol do chránených osobnostných práv žalobcu, konkrétne do dobrého mena, cti (i profesijnej), dôstojnosti a práva na súkromie vrátane jeho rodinného, pracovného života a spoločenského postavenia. Spôsobom podania sporných výrokov o žalobcovi, či už v jednotlivosti alebo v kontexte ostatných informácií obsiahnutých v sérii troch naväzujúcich článkov publikovaných žalovaným v denníku Pravda v postupnom časovom slede v dňoch X.X.XXXX, XX.X.XXXX a XX.X.XXXX, vzhľadom na použité slovné spojenia a výrazy vo väzbe s titulkami článkov a ich zvýraznenou grafickou úpravou („Podvod za XX miliónov nevyšiel“, „Advokáti už dokážu obísť elektronickú podateľňu“) a v spojitosti so zverejneným údajom o mene žalobcu s jeho povolaním i miestom pôsobenia (advokát Anton Hencovský, košický advokát), aj podľa posúdenia odvolacieho súdu žalovaný podal čitateľovi úplne jednoznačnú (mylnú) informáciu, že žalobca v súvislosti s výkonom svojho povolania advokáta sa dopustil trestného činu „podvodu“ a falšoval poverenie k exekúcii (napriek preukázateľnej existencii právoplatného rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. XC XXX/XX z XX.X.XXXX ako exekučného titulu a práva na vykonanie exekúcie v rozsahu ním prisúdenej pohľadávky XX.XXX.XXX Sk s prísl. oprávnenej Z. K., zast. A.. B. D., AK v Košiciach, za účasti vedľajšieho účastníka Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. v Bratislave na strane žalovaného - pozn. odvolacieho súdu), že dokonca bol iniciátorom podvodného konania („chcel od poisťovne podvodom získať“) a navyše tento skutok spáchal organizovanou formou (advokát - sudca - exekútor) s úmyslom podvodným spôsobom neoprávnene sa obohatiť na úkor poisťovne o sumu XX miliónov Sk a že políciou je za tento skutok (už) trestne stíhaný. Tvrdenie žalovaného, že v článkoch informoval len o existujúcich podozreniach bez toho, aby žalobcu označil za páchatela trestného činu, je nepravdivé. Význam slov a výrazov použitých v článkoch „chcel podvodom získať“ „podvod nevyšiel“ „advokáta B. D. už polícia trestne stíha“ nevyjadruje iba stav podozrenia, ale v spojení s titulkom článku „Podvod za XX miliónov nevyšiel“ autor výrokmi vopred vyslovuje vinu žalobcu zo spáchania skutkov podvodu a podáva nepravdivú informáciu tiež o začatí (vedení) trestného stíhania voči osobe žalobcu na základe trestného oznámenia podaného ministrom spravodlivosti. Pritom v čase zverejnenia sporných článkov žalobca nebol rozhodnutím súdu právoplatne uznaný za vinného zo spáchania trestného na skutkovom základe opísanom v článkoch, nebol obvinený pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu ani žiadneho iného trestného činu a orgány činné v trestnom konaní voči nemu žiadne trestné stíhanie nezačali ani nevedli, a tak bolo neprípustné menom a priezviskom spojiť žalobcu s protiprávnou (trestnou) činnosťou organizovanej skupiny a vyvolať u čitateľov mylný dojem o jeho vine. V konaní bolo preukázané, že vtedajší minister spravodlivosti SR a podpredseda vlády JUDr. M. F. dňa XX.X.XXXX podal podnet - trestné oznámenie Krajskému riaditeľstvu PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Košiciach o.i. tiež na žalobcu, pričom podľa odôvodnenia podnetu ministra spravodlivosti mal žalobca svojim konaním naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu zasahovania do nezávislosti súdu podľa ust. § XXXa ods. X Trestného zákona a uznesením Prezídia PZ, Úradu boja proti korupcii v Košiciach zo dňa XX.X.XXXX č. ČVS:PPZ-XX/BPK-

V-XXXX podľa § XXX ods. X Trestného poriadku bolo začaté trestné stíhanie vo veci trestných činov zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § XXX ods. X písm. a) Trestného zákona a falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § XXX ods. X Trestného zákona. Z uvedeného vyplýva, že v čase publikovania X. článku dňa X.X.XXXX nebolo začaté (ani vedené) trestné stíhanie proti žalobcovi, ani vo veci trestného činu podľa § XXXa ods. X Trestného zákona (teda pre skutok, pre ktorý minister spravodlivosti podal trestné oznámenie na neznámeho páchatela), žalobca nikdy nebol obvinený ani trestne stíhaný pre trestný čin podvodu a ani iný trestný čin na skutkovom základe opísanom v sporných článkoch, pričom ani v podanom trestnom oznámení ministra spravodlivosti z XX.X.XXXX, v uznesení zo dňa XX.X.XXXX o začatí trestného stíhania (vo veci) proti neznámemu páchatelovi ani v tlačovej správe ministerstva spravodlivosti SR zo dňa X.X.XXXX, údaj o spáchaní či podozrení osoby žalobcu zo spáchania trestného činu podvodu, resp. takáto kvalifikácia skutku nebola obsiahnutá. Žalovaný teda v zjavnom rozpore so skutočnosťou formuloval v článkoch nepravdivé a zavádzajúce výroky, podľa ktorých žalobca „chcel podvodom získať“, „takmer XX miliónov chcel podvodom od poisťovne získať advokát“ „podvod nevyšiel“, ktoré aj podľa odvolacieho súdu jednoznačne i podľa pravidiel gramatického výkladu (slovesá v dokonavom vide) vyjadrujú spáchanie trestného činu podvodu žalobcom úmyselným spôsobom, a to v štádiu pokusu (dokonaný dej skutku) a označujú ho za podvodníka a kriminálnika.

37. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovaného prezentovaným v odvolaní, že novinári (vydavateľ) nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu, pretože to je ich úloha a poslanie a majú pritom právo spoľahnúť sa, že štátny orgán voči nim koná v súlade so zákonmi a Ústavou Slovenskej republiky (I. ÚS 2/1999). Treba však dodať, že aj keď novinári v bežnej periodickej tlači (na rozdiel od publikácií odborných a vedeckých) v niektorých prípadoch môžu, s ohľadom na rozsah jednotlivých príspevkov a čitateľský záujem, podať informáciu aj s určitým zjednodušením, dokonca je im umožnené používať určitú mieru preháňania a provokácie, aj takáto úprava informácie má svoje limity - nesmie ísť o úpravu, ktorá prekračuje rámec primeranosti, potreby a prípustnosti a vo svojej podstate znamená zásadnú vecnú zmenu získanej informácie, ako tomu bolo aj v posudzovanom prípade. V danom prípade autorka 1. článku publikovaného dňa 3.2.2004, t.j. bezprostredne po tlačovej konferencii ministra spravodlivosti konanej dňa 2.2.2004, podľa názoru odvolacieho súdu neinformovala verejnosť pravdivo, úplne, objektívne a korektne (vyjmúc výroky, ktoré uviedla formou priamej citácie vtedajšieho ministra spravodlivosti JUDr. Lipšica, z ktorých súd prvej inštancie nevyvodil zodpovednosť žalovaného za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu a odvolací súd na tomto mieste poznamenáva, že tieto výroky v jednotlivosti nie sú ani predmetom právneho posudzovania v odvolacom konaní) a prevzaté informácie získané na tlačovej konferencii dňa 2.2.2004 a z obsahu tlačovej správy o trestnom oznámení podanom vtedajším ministrom spravodlivosti JUDr. F. a o začatí trestného stíhania príslušnými orgánmi činnými vo veci trestných činov vedeného voči doposiaľ nezistenému páchatelovi, nevyjadrila primeraným spôsobom s opísaním relevantného skutkového deja, pričom v článku neprípustne uvádzala celé meno a priezvisko žalobcu, jeho povolanie advokáta i miesto pôsobenia, čím ho nezameniteľne identifikovala a nezverejnila stanovisko žalobcu k veci ako dotnutej osoby v záujme objektívneho informovania. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti s odvolaním sa na to, že ním uvádzané informácie mali základ v oficiálnej tlačovej konferencii zvolanej ministerstvom spravodlivosti SR, pokiaľ v konaní nepreukázal, že prevzaté informácie len verne a primeraným spôsobom reprodukoval. Vo vzťahu k osobe žalobcu autorka článku nesporne neformulovala (iba) existujúce podozrenie ministra spravodlivosti JUDr. Lipšica voči žalobcovi zo spáchania trestného činu zasahovania do právomoci verejného činiteľa (teda nie pre trestný čin podvodu!), prípadne fakt, že OČTK začali konať vo veci voči neznámemu páchatelovi, a verejnosť tak informovala nepravdivo, neúplne a značne skreslene, uchylujúc sa opakovane v článku k výrazu „podvod“, ktorý použila i v zvýraznenom titulku, ako aj k subjektívnym formuláciám naznačujúcim vinu žalobcu zo spáchania podvodu bez zverejnenia jeho stanoviska k veci a poskytnutia priestoru čitateľom pre vytvorenie si vlastného úsudku a odlišného názoru (pozri tiež rozsudok veľkého senátu ESLP vo veci sťažnosti č. 49017/99 Pedersen a Baadsgaard v. Dánsko). Pokiaľ v 3. článku s názvom „Exekútorke z Michaloviec obvinili“ jeho autor v súvislosti s informáciou o obvinení exekútorke v prípade „30 miliónového poisťovacieho podvodu“ z trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa použil expresívny výraz „podozrivá exekúcia“, do ktorej mal byť „zapletený aj advokát Anton Hencovský“, aj v tomto prípade v kontexte obsahu článku a naznačených súvislostí sa čitateľovi v rozpore so skutočnosťou predkladá nepravdivá a skreslená informácia o účasti žalobcu na tejto „podozrivej“ exekúcii, ktorú si čitateľ mohol vysvetľovať tak, že žalobca sa dopustil opisovanej trestnej činnosti závažného charakteru v spolupáchateľstve so sudcom A. K. a s (už) obvinenou exekútorke F.V. z Z.,

o obvinení ktorej orgánmi činnými v trestnom konaní tento článok verejnosť informoval. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovaných článkoch v priamom rozpore s princípom prezumpcie neviny boli použité také neprímerané a neprípustné hodnotenia, výroky a nevhodné výrazy, ktoré označujú žalobcu za páchatel'a trestného činu podvodu bez toho, aby bola jeho vina preukázaná v súlade so zákonom (pozri tiež rozsudok ESLP z r. 1987, Nölkenbock v. Nemecko). V okolnostiach prípadu sa pritom jednalo o mimoriadne závažné obvinenie (z trestnoprávneho hľadiska kvalifikované ako pokus o spáchanie trestného činu podvodu podľa § 250 zák. č. 140/1961 Zb. Trestného zákona, dokonca spáchaného organizovanou formou, pri ktorom sadzba trestu je identická s dokonaným trestným činom). Pritom ani odvolací súd nezistil také okolnosti, pre ktoré by žalovaný i pri spoločenskej potrebe zverejnenia informácií o podozreniach zo spáchania protiprávnej činnosti a téme týkajúcej sa fungovania justičného systému v štáte, nemohol šetriť osobnostné práva žalobcu či už neuvádzaním jeho plného mena alebo vyhnutím sa úvahám, ktoré vo svojej podstate objektívne vyvolali pohľad čitateľov na žalobcu ako na páchatel'a konkrétneho trestného činu, čím de facto v očiach verejnosti suplovali rozhodnutie príslušného súdu o jeho vine. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 672/2017 zo dňa 7.11.2017, v ktorom Ústavný súd SR výstižne formuloval záver, že výpovedná hodnota inak pravdivého tvrdenia môže byť s ohľadom na kontext článku, v ktorom je uvedené, značne skreslená, resp. deformovaná (skreslenie môže byť spôsobené formou jeho podania alebo zasadenia do takých súvislostí či okolností, ktoré objektívne vyvolá dojem skresľujúci pravdu), a to až do takej miery, že zhodnotením inak pravdivého tvrdenia dospeje čitateľ k nepravde, ktorá môže zasiahnuť do práv iných (I. ÚS 408/2010). Vecná kritika je taká kritika, ktorá vychádza z pravdivých východiskových podkladov a ktorá z nich zároveň logicky vyvodzuje zodpovedajúce hodnotiace úsudky. Ak nie sú však tieto podklady pravdivé a ak je hodnotiaci úsudok difamujúci, potom nemožno kritiku považovať za primeranú. Články s obdobným znevažujúcim obsahom vo vzťahu k osobe žalobcu, týkajúce sa „prípadu 30 miliónového poisťovacieho podvodu“ žalovaný publikoval v denníku Pravda po dlhšiu dobu opakovane (tri články) v nadväzujúcich časových a vecných súvislostiach naznačujúcich spáchanie trestnej činnosti a vinu žalobcu, utvrdzujúc tým čitateľov v názore, že žalobca sa dopustil opísanej závažnej trestnej činnosti a políciou je za tento skutok už trestne stíhaný, čo podľa názoru odvolacieho súdu výraznou mierou zintenzívnilo negatívne účinky zásahu do všeobecných osobnostných práv žalobcu. Neakceptovateľná je preto obrana žalovaného založená na tvrdeniach, že autori článkov v danom prípade iba informovali verejnosť o prebiehajúcom trestnom konaní a prezentovali informácie o podozreniach, ktoré v danom čase existovali a o ktorých sa dozvedeli na tlačovej konferencii dňa 2.2.2004 od ministra spravodlivosti JUDr. M. F. bez toho, aby z nich vyvodzovali vlastné hodnotiace úsudky a kritizovali činnosť žalobcu alebo akejkolvek inej osoby, ktorú odvolací súd posúdil ako nedôvodnú a účelovú.

XX. Legitimitu zverejnenia výrokov, ktorými podľa právneho záveru súdu prvej inštancie bolo neoprávnene zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti žalobcu, nepotvrďuje ani postup autorov článkov, ktorí nepodnikli dostupné kroky na overenie pravdivosti zverejnených informácií, predovšetkým v čase publikovania 2. a 3. článku (24.5.2004 a 29.7.2004), čo správne akcentoval súd prvej inštancie vychádzajúc pritom zo správneho názoru, že novinári boli povinní a mali i (reálnu) možnosť v tom čase overiť pravdivosť zverejňovaných informácií týkajúcich sa osoby žalobcu. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný mal k dispozícii na tento účel dostatok možností a i prostriedkov, napr. mohol od príslušných orgánov činných v trestnom konaní vyžiadať aktuálne informácie o stave trestného konania začatého na návrh ministra spravodlivosti (vedeného vo veci proti neznámemu páchatel'ovi) či už podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám alebo podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku, v zmysle ktorého orgány činné v trestnom konaní a súdy informujú verejnosť o trestnom konaní podľa tohto zákona poskytnutím informácií oznamovacím prostriedkom (odvolací súd poznamenáva, že na toto ust. poukazuje i žalovaný v odvolacej duplike). Taktiež bol autor článku povinný kontaktovať žalobcu a v záujme objektívneho informovania zverejniť i jeho stanovisko, čo bolo nielen možné, ale aj nutné a slušné v súvislosti s potrebou ochrany súkromných záujmov a osobnostných práv žalobcu ako dotknutej osoby (porov. nálež Ústavného súdu ČR I. ÚS 1586/09 zo 6.3.2012, tiež I. ÚS 453/03 z 11.11.2005). Novinári žalovaného však v danom prípade takýmto spôsobom nepostupovali, čo iba potvrďuje správnosť úvahy súdu prvej inštancie, že motívom zverejnenia článkov bol zámer žalovaného neopodstatnene kriminalizovať osobu žalobcu s úmyslom vzbudiť v očiach verejnosti rozhorčenie a pobúrenie, a nie legitímny záujem objektívne a v dobrej viere informovať o aktuálnej spoločenskej téme. Aj uvedenú skutočnosť preto odvolací súd pokladá za právne významnú v rámci okolností zásahu na strane žalovaného a je potrebné ju zohľadniť pri úvahe o výške peňažnej satisfakcie priznanej za spôsobenú nemajetkovú ujmu.

39. Námiety žalovaného, že informácie nebolo možné overiť ani u samotného žalobcu, ktorý v tomto období s nikým nekomunikoval a že taká povinnosť v tomto prípade predstavovala pre novinára neprimerané bremeno, sú zjavne účelové a absolútne neakceptovateľné, keďže žalovaný v konaní nepreukázal (dokonca to ani netvrdil), že vôbec mal úmysel pred uverejnením článkov kontaktovať žalobcu za účelom získania jeho stanoviska k prípadu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že zámer žalovaného o kriminalizáciu a zneváženie žalobcu je zrejmy i z obsahu podaného odvolania a jeho podaní v odvolacom konaní, v ktorých žalovaný opakovane bez rešpektu a úcty k osobnostným právam posudzuje skutkový základ sporných výrokov a vo vzťahu k osobe žalobcu formuluje znevažujúce úvahy a subjektívne názory, ktorými neprípustne polemizuje v smere jeho viny a trestnej zodpovednosti, o ktorej v právnom štáte prináleží rozhodnúť iba orgánom činným v trestnom konaní a súdu, a nie novinárom. K týmto subjektívnym názorom a postojom žalovaného v konaní odvolací súd pripomína článok 1 ods. 1 Ústavy SR, ktorý vymedzuje demokratický právny štát v jeho materiálnom zmysle, t.j. založenom na úcte k základným právam a slobodám jednotlivca, ktoré dáva pod ochranu predovšetkým súdnej moci. Pripomenúť v tejto súvislosti je potrebné tiež závery Ústavného súdu SR vyjadrené v náleze sp. zn. I.ÚS 689/2014 zo dňa 9.11.2016, v zmysle ktorých sloboda prejavu nemá viesť k tomu, aby bol ktokoľvek v očiach verejnosti fakticky vinným bez možnosti sa efektívne brániť proti obvineniam voči sebe. Informácia verejnosti o trestnom konaní, ako i na ňu nadväzujúca verejná diskusia nesmú byť vedené v tom zmysle, že otázka viny je vopred rozhodnutá podľa prania politika či redaktora. Zásada prezumpcie neviny sa vo vzťahoch medzi subjektmi v rovnom postavení uplatní ako jeden z dôvodov na obmedzenie ústavou zaručenej slobody prejavu. Jej účelom je jednak zamedzenie tomu, aby bolo v dôsledku uplatňovanej slobody prejavu zasahované do príslušného trestného konania spôsobom vyvolávajúcim pochybnosti o nestrannosti orgánov činných v trestnom konaní. Jej význam spočíva i v ochrane osobnostných práv osoby, proti ktorej je vedené trestné konanie, ako aj jej práve na spravodlivý proces a nenarušenie dôvery verejnosti na úlohu súdov v trestnej oblasti (porov. rozhodnutie veľkého senátu ESLP z 29.3.2016 vo veci Bédat v. Švajčiarsko, sťažnosť č. 56925/08).

40. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že žalovaný publikovaním nepravdivých, neúplných a pravdu skresľujúcich znevažujúcich informácií o osobe žalobcu týkajúcich sa jeho súkromného a profesijného života, porušujúcich princíp prezumpcie neviny pri výkone práva na slobodu prejavu prekročil hranice nutne k dosiahnutiu sledovaného legitímneho cieľa, t.j. vecného informovania verejnosti o skutočnostiach verejného záujmu a neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu, a preto je právny záver o zodpovednosti žalovaného za tento neoprávnený zásah do chránenej osobnostnej sféry žalobcu v plnom súlade so zákonom. Potreba uprednostniť právo na ochranu osobnosti žalobcu pred právom na slobodu prejavu v posudzovanom prípade podľa úvahy odvolacieho súdu je pritom daná i bez nutnosti posúdenia konfliktu v týchto právach, resp. vyhodnotenia ich nerovnováhy testom proporcionality, ako bol nad rámec potrebnosti pre rozhodnutie o základe nároku vykonaný (inak objektívne a ústavne akceptovateľným spôsobom) súdom prvej inštancie.

41. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, či už je uspokojovaný formou morálnej satisfakcie alebo v peniazoch, predpokladá, že neoprávneným zásahom do osobnostných práv vznikla osobe domáhajúcej sa ochrany ujma a pokiaľ požaduje jej kompenzáciu formou peňažného zadosťučinenia, musí tiež preukázať, že ujma, ktorá vznikla je natoľko závažná, že nemôže byť odčinená iným spôsobom. To však neznamená, že žalobca musí výšku ujmy preukazovať, pretože táto je nevyčísliteľná; suma, ktorá je súdom ako primerané zadosťučinenie priznaná, vždy závisí na voľnej úvahe súdu, pri ktorej vychádza z konkrétnych skutočností, ktoré boli v konaní preukázané a tiež i zo všeobecných princípov, vyjadrených predovšetkým v judikatúre súdov. Podľa záverov súdnej praxe vlastný zásah do osobnostných práv je potrebné hodnotiť vždy objektívne s prihliadnutím na konkrétnu situáciu, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo (ide o tzv. konkrétne uplatnenie objektívneho kritéria), ako i na osobu postihnutej fyzickej osoby (tzv. diferencované uplatnenie objektívneho kritéria). Uplatnenie konkrétneho a diferencovaného objektívneho hodnotenia znamená, že o zásah do osobnosti fyzickej osoby v značnej miere pôjde len tam, kde za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ako i s prihliadnutím na dotknutú osobu, je možné spoľahlivo vyvodiť, že by vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom na intenzitu a trvanie nepriaznivého následku, pocítovala ako závažnú spravidla každá fyzická osoba nachádzajúca sa na mieste a v postavení postihnutej osoby (rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 83/2011 z 27.10.2012). Ak k neoprávnenému zásahu do chránených práv dôjde hromadným informačným prostriedkom, treba vždy vychádzať z toho, že zásah mal širokú publicitu. To v prípade, ak zásah bol spojený so znížením dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti, zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (R 45/2000). Zároveň

platí, že v prípade neoprávneného zásahu do práva na súkromie žalobcovi nevzniká procesná povinnosť preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti (Zo súdnej praxe č. 3/2010, č. 26). V rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 89/97 z 28.4.1998 bol prezentovaný názor, že pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom, ale súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila. Berie sa do úvahy napríklad to, či k následkom zásahu došlo len v mieste bydliska žalobcu alebo v širšom okolí. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa berie do úvahy, tiež, či zásah bol realizovaný v denníku, ktorý vychádza v značnom náklade, patrí medzi najčítanejšie, či sa stal na titulnej strane novín, mal zvýraznený titulok, bol na osobitnej farebnej podtlačí. Berie sa do úvahy pracovné zaradenie osoby, ktorá tvrdí, že do jej práv bolo zasiahnuté, či došlo k ujme na cti v očiach pracovného kolektívu takejto osoby, či je žalobca známy napríklad čitateľom (uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 360/09 z 15.10.2009, tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 89/97 z 28.4.1998). Pripomenúť je potrebné tiež závery Ústavného súdu SR v uznesení sp. zn. III. ÚS 238/08 zo dňa 29.7.2008, v zmysle ktorých ust. § 13 ods. 3 OZ nelimituje súd pri priznaní rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy. Posúdenie týchto okolností ponecháva na úvahu súdu, ktorá však nemôže byť bezbrehá, ale musí spočívať na logických a legitímnych faktoch. Úvaha súdu je závislá od individuality každého prípadu a zároveň musí byť podmienená dôvodmi, na ktorých sa priznanie zakladá. To však neznamená, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí mať pre určitý okruh zásahov do práv spojených s ochranou osobnosti taký rozsah, pri iných zase onaký. Podstatná je jedinečnosť prípadu a s tým spojená konkrétna intenzita zásahu a jej následky. Pri určení výšky relutárnej satisfakcie je potrebné tiež prihliadať na zadosťučinenie, ktorého sa poškodenému už dostalo (eventuálne má dostať) podľa ust. § 13 ods. 1 OZ vo forme morálneho zadosťučinenia, okrem iných tiež vo forme ospravedlnenia (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1746/2006 zo dňa 31.7.2006).

42. Pokiaľ žalovaný v odvolaní nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti požadovaného ospravedlnenia z dôvodu neaktuálnosti a uplynutia dlhej doby od zverejnenia článkov a tvrdil, že v dôsledku zamietnutia nároku na morálne zadosťučinenie nebol žiaden právny dôvod na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, lebo tá plní iba podpornú (subsidiárnu) funkciu, odvolací súd k tejto námietke poukazuje na to, že informácia je pominuteľným majetkom a oneskorenie jej zverejnenia je spravidla spojené so stratou jej hodnoty a významu (PL. ÚS 5/03, IV. ÚS 448/2012). Verejnosť má právo na aktuálne informácie a zvlášť vtedy, ak sa týkajú otázok dôležitého verejného záujmu, pričom posúdenie otázky, či ide o vec verejného záujmu, môže v niektorých prípadoch závisieť aj na plynutí času a túto povahu môže určitá vec plynutím času získať alebo stratiť (m. m. IV. ÚS 492/2012). Nemožno preto nič namietat' proti záveru súdu prvej inštancie, že uverejnenie ospravedlnenia v danom prípade je neaktuálne, vzhľadom na uplynutie času od zásahu by už neplnilo svoj účel a vzniknutú nemajetkovú ujmu je preto potrebné kompenzovať zadosťučinením finančným. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca odvolanie proti výroku rozsudku o zamietnutí žaloby v tejto časti nepodal, z čoho možno vyvodit', že na poskytnutí morálneho zadosťučinenia už netrvá a rozhodnutie v tejto časti považuje za vecne správne.

43. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o primeranej náhrade nemajetkovej ujmy priznanej žalobcovi v peňažnej forme (i vo vzťahu k určeniu jej výšky) v rámci zákonných kritérií v zmysle ust. § 13 ods. 2 a 3 OZ i zásad aplikovaných v právnej praxi dôsledne vyhodnotil a zohľadnil všetky relevantné skutkové okolnosti majúce pre toto posúdenie právny význam, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, správne posúdil okolnosti zásahu i následky neoprávneného zásahu vzniknuté na cti, vážnosti, dôstojnosti a dobrej povesti žalobcu, na jeho zdraví a v súkromí, v oblasti jeho rodinného, pracovného života, verejných a spoločenských aktivít a spoločenského postavenia, predovšetkým tiež v profesijnej oblasti s dopadom i na finančnú situáciu (podrobne opísané v bodoch 78 až 86 odôvodnenia rozsudku), ako citeľné a závažné, ktoré odôvodňujú priznanie náhrady za nemajetkovú ujmu v peňažnej forme vo výške 75.000,- € ako primeranej satisfakcie.

44. V danom prípade ujma na osobnostných právach žalobcu spôsobená neoprávneným zásahom žalovaného aj podľa posúdenia odvolacieho súdu je natoľko závažná a mimoriadna, či už preto, že boli zasiahnuté dá sa povedať všetky zložky osobnosti a mimoriadne citlivé hodnoty - občianska česť, bezúhonnosť, dobré meno, povest' i profesijná vážnosť žalobcu v spoločnosti a takmer všetky oblasti jeho životného uplatnenia v súkromnom, rodinnom živote a v spoločnosti vrátane vrátane

mimoriadne dôležitej sféry jeho profesijného života a uplatnenia, v ktorej bol žalobca znevážený ako riadiaci pracovník, v očiach svojich zamestnancov, kolegov a celej právnickej obce, s nepriaznivým dopadom i na finančné príjmy z výkonu činnosti advokáta, keď v dôsledku výrazného úbytku klientov mu vznikla materiálna ujma (ktorú okolnosť podľa odvolacieho súdu v úvahách o rozsahu nemajetkovej ujmy je taktiež potrebné primerane zohľadniť), osobitne majú na zreteli, že k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu došlo opakovanými zásahmi porušovaním ústavného príkazu prezumpcie neviny a dlhodobejšie tromi článkami s obdobným obsahom v časovom slede publikovanými v denníku Pravda (3.2.2004, 24.5.2004 a 29.7.2004), ktorý je jedným z najčítanejších mienkotvorných denníkov s celoslovenskou pôsobnosťou, vychádza v značnom náklade a zároveň je prístupný verejnosti aj prostredníctvom internetu, v ktorom žalovaný znevažujúce informácie o žalobcovi uviedol so zverejnením jeho plného mena a priezviska i povolania advokáta, čím zásah mal vysokú intenzitu a širokú publicitu. Odvolací súd pritom akcentuje skutočnosť, že žalobca pre závažné podozrenia a trestnú činnosť opisovanú v článkoch žalovaného, ale ani pre žiadnu inú protiprávnu činnosť nikdy nebol obvinený, odsúdený a ani trestne stíhaný, pričom disciplinárne konanie voči nemu začaté na návrh ministra spravodlivosti JUDr. M. F. bolo rozhodnutím disciplinárneho senátu SAK zo dňa 2.11.2006 právoplatne zastavené so záverom, že skutok nie je disciplinárnym previnením. Je potrebné vziať do úvahy, že žalobca v časovom období takmer pol roka, počas ktorého boli v denníku Pravda články opakovane publikované, bol vystavený neprimeraným a závažným znevažujúcim zásahom do svojho mena, občianskej i profesijnej cti a ľudskej dôstojnosti, ktoré sú mimoriadne citlivými a nezastupiteľnými duchovnými hodnotami každého človeka. Pritom česť a ľudskú dôstojnosť nie je možné zužovať iba na občiansku česť. Právo na česť sa totiž prejavuje vo viacerých sférach, a to súkromnej, spoločenskej, ale aj profesionálnej a od prípadného zásahu do niektorej z uvedených sfér človeka je závislý najmä spôsob ochrany pred daným zásahom, vo vzťahu k možným dôsledkom. V danom prípade vykonaným dokazovaním výsluchom žalobcu a svedkov bolo preukázané, že negatívne následky spôsobené neoprávnenými zásahmi žalovaného sa prejavili takmer vo všetkých sférach osobnosti a oblastiach života žalobcu. Podľa odvolacieho súdu reparácia takto široko, intenzívne a opakovaným spôsobom uskutočneného zásahu morálnym zadosťučinením (poskytnutím ospravedlnenia) je nedosiahnuteľná a možno súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na uplynutie času (takmer 16 rokov od zásahu) táto forma satisfakcie by už ani nespĺnila svoj účel a nemôže ani sčasti žalobcovi zmierniť negatívne následky zásahu, a preto je potrebné, aby vzniknutá nemajetková ujma v osobnostnej sfére žalobcu bola kompenzovaná poskytnutím zadosťučinenia v peniazoch.

45. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že peňažná satisfakcia v sume 75.000,- € vzhľadom na povahu a intenzitu difamačných informácií, závažnosť, mimoriadny rozsah a dopad a trvanie následkov i okolnosti zásahu, plne zodpovedá zásade primeranosti a v tejto výške je schopná primerane vyvážiť a zodpovedajúcim a účinným spôsobom zmierniť vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobcovi.

46. Pokiaľ žalovaný v odvolaní na svoju obranu tvrdil, že následky neboli žalobcovi spôsobené obsahom sporných článkov zverejnených v denníku Pravda, keďže aj iné médiá informovali verejnosť o tejto kauze, pričom odkazuje na monitoring médií (č.l. 510 - 527 spisu), k týmto námietkam odvolací súd poukazuje na to, že vypočutí svedkovia vypovedali o následkoch len vo vzťahu k obsahu napadnutých článkov zverejnených v denníku Pravda, pričom faktom je, že žiadne iné médiá, okrem denníka Pravda, celé meno a priezvisko žalobcu nezverejnili, čo napokon žalovaný v konaní ani nepoprel a opak nevyplýva ani z monitoringu správ zverejnených v médiách predloženého žalovaným (č.l. 510 - 525). Výpoveďami žalobcu a svedkov JUDr. U. K., S.. B. D., P. B. Z. S., PhDr. N. D., P. Z. D., P. S. U. a ďalších svedkov bolo jednoznačne preukázané, že práve sporné články žalovaného negatívne a veľmi závažným spôsobom ovplyvnili manželský, rodinný, pracovný, profesijný a spoločenský život žalobcu a v dôsledku zásahu došlo i k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Výpovede svedkov v tomto smere sú celkom jednoznačné, konkrétne a presvedčivé, pokiaľ svedkovia podrobne popisovali následky a negatívne reakcie po zverejnení článkov v denníku Pravda v jednotlivých oblastiach života žalobcu, jeho rodiny a najbližších príbuzných, v okruhu jeho kolegov, priateľov a známych, ako aj v spoločenskej oblasti a verejnom živote, v ktorých bol žalobca pred zásahom žalovaného ako verejne známa osobnosť mimoriadne činný. Odvolací súd nezistil závažné rozpory vo výpovediach svedkov, ktoré by boli spôsobilé spochybniť ich vierohodnosť, pričom treba poukázať na to, že všetci svedkovia boli súdom prvej inštancie pred svojim výsluchom riadne poučení podľa ust. § 196 ods. 2 CSP o povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamľčovať a o následkoch krivej svedeckej výpovede, čo vyplýva z obsahu jednotlivých zápisníc o pojednávaní nachádzajúcich sa v spise, a preto výpovede svedkov

mohli byť dostatočným podkladom pre úplné zistenie skutkového stavu, z ktorého súd vyšiel pri svojom rozhodovaní. Žalovaný nedôvodne spochybňuje pravdivosť a hodnovernosť výpovedí svedkov s poukazom na príbuzenský vzťah svedkov k žalobcovi, ktorý sám o sebe pravdivosť svedeckej výpovede neovplyvňuje a taký názor odporuje zmyslu a účelu zákona, pretože posúdenie vierohodnosti svedka nespočíva len na zistení vzťahu svedka k strane sporu alebo k prejednávanej veci. Pri dôkaze výsluchom svedka súd podľa právnu praxou aprobovaných kritérií hodnotí vierohodnosť výpovede tiež so zreteľom na jeho rozumovú úroveň, na okolnosti, za ktorých vnímal skutočnosti, o ktorých vypovedal, ďalej s ohľadom tiež na spôsob reprodukcie týchto skutočností (vnútornú jednotnosť prezentovaných skutočností), vzájomnú konzistentnosť s inými dôkazmi a chovanie pri výsluchu. Žalovaný vierohodnosť svedeckých výpovedí (tiež) z hľadiska týchto parametrov v odvolaní nenamietal a skutočnosti, ktoré by spochybňovali vierohodnosť svedkov v konaní nevyšli najavo ani inak, a preto odvolací súd i z tohto hľadiska považuje skutkové závery súdu prvej inštancie za správne. V zjavnom rozpore s realitou žalovaný namietal, že jeho právny zástupca nemal možnosť klásť svedkyni PhDr. B. D. otázky, lebo z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 31.1.2017 (na č. I. 288 - 291 spisu) vyplýva opak. Pokiaľ žalovaný v súvislosti s výpoveďou syna žalobcu PhDr. N. D. v odvolaní argumentuje tvrdením o nepochopení podstaty sporu o ochranu osobnosti súdom prvej inštancie, pretože sa nijako nevysporiadal s jeho námietkou, že tvrdený zásah do práva na ochranu osobnosti syna žalobcu S.. N. D. nemožno stotožňovať so zásahom do práva na ochranu osobnosti žalobcu, lebo ide o dve samostatné osoby a právne subjekty, k tejto námietke odvolací súd poukazuje na to, že vnútri rodiny vzniká celý komplex najrozmanitejších vzťahov a väzieb takej povahy a takého charakteru, že jedným vonkajším zásahom vedeným proti niektorému členovi rodiny môže byť porušené právo na ochranu osobnosti viacerých členov rodiny. Osobitnou stránkou tohto komplexu je nielen to, že určitý vonkajší negatívny vplyv (zásah), ktorý jedna strana považuje subjektívne za ujmu svojej osobnosti, je spravidla aj druhou stranou tohto vzťahu (druhým manželom alebo rodinným príslušníkom) subjektívne vnímaný ako osobná ujma, ale tiež, že ujma spôsobená jednej strane takéhto rodinného vzťahu ujmu druhej strany daného vzťahu aj objektívne (skutočne) môže byť. Nie je preto vylúčené, že ten istý zásah do niektorej súčasti všeobecného práva na ochranu osobnosti jedného z manželov alebo členov rodiny (rodiča, dieťaťa, súrodenca) je zároveň zásahom do niektorej (rovnakej alebo odlišnej) súčasti všeobecného práva na ochranu osobnosti druhého manžela alebo iných členov rodiny (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR 3Cdo 84/2011 z 13.10.2011).

47. K odvolacím námietkam a výhradám žalovaného vo vzťahu k výške žalobcovi prisúdenej peňažnej náhrady s poukázaním na výšku náhrady nemajetkovej ujmy priznanú súdmi v iných prípadoch ochrany osobnosti, odvolací súd pripomína, že každý prípad je jedinečný, odlišný po stránke skutkovej a právnej a nemožno preto rôzne veci mechanicky porovnávať len podľa samotnej výšky priznaného peňažného zadošťučinenia bez posúdenia konkrétnych skutkových a právnych okolností a celkovej povahy posudzovaného prípadu. V prípadoch opakovaných zásahov do všeobecného osobnostného práva, osobitne v prípade verejne známých a činných osôb (obdobne ako v tomto prípade) všeobecné súdy priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy aj v desiatkach tisícoch eur. Dôvodom priznávania vyšších súm relatívnej náhrady verejne známym osobám v porovnaní so súkromnými osobami je skutočnosť, že verejne známym osobám pri rovnakom zásahu obvykle vzniká väčšia nemajetková ujma, keďže dôsledky majú zväčša širší účinok či už z hľadiska teritoriálneho, oblastí spoločenského života, ktoré u bežného človeka obvyčajne nemôžu byť postihnuté alebo z hľadiska trvácnosti následkov. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti napr. na právoplatné rozsudky Krajského súdu v Košiciach č.k. 1Co/31/2011-254 z 18.12.2013 a 1Co/653/2014 z 30.12.2015 (citované žalobcom vo vyjadrení k odvolaniu), potvrdzujúce rozsudky Okresného súdu Trebišov č.k. 11C/210/2008-181 z 22.9.2010 a 11C/210/2008-350 z 27.3.2014, ktorými bola žalobcovi za zásah do všeobecných osobnostných práv televíznym odvysielaním dvoch relácií s komentármi spochybňujúcimi morálnosť a zákonnosť konania žalobcu porušujúcich princíp prezumpcie neviny, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sumách 9.958,- € a 89.624,- €, pričom treba uviesť, že účinky zásahov v tomto prípade boli obmedzené, keďže žalobca (na rozdiel od prípadu žalobcu) nemal postavenie verejne činne osoby.

48. Pokiaľ strany sporu argumentovali v odvolacom konaní poukazujúc na právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 14C 92/2006-788 zo dňa 8.4.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co 565/2014-889 zo dňa 23.11.2016 v spore žalobcu sudcu JUDr. A. K. proti žalovanému PEREX, a.s., ktorému bola priznaná za zásah do osobnostných práv náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- €, možno akceptovať argumentáciu žalobcu odkazujúcu na cit. rozhodnutie, keďže v uvedenom prípade k zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo obsahom dvoch totožných

článkov publikovaných v denníku Pravda zo dňa 3.2.2004 a 29.7.2004 (ktoré sú predmetom aj tohto sporu) a skutková situácia vo vzťahu k posúdeniu základu nároku je teda analogická, a preto treba na cit. rozhodnutie prihliadať z hľadiska predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a rešpektovania princípu právnej istoty ako jedného z kľúčových princíпов civilného sporového konania, obsahom ktorého je požiadavka, aby na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých alebo analogických podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že i v uvedenom spore súdy pri posúdení zodpovednosti žalovaného za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu žalovanými článkami vychádzali z názoru, že žalovaného nezbavuje zodpovednosti ani skutočnosť, že ním uvádzané informácie mali základ v oficiálnej tlačovej konferencii ministerstva spravodlivosti konanej dňa 2.2.2004. Pokiaľ však ide o skutkové okolnosti rozhodujúce pre posúdenie výšky nároku, predovšetkým z hľadiska kritéria závažnosti nemajetkovej ujmy, tieto v prípade riešenom cit. rozhodnutím neboli identické, resp. analogické, keďže sudca JUDr. A. K. (na rozdiel od žalobcu) bol trestne stíhaný (orgánmi činnými v trestnom konaní bolo voči nemu vznesené obvinenie), čo súdy pri rozhodovaní o výške žalobcovi priznanej peňažnej náhrady primerane zohľadnili, že „do subjektívnych pocitov navrhovateľa sa odrazil aj dopad samotného trestného stíhania“, argumentujúc tiež tým, že žalobcovi „za obdobie pozastavenia funkcie sudcu bol doplatený rozdiel na plate, taktiež s účinnosťou od 1.4.2007 bol ministrom spravodlivosti vymenovaný do funkcie predsedu Okresného súdu Michalovce, vykonával funkciu predsedu súdu, na jeho adresu sa veľmi pozitívne vyjadril aj bývalý minister spravodlivosti v týždenníku Trend dňa 4.1.2007, v ktorom uviedol, že je jedným z najlepších sudcov na Slovensku, je vzorom pre všetkých sudcov a treba si ho vážiť, a teda nič nenasvedčuje tomu, že by sa naplnila obava navrhovateľa, že už nikdy nebude mať pred účastníkmi konania vážnosť a dôstojnosť, ani postavenie nezávislého sudcu“. Z uvedených dôvodov žalobcovi JUDr. J. K. cit. rozhodnutiami bola priznaná peňažná náhrada nemajetkovej ujmy v nižšej sume, a preto neobstojí argumentácia žalovaného ohľadne neprímeranosti peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu spôsobenú žalobcovi s odvolaním sa na uvedený prípad.

47. K argumentom žalovaného v súvislosti maximálnou výškou odškodnenia upravenou zákonom č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje jednorazové finančné odškodnenie osôb, ktorým bola v dôsledku úmyselných trestných činov spôsobená ujma na zdraví, odvolací súd uvádza, že tento zákon nie je možné v prejednávanej veci brať do úvahy. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy podľa Občianskeho zákonníka sú totiž rozhodujúce kritériá upravené v ust. § 13 ods. 3 OZ, podľa ktorých súd vo výške náhrady musí zohľadňovať špecifiká a osobitosti každého jednotlivého prípadu a občianskoprávna zodpovednosť za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti je založená na objektívnom princípe. Predmetom konania podľa cit. zákona je osobitné právo poškodeného v trestnom konaní na odškodnenie ujmy na zdraví spôsobenej násilným trestným činom, ktoré je priznávané na iných kritériách a zásadách, a najmä tiež na princípe zavinenia (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo 12/2014 z 10.2.2015). Pritom zákon č. 215/2006 Z.z. v žiadnom svojom ustanovení nevyklučuje, aby sa poškodený domáhal aj náhrady nemajetkovej ujmy podľa Občianskeho zákonníka, čo je zrejme aj z toho, že v ust. § 14 ods. 1 sa predpokladalo, že poškodený mohol získať finančné prostriedky za ujmu na zdraví aj inak ako podľa tohto zákona, na ktoré sa prihliadalo pri rozhodovaní o vrátení odškodnenia poskytnutého za ujmu na zdraví podľa cit. zákona.

48. Ostatné odvolacie námietky, ktorými žalovaný v odvolaní spochybňuje, že inkriminované články o žalobcovi boli publikované v denníku Pravda, namieta, že žalobca nepožiadal v súvislosti s informáciami uverejnenými v článkoch o uverejnenie tlačovej opravy podľa tlačového zákona č. 81/1966 Zb., že žalobu podal až po uplynutí doby takmer troch rokov od uverejnenia článkov, že v konaní pred súdom prvej inštancie opakovane žiadal o odročenie pojednávania, že denník Pravda má len jednu webovú stránku www.pravda.sk <<http://www.pravda.sk>>, atď., odvolací súd považuje za účelové, neopodstatnené, resp. právne irelevantné v prejednávanej veci.

49. Súd prvej inštancie správne rozhodol tiež o nároku strán na náhradu trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, pokiaľ žalobcovi, ako úspešnej strane sporu, priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania. Priznanie plnej náhrady trov konania žalobcovi v danom spore je odôvodnené jeho plným úspechom v otázke základu nároku, t.j. že do žalobcovho práva na ochranu osobnosti bolo neoprávnené zasiahnuté a bola mu priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Pri rozhodovaní o trovách konania v spore o ochranu osobnosti sa totiž vychádza zo zásady, že právo na ochranu osobnosti je jediným hmotnoprávnym nárokom, preto aj v prípade, ak má žalobca v spore o

ochranu osobnosti, v ktorom sa domáhal morálneho i peňažného zadosťučinenia, úspech iba ohľadne morálneho zadosťučinenia alebo časti peňažného zadosťučinenia, môže mu súd podľa ustálenej právnej praxe (judikatúry k ust. podľa ust. § 142 ods. 3 O.s.p.), ktorá je naďalej použiteľná i po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 priznať plnú náhradu trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade priznanie primeranej náhrady v konečnom dôsledku záviselo na úvahe súdu a nepriznanie peňažnej náhrady v celom uplatnenom rozsahu nepredstavuje čiastočný neúspech (Števček, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 926), a preto súd správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal plne úspešnému žalobcovi nárok na 100 % náhradu trov konania proti žalovanému.

50. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP v prejednávanej veci nie sú preukázané a odvolanie žalovaného je neopodstatnené, a preto rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku vo veci samej, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalobcu v spore, poukazujúc zároveň na správne a zákonné dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku, postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, a preto mu bola priznaná náhrada trov proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške žalobcovi prisúdenej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP), môže ho podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).